

~~1865~~ II. A. 9.

6106.

✓

GRAMMATICA LATINO-GERMANICO- SLAVONICA.

EX PERVETUSTO EXEMPLARI

Ad modernam in Carniolicâ Linguâ
loquendi methodum accommodata, à plurimis expurgata
mendis, & Germanicis aucta dictionibus.

à QUODAM

*Linguae Slavicae, Amatore in communem
utilitatem, studiosae Juventuti, Interioris Austriae,
Specialiter Dedicata.*

SUPERIORUM PERMISSU

ABACI, Formis, J.G. Mayr, Incl. Prov. Carn. Typ: 1715.

IN=030005132

*Celsissimi, Excellentissimi,
Reverendissimi, Illustrissimi, Per-
illustres, Prænobiles, Nobiles, ac
Magnifici*

DOMINI, DOMINI

**Incljtorum Interioris Au-
striæ Ducatum Styriæ, Carinthiæ,
& Carniolæ Proceres, Patres Patriæ, Dom.
Dom. ac Patroni Gratosissimi, &c. &c.**

QUandoquidem plures no-
visse Linguas, jucundum,
decorum, perutile, imò per-
necessarium esse, apud omnes in con-
(2 fesso

fesso est. Nam quid magis liberale
ingenium delectare potest, quam vel
suum, vel alterius sive loquentis, sive
scribentis, animum decenti sermone
(qui Index animi esse solet) & com-
modo orationis genere, vel explicare
vel explicatum quasi coram con-
tueri? quid vero fructuosius esse po-
tuit, quam de DEO, de Jure, deque
natura rerum, vel differentes vel con-
scripta de illis monumenta intelligere,
Thesaurumque in eis reconditum,
depromptum, atque evolutum, cum
opus est, sibi usurpare recte posse?
Denique quid est, quo homines mi-
nus carere queant, quam dictarum
rerum per linguas cognitione, cum
neque Ecclesie Doctrina, neque ulla
politia, neque privata neque publica
studia tueri conservarique, neque hu-
mana negotia sine harum admini-
culo commodè pertractari posse, vi-
de-

deantur. quæ cum ita sint: quid pro-
hibere potest? quo minus hæc prima
Slavonicæ Linguae Elementa, Vestris
Illustrissimi Proceres, repræsentem
obtutibus, qui eas patrias, quibus
magna ex parte est Linguae Slavicae
usus, non modo incolitis, verum
etiam sapientissimè gubernando &
moderando practicatis, eâ unicâ præ-
tensâ ratione, ut Nobilissima à Sa-
pientissimis Prognata progenitoribus
juventus, varjis aliunde assveta lin-
guis, etiam ad slavici idiomatis
(quod etsi quam plures naturaliter
norunt, aut saltem nosse desiderant)
Genuinam notitiam per correctiora,
& ad modernam loquendi methodum
accomodatiora Elementa, & Regu-
las, scientificè quoque manuduci, di-
rigique valeat, nam cum hæc Slavica
Lingua sit originalis, & latissime per
orbem diffusa, ut in hoc vix ulli idio-

mati in orbe palmam facile cesserit,
& simul hoc in comperto sit, quod ju-
ventuti dum Balbutire incipit, primi-
tüs Indita ob varietatem pronuncia-
tionis & accentuü, ad plurima idio-
mata linguam adaptet, excolat, &
disponat, ut proinde utilissimum cen-
seri debeat, plures linguas addiscere
cupienti, omnium primo slavica in-
structum esse.

Quantum vero ad amplitudinem
Slavicae Linguae attinet: circumfe-
ramus nunc licet oculos, & quaqua-
versum respiciamus, perlustremus
Regna, alloquamur Gentes Slavica
Lingua inveniemus sane, slavicum
dicendi genus diffundi per maxi-
mam mundi partem, nam si idioma
Gallicum, Galliae confinij, Itali-
cum, Italiae finibus, Hispanicum, Hi-
spaniae, Germanicum, Germaniae ter-
minis concludatur, Slavicum idio-

ma Profecto nullius Regni aut Imperij terminis hucusque includi valuit, quin cujuscunque limites, longe lateque circumquaque transierit, nam ad meridiem Slavica Lingua totum sinum Adriaticum (qui etiam ob id sinus Venetus appellatur) occupat, & integra Regna Dalmatiae, Croatiae, Bosniae, & sic dictae Slavoniae inter Dravum & Savum interjacentis pervadit, & sparsim per Regnum Hungariae, ultra citraque Danubium sunt, qui exercent terram & agros, & idiomate Slavico utuntur, inter illum autem sinum Venetum & sinum Arcticum seu Venedicum, quem Moschi seu Moschovitae & Ruteni incolunt, medij sunt Lituvani, Poloni, Bobemi, Lusati vel Wendi, ad utramque albis Ripam Moravi, Walachi, Rascij, Bulgari plerique, imo in

*Africa ipsa etiam, in qua olim sedem
slavi bellicâ virtute pararunt, non
desunt, qui adhuc slavice loquuntur
in Asia præter Urbanos & otiosos
nimirum homines, qui perpetuo do-
mi dissident, & in Græcorum par-
tibus sunt, illi Græcè loquuntur, Re-
liqui omnes tum in aula Turcici Im-
peratoris, prætoriani videlicet mili-
tes, quos Janizaros Appellant, tum
qui militant, omnes illi Lingua Sla-
vica loquuntur, estque hæc lingua in
Turcico Imperio adeo celebris &
usitata, ut patriam Turcarum lin-
guam celebritate & usû ferè obscu-
rârit. In Austria vero magna pars
è sedibus suis à Tyranno Turca pulsi
ultra citraque Danubium sparsim
terras, agròsque excolunt. In Infe-
riori Styria à Savo usque ad Muræ
ripas magnam partem incolunt &
excolunt Agros & Vineas, ex quibus*

totum Styriæ, Carinthiæque Ducatum prætiosis provident vinis; Tota quoque Carniola nostra, & magna pars Inferioris Carinthiæ: Vipacum, Histria, Goritia, Carstia usque ad Ripam Lizbontij & urbem, quæ pola dicitur, Venetis parens, ab Argonautis, ut Strabo refert condita. In his inquam omnibus Regnis, & eorum partibus populi slavi sunt & slavice loquuntur, atque adeò à Mariusque ad Mare, uno eodémque genere sermonis, slavico videlicet utuntur.

Hos autem omnes, si quis, propter illum aliquem in pronuntiatione, accentû, & scriptione deflexum non esse vandalos vel slavos, concedere velit. Is mihi nulla alia firmiore ratione, id facere videbitur, quàm si Germanicæ Linguae, saltem Mysnicos, Svevos & his vicinos, Gnaros,

alios vero, ut sunt Belgæ & Saxones, hisque proximos, ignaros esse autumaret. Cum verò hos omnes & Germanos esse, & communis etiam patriæ nomine, propter communem scilicet usum linguæ, eos dignemur, cur non quoque pari ex causa nominatas gentes, & à veteribus Henetos, Venetos, Windos vel Wendos dictos slavos quoque Appellabimus? minus ferè inter hos omnes dialectos, pronunciandi ratio discrepat, quam vel inter Mysnenses, Saxones & Belgas.

Complector autem slavico Nomine non aliquam, obscuro loco latitantem, & certis illisque præangustis finibus inclusam gentem, sed Appello & Complector eo nomine, quotquot Regiones & homines vel slavice loquuntur, vel ut plurimum verbis conveniunt, sive Affinitatem

Cognitionemque aliquam habere
cum slavica lingua manifeste depre-
bentur. Quotquot autem ha-
tenus Historias conscripserunt, &
in eis gentium originem & mores
rimati sunt, omnes in eo consen-
tiunt, Henetos, Venetos, seu Vene-
dos, Windos, Wandalos & Sla-
vos eandem & unius ejusdemque
esse originis gentem, siquidem quod-
cunque illi genti ex jam dictis de-
deris Nomen, idem significare de-
prehendes; nam omnia haec syno-
nima à frequenter mutatis sedibus
illis conveniunt, solum postremum
slavorum Nomen à rebus præclare
gestis, genti huic merito suo obtigit,
nam: slava: nostris hominibus
gloriam significat; hinc slavi
quasi laudabiles, celebres, & cla-
ri dicuntur, siquidem Etymon vo-
cis nusquam quis rectius divina-
rit,

rit, quam ex cuiusque gentis propria lingua, quemadmodum enim Germanis, seu allemanis Nomen Inde Impositum recte quis dixerit, quia fuerint: Gar manne vel Alle manne: id quod Carolo etiam Magno placuisse legitur: sic quoque qui slavos à: slava: voce scilicet gloriam significante, Appellat, non peccaverit.

Igitur à præclare Rebus Gestis Nomen accepisse slavos obscurum non est, nam universæ & omnium Temporum Historiæ testantur, eam gentem propter Bellicas virtutes præclaram & multis gentibus formidabilem, nam quæcumque de Wandalis, Vindis, Vendis, &c. Dicitur, aut scriptum legitur, hoc de slavos recte intelligi potest, quod Magister Eloquentiæ alicubi non dissimulat inquiens:

Dal-

Dalmatae semper habitati sunt bellicosi, similiter in expeditione illa Graecorum Adversus Trojam vocati beneti, in Auxilium Graecis vicinis venerunt & dum Alexander Magnus Rex Macedonia totum subjungere orbem intenderet: plurimum ex Slavis seu Dalmatis circumvicinis, tunc illi parentibus, potentissimo exercitu comparato, universum pene orbem potestati suae subiecit, ita ut sicut scriptura testatur, constituerit praelia multa, & obtinuerit omnium munitiones, & interfecerit Reges terra: & acceperit spolia multitudinis gentium: & silverit terra in conspectu ejus: & hinc fit, quod haec natio Slavica tam vastas Regiones, provincias, ditiones & Regna ad haec usque tempora possideat, & quod Turcarum Tyrannus, etsi jam dudum subjugatis Graecis, etiam vicinos Dalmatas, Croatas, Polonos, Moschovitas, & alias Slavica Lingua gentes, licet persaepe formidabilibus armorum procellis attentans, debellare nequiverit, hujus gentis Magnanimitati Bellicositati, & constantia merito adscribendum, cum jam per tot saecula firmissimos illi constituere limites, ad haec usque tempora toto spectante orbe non destiterit.

Neque hoc vero ad commendationem Slavici Nominis & idiomatis parum facere videtur, quod non tam extra quam intra Germaniam, Regnorum, principum, equestris ordinis veterum Familiarum, Civitatum, Fluminum, & pagorum etiam appellationes, Slavicus vocibus sunt insignita. Moschi à: Mosi, quod virum significat, appellantur. Ruteni, seu potius Rassi, volunt quasi Rassejani, id est Disseminati Dicit. Poloni à pojle, hoc est, à campo, nomen habent. Bohemi à boj, quod bellum denotat, dicti, unde etiam

Bavari, id est, Bojári vel Vojári, id est, duces, Mo-
ravi à Flumine, morava, imò Ungaris adeo etiam
adlibuit Slavicus sermo, ut olim Tetrarchas suos :
Vojvodas (ad Verbum Germanice Herzogen)
hoc est exercitus Duces Appellarent. Vulgò Corrupte
dicunt vajda. Erant autem illi, nisi fallor vojvode
in Regno Hungariae, in Transylvania unus, qualis fuit
Huniades vere Hungaricus Achilles, alter in sepusio,
tertius in Valachia, quartus in Rascia, urbs illa quo-
que, ubi savus cum Danubio confluit, sita, Alba
Graca, Henetum habet Nomen Belgrad. Pomer-
ni quoque nomen habent, à prjmórju, quasi Dicat
marini, seu accolæ maris. Magnus ille Dux Moschus
sedem suam præcipuam Nomine Starigrad: quod ve-
terem Arcem significat, Appellat. Et Turcici Im-
peratoris sedes Constantinopolis (Zar grad) hoc est
Casaris Arx dicitur. Metroplis quoque Urbs Sty-
riae Graz corruptè, Rectius Gradèz, id est, Arx, vo-
catur, Marchiones Brandeburgenses Slavorum seu
Vandalorum sunt Duces, & Saxoniae Elector plures
alio Ecclesias Slavico idiomate utentes, cujus Civitas
Lypsia Celeberrimum Emporium illarum Regionum
Slavicum nomen etiamnum retinet, nam à Lipa,
quod Slavis Tiliam arborem, significat, nomen habet,
fortasse ideo, quod locus ille Tilijs abundaret, dicta :
quæ omnia, ut plura alia omittam, manifeste in-
dicant gentem & Linguam Slavicam etiam olim fuis-
se celebratissimam, & longe lateque diffusam. Non
sunt itaque reprehendendi, quin potius apprime Lau-
dandi, qui aliquid studij eo conferunt, ut eam linguam
conservare & propagare, atque adeo etiam illustrare
cupiant. Quam rem altius expendens olim Carolus,
ejus

ejus nominis quartus, & Bobemorum & c. Rex, Romanorumque Imperator lege peculiari, AUREAM BULLAM vocant, haud dubie maturo Consilio, atque unanimi omnium statuum & principum totius Rom. Imp. Consensu sanxit, ut post hac Electorum etiam Filij, inter precipuas linguas, Slavica quoque Addiscerent; peroptime intellexit sapientissimus ille Imper. Electorum Filios Slavonica Lingua cognitione difficile carere posse, cum nimirum plerique principum ejus sermonis populos sibi subditos, aut finitimos habeant, cum quibus necessario sermocinari, agere, & quandoque magni ponderis negotia pertractare cogantur. Tot itaque enarratis hujus Idiomatis encomijs, non minus adnumeranda est illa nobilissima dignitas, quam praeceteris Europa Linguis Slavica sibi vendicat, quod ab Adriano II. Summo Pontifice S. Cyrillus auctoritatem acquisiverit Canonicas horas, cum Missarum solennijs in Slavica Lingua deinceps celebrari debere, quod etiamnum in partibus illis ad hodiernum usque diem usitatum est.

Cum igitur sub hujus magna & imperialis aquila grandium alarum tutelari umbra peculiari statuto Slavorum idioma in posteros utiliter derivandum per vastissimas orbis plagas gentium linguas ad humanum commercium fortunatissime erudiat. Vobis Excellentissimis ac Illustriissimis Dom. Dom. Interioris Austriae Haereditariarum Provinciarum proceribus, atque Celsissimorum Dicasteriorum arbitris Gloriosissimis, utpote in quorum lucro, & prophano emolumento, ac salutes populi solidissimis fulcris patriam enra succulantur, haec prima Grammatices Rudi-

menta ad unguem supputata (quousque tandem ejusdem idiomatis Dictionarium in expectata munificentia symbolum vestris presentem conspectibus.) omnique statui proficua defero & substerno, Album meis hisce conatibus vestrum superaddite calculum, hacque linguarum facile principis cunabula tum Nobili, tum ignobili juventae proficue adornata per vobis conceditas Provinciarum oras praesidij vestri dignissimo vadimonio deducite. Quibus in votis perpetuis meis obsequijs perenno.

**Celsis.^{orum} Excell.^{orum} Rev.^{orum}
Illust.^{orum} Inclytorum Interior.
Austriæ Ducatum Styriæ,
Carinthiæ, ac Carniolæ, Sta-
tuum &c. &c.**

Cliens Infimus.

Joan. Georgius Mayr.

LIBER PRIMUS
*De Orthographia Latino
 Slavonica.*

CAPUT I.

De Literis Slavonicæ Linguae.

I.

Literæ Slavonicæ Carniolanæ
 simplices sunt viginti quinque, quas
 hic, quo sese apud Latinos ordine se-
 quuntur, ponere, & slavice appellare liceat.

A a. B b. C c. D d. E e. F f.

G g. H h. I i. K k. L l. M m.

N n. O o. P p. Q q. R r. S s.

f. T t. V v. W w. X x. Y y. Z z.

Præter has XXV. simplices Latinis usitatas, requirit Carniolanum Idioma adhuc quatuor sequentes quæ peculiare simplices, quibus respondeant, non habent. Itaque quoad fieri potest pluribus literis erunt reddendæ in hunc, ut sequitur, modum.

sh, ut shála, *id est*, *jocus*, ein Schertz. shéma, *Larva*, ein Larve. shilu, *subula*, ein Nal. shóga, *Oraculum*, ein Heher. shúla, *schola*, ein Schull.

sh, ut shába, *Rana*, ein Frosch. shéna, *mulier*, ein Weib. shivína, *pecus*, ein Viech. shóga, *pila*, ein Ballen. shúpa, *jusculum*, ein Suppen.

zh, ut zhápła, *ardea*, ein Reiger. zhélu, *frons*, die Stirn. zhúdu, *miraculum*, ein Wunder.

shzha, aut shzh. ut shzhym, *mejo*, ich harne. véjshzha, *strix*, ein Zauberin.

CAPUT II.

De Pronunciatione ex usû

Literarum.

Literæ in Linguâ Slavonicâ eodem prorsus modo pronuciari solent, quemadmodum in Latinâ, in usû tamen quinque sequentium consonantium c, k, l, s, f, z, videtur esse nonnulla discrepantia.

Primo

Primò, Circa literam C, hoc adverti debet, quod licet in Slavonica æquè ac in Latina lingua jungatur vocalibus e, i, y, rarissimè tamen extra nomina Propria, peregrina, aut à latinâ derivata jungitur alijs tribus vocalibus, a, o, u, sed loco, c, ordinariè jungitur, k, verbi gratia: ka, ko, ku, pro ca, co, cu. Hinc non scribitur apud slavos catèri sed katèri, qui, welcher. neque coritu sed koritu, linter, Trog. Neque cúrba sed kúrba, meretrix, Hur.

Secundò, Sicut consonantis, k, rarior est usus apud latinos cum vocalibus a, o, u. ita è converso rarissimus est usus slavici litteræ c cum dictis vocalibus, sed ejus loco, k, extra tamen Nomina propria, aut à latinis derivata, in quibus etiamnum viget, ut Catharina, Carechismus, &c.

Tertiò Litera, L, licet semper scribi debeat, quandoque tamen non pronunciatur, sed illius loco pronunciatur vocalis, u, ornatè quidem si, L, in fine dictionis, absone admodum si in medio dictionis reperiatur, sic ornatius pronunciatur sim biv, pro sim bil, fui, bin gewesen. Sim vldiv, pro, sim vldil, vldi, hab gesehen. sim pléssau, pro, pléssal, saltavi, hab gefanget. quamvis scribi debeat bil, vldil, pléssal, licet etiam bene exprimatur per, L, juxta morem inferioris Carniolæ, è contra si, L, in medio dictionis re-

periatul ultra modum abſone exprimitur, v; pro, l, ut kobiva pro kobila, equa, ein Stute. másvu, pro, maslu, butyrum, Schmalz. pvátnu pro plátnu, tela, Leinwath. prout ſuperioris Carniolæ Incolis & Carinthianis ſlavis conſvetum eſt.

Quartò circa conſonantes, ſ, longum, & s, curtum hoc diſcrimen in ſlavonico idiomaſe diligenter notandum eſt, quod, s, curtum mitius, & lenius, at, ſ, longum aſperius pronounciari debeat, exemplum prioris ſit vox, ſad, quæ pronounciatur ad modum germanicæ vocis: Saamen: & ſignificat retro, rückwerk. è contra, ſad, longo, ſ, ſcriptum pronounciatur ad modum latinæ vocis: ſedes: & ſignificat, fructum, ein Frucht. Idem accidit quod ſyllabæ ſha, ſhe, ſhi, ſho, ſhu, minoris, s, mitiorem pronounciationem & è converſo ſyllabæ ſha, ſhe, ſhi, ſho, ſhu, longioris, ſ, ſeu aſperioſiorem pronounciationem in omni diſtione ſequantur.

Quinto conſonans, z, perſæpe loco c, jungitur vocalibus e, i, y. ut Zerkou, Eccleſia, Kirchen. Zigàn, Zingarus, Zigeiner. Zygar, Convector, Schiffnecht. licet, c, extra nomina propria, aut à latinis derivata nunquam in ſlavoniſmo jungatur vocalibus a, o, u. ſed vel, z, vel k. ut ſupra dictum eſt.

CARNIOLICA.
CAPUT III.

De Divisione Elementorum.

Literæ Carniolicæ sunt XXIX. ut in capite primo videre licuit.

1. Et hæ sunt vel vocales, vel consonantes.
2. Vocales sunt quinque a e i o u, & si libet, y.
3. Hæ sunt vel breves, notatæ sic: à è ò ù. vel longæ, hoc modo signatæ á é í ó ú.
4. Ex his fiunt Diphthongi, scilicet ja je ji jo ju & va ve vi vo vu. & Triphthongi, jaj jej jij joj juj.
5. Consonantes sunt reliquæ literæ omnes, ex his utrisque simul junctis fiunt syllabæ, quarum quandoque 6. in unam syllabam coeunt ut shzhym, & 5. ut zhèrv, aut 4. ut shaz, aut 3. ut sha, sha, &c.

De Numeris per Literas notandis.

1. Ex tota turba literarum, saltem septem (quemadmodum & vulgo apud Latinos) literæ in notandis numeris usurpantur & sunt.

I. V. X. L. C. D. M.

1. 5. 10. 50. 100. 500. 1000.

2. Singulæ hæ literæ seipsas, toties, quoties ponuntur significant. Sed ex his prima, tertia & quarta, ingeminantur recepto more, ad summum quater: sic:

3. Majoribus præpositæ minores, suo valore privant majores sic:

IV. IX. XL. XC. CD. CM.

4. 9. 40. 90. 400. 900.

Annus currens sic scribitur: M. DCC. XV.

CAPUT IV.

*De apicibus quibusdam & notulis
in orthographia slavonica, necessario
observandis.*

De nota Accentûs gravis.

- I. **Q**uia Linguae Slavonicae ea est natura, ut vocales quidem scribere, sed eas interdum non nisi obscure & vix sensibilibiter efferre oporteat, quare, ut ubi illud fieri debeat, aliquot extet indicium, notula gravis accentûs commodissimè signabitur, sic:

Pèr id est, apud. bey. Pèrt, id est, Mappa.
Zischtuch. Pèrvi, id est, Primus. der Erste.
Vèrt, id est, Hortus. Garten.

De nota Accentûs acuti.

- II. Non inconueniens erit in elevandis syllabis, acuti toni notam, supra syllabas collocare, sic: délam, id est, laboro, ich arbeite. pelám, duco, fûhyre / 2c. Nam etsi du-

duplicatione vocalium significari posset: tamen compendiosius hoc modo fit. Et certe in differentijs constituendis id omnino faciendum, ut: poléti, æstare, in *So mer/ & poletí, wírd fliegen. volabit, &c.*

De nota Apostrophi.

III. Peculiare est hoc linguæ slavicæ præpositiones quasdam, præfixis quibusdam literis simplicibus, ut sunt: h. k. & v. cum est consonans, significare. Quod verò, quo animadverti possit Apostrophi nota, à tergo literæ ad caput adpositæ, id commodissimè notabitur sic:

	h'	{	Ad templum, h'Zerkvi zu der Kirchen.
			Ad Gregoriũ, h'Gregórju zum Gregor
Ad	h'	{	Ad Lapidem, h'kámenu zum Stein.
			Ad Quintilianum, h' Quintiliánu zum Den Quintilian.
Ad	k'	{	Ad Patrem, k'Ozhétu, zum Vatter.
			Ad me, k'méni, zu mir.
Ad	k'	{	Ad te, k'tébi. zu dir.
			Ad Hieronymum, k'Hjerónymu, zum Hieronymo.
			Ad Ducem, k'Hérzogu, zum Herzog.

Si quem hic, h. & k. pro eadem præpositione videlicet, ad, poni, movet, is sciat hanc rem aurium saltem iudicio constare & deprehendi. Deinde animadvertet quisque, faciliorem esse prononciationem, & etiam usi-

DE ORTHOGRAPHIA

tatiorem, si h ante c g k q at k ante omnes
vocales & reliquas consonantes ponatur.

Cum Patre, s' Ozhétom, mit dem
Vatter.

Cum, s' Cum Matre, s' Mátérjo, mit der
Mutter.

Mecum, s' máno, mit mic.

Tecum, s' tábo, mit dir.

In Templú, v' Zérkov, in die Kirchen.

In, v' In Scholá, v' Shúlo, in die Schull.

In Domo, v' Hishi, in dem Haus.

In Schola, v' Shúli, in der Schull.

CAPUT V.

Sequuntur quaedã observationes.

I. **S**I usú veniret, dictionis primam literam,
cum ipsa præfixa præpositione, & fi-
gurâ & potestate convenire, tum, que
facilior sit pronuntiatio, potest litera dictio-
nis initialis omitti, & ipsa præfixa præposi-
tionis litera nihilominus apostropho signa-
ri, quod indicio erit, similem præpositioni
literam esse rejectam. Siquidem ejusmo-
di concursû literarum pronuntiatio vel
difficile, vel ne fieri quidem possit præser-
tim si v, consonantis vim ubique servare
debeat: & duæ consonantes, nulla me-
diante vocali in syllabam coire nequeunt

ut

A

in

in bovem, v' Vóla, in den Ochsen.
 in bove, v' Vóli, in dem Ochsen.
 cum filio, s' Sinom, mit dem Sohn.
 Quare rectius sic:

v' óla, in Bovem.

v' óli, in Bove.

s'inom. cum Filio.

II. Si præfixam literam, proprium nomen sequetur, tum præpositio ipsa, à minúscula cum apostropho, at proprium nomen à majuscula initium sumet, ut:

k' Adámu, ad Adamum, zum Adam.

k' Hérbardu, ad Herbardum zum Herwart.

k' Petru', ad Petrum, zum Peter.

k' Páulu, ad Paulum, zum Paul.

III. Quoties i, erit consonans, sive id præponatur, sive postponatur, vel sibi ipsi vel alijs vocalibus, toties paulum propendente Cauda erit pingendum, sic:

Exempla præposita. *Exempla postposita.*

jem, edo, ich esse. Daj, da, Gib.

įđi, eas, gehedu. sej, semina. sene.

jókam, ploro, ich weine. svoj, suus, sein

junák, gigas, ein Riß. ptuj, peregrinus, fremd

Exempla utriusque.

jaize, ovum, ein Ey.

jesti, edere, essen.

jej, ede, esse.

CAPUT VI.

De Combinatione Literarum.

I. **I**N cogendis literis in syllabas eadem hic est ratio, quæ apud Latinos vel apud Græcos: verum hoc peculiare est in lingua Slavica seu Carniolica: quod in syllabis, ja, je, ji, ju in quibus, j, consonans est, quælibet alia consonans, ante eas syllabas posita, potest coire in eandem syllabam cum eis, ut:

Bja, ut: verbja, bje ut: verbje, bji ut: verbji. bju ut: verbju. similiter spånje, djał, sémlja, ludjè, & sic de cæteris.

II. Universale sit hoc in peregrinis vocibus suam observandam orthographiam, ut: Abraham, Hebron, Chanaan. Hildebrant, Catechismus, Christianus, Gothart, Walthasar, Galper, &c.

De notis distinctionum.

III. In distinguenda oratione, & ejus partibus, quemadmodum apud Latinos.

Commata,	} signabuntur sic	}	,
Cola,			:
Periodi,			.
Erotemata,			?
Parentheses,			()
Media nota,			;
Signũ Exclam.)	!		

LIBER II.

*De nomine ejusque
Accidentibus.*

P Artes orationes Slavonicæ Linguae sunt totidem, quot apud Latinos, videlicet: Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Adverbium, Conjunctio, Præpositio, & Interjectio.

Nomen aliud est proprium, ut: Joannes, aliud appellativum, ut: sodnyk, judex Richter. Appellativum aliud substantivum ut: kojn, equus, Кош. Aliud Adjectivum ut: dóber, bonus, gut.

Accidentia quæ nomini accidunt sunt octo: Motio, Comparatio, Genus, Numerus, Figura, Casus, Declinatio & Species.

CAPUT I.

De Motione & Comparatione.

- I. **A**djectiva moventur ex Masculina terminatione, in Fœmininam & Neutram. Adjectiva masculina desinunt in omnes Consonantes. At, Fœminina in A. Neutra vel in V. vel in E. In, V. quidem plurima, at in, E, plerumque ea, quorum Masculina in Zh, desinunt, vel quæ puram habent terminationem ut: ardezh, zha, zhe.

zhe. Rubeus, a, um. roth/ rothe/ rothes.
 bóshji, ja, je. Divinus, a, um. Göttlicher/
 Göttliche/ Göttliches. Ptuj, ja, je. Pere-
 grinus, a, um. frembd/ frembde/ frembdes/

Id quod etiam in participijs verum repe-
 ritur, ut : delajózhi, delajózha, delajózhe.
 hic, hæc, hoc, laborans, arbeitendt / & in
 pronomibus, ut : nash, a, e, noster, a,
 um, unfer. Item/ meus, a, um, mein.

Substantiva maxime masculina apud sla-
 vos & carniolos desinunt in omnes literas
 Alphabeti, solis, q, & y, exceptis, fœmini-
 na tamen per sæpe in A, st, & neutra fre-
 quentius in, u, & e, exeunt, prout inferius
 subjecta paradigmata clarius monstrabunt.

Comparatio

Positivi terminatio est Varia.

- II. Comparativi vero, & Superlativi una tan-
 tum, & omnis Generis, videlicet : fhi. præ-
 posita enim comparativo particula : nar.
 fit superlativus. est igitur regularis com-
 paratio ejusmodi.

M. F. N.

Brumèn, brúmna, brúmnu.

P. Probus, proba, probum.

Der frome/ die frome / das frome.

Brum-

M. F. N.

Brumnifhi : fhi, : fhi.

C. probior, : or, probius.

Der frömere/ Die frömere/ Das frömere.
när brumnifhi, när : fhi när : fhi.

S. Probiffimus, : ffima, ffimum.

Der frömefte Die frömefte/ Das allerfrömefte.

Notatio.

Quoties in ultima fyllaba, vocalis ob-
fcure pronuncianda venit, ferè fit, ut illa
in formatione graduum & cafuum vel
etiã personarum, quafi evanefcat, ut
hic: à brumèn: fit, brumnifhi, ubi, e.
evanefcit, quod erat in positivo.

III. Comparatio etiã fit per periphrasim
hoc modo: ut positivo præponatur parti-
cula: bojl, vel, vezh, id est magis vel po-
tius, & fit comparativus E. G. bojl ali vezh
brúmen, brúmna, brumnu. Der Die Das
frömere. at fi præponuntur positivo parti-
culæ: vifóku, mozhnú, cilú, ac Pre, fiet
superlativus, E. G. vifóku brúmen, brum-
na, brúmnu. Der/ Die/ Das allerfrömefte.

*Sequuntur tria Exempla irregu-
laris Comparationis.*

P.

C.

S.

M. Dober,
bonus,
gut/bújlshi,
melior,
besser/narbújlshi.
optimus,
Der beffe.

F. Dobra

	P.	C.	S.
F.	Dobra, bona, gute /	bújlshi, melior, bessere /	narbújlshi. optima. die beste.
N.	Dóbru, bonum, gutes /	bujlshi, melius, das bessere /	narbújlshi. optimum. das beste.

Item

	P.	C.	S.
M.	Húd, malus, der böse /	hújshi, pejor, der böfere /	narhújshi. pessimus. der böseste.
F.	Húda, mala, die böse /	hújshi, pejor, die böfere /	narhújshi. pessima. die bö,este.
N.	Húdu, malum, das böse /	hújshi, pejus, das böfere /	narhújshi. pessimum. das böseste.

Item

	P.	C.	S.
M.	Vélik, Magnus, der grosse /	vékshi, major, der größere /	narvékshi. maximus. der größte.
F.	Velika, magna, die grosse /	vékshi, major, die größere /	narvékshi. maxima. die größte.
N.	Veliku, Magnum, das grosse /	vékshi, majus, das größere /	narvékshi. maximum, das größte.

Anno-

Comparativorum & superlativorum, tam singulares, quàm plurales Nominativi, sunt omnis generis, at per casus reliquos declinantur, ut infra in paradigmatate nominis Adjectivi clarius exhibebitur.

CAPUT II.

*De Genere, Numero, Figura,
& Casu.*

I. **G**ENUS cognoscitur ex significatione, ut: Ozha, Pater, Vater. Máci, Mater, Mutter. Brat, Frater, Bruder. Seltra, Soror, Schwester.

2. Terminatione. quia scœminina sunt ea quæ in nominativo singulari plerumque desinunt in A, & in plurali in E, ut: Gérliza, Turtur. Gerlize, turtures. neutra vero plerumque vel in, E, vel, in V, in singulari nominativo, & in plurali in A, ut: tu delu, idest, labor, ta dela, labores, sic: tu dóbru, hoc bonum, ta dobra, hæc bona.

Cætera sunt masculina, sed omnia desinunt in plurali in I. ut: ta velik, hic magnus. Ti veliki, hi magni.

II. Numerus apud slavos, quemadmodum apud græcos, est triplex, videlicet: Singularis, dualis, & pluralis ut inferius ex declinationibus clarius patebit.

III. Fi-

III. Figura alia est simplex ut : pravizhen, justus, gerecht. alia composita, ut : nepravizhen, injustus, ungerecht / alia decomposita, ut : nepravizhnost, injustitia, Ungerechtigkeith.

IV. Casus hic totidem sunt, quot apud Latinos, sex scilicet.

Nominativus, ut : ta Mosh, hic Vir, der Mann.

Genitivus, ut : tiga Mosha, hujus Viri, des Manns.

Dativus, ut : timu Moshú, huic Viro, dem Mann.

Accusativus, ut : tiga Moshá, hunc Virum, den Mann.

Vocativus, ô ti Mosh, ô Vir, O du Mann.

Ablativus, od tiga Moshá, ab hoc Viro, von dem Mann.

CAPUT III.

De Declinatione Articuli,

Hic, Hac, Hoc.

Quemadmodum extra declinationem in Latina lingua articulorum usus reverà non est, neque etiam esse debet in slavonica & carniolica lingua. nam quòd vulgò in loquendo usurpatur articulus à Carniolanis, fit id solum germanicæ linguæ prava imitatione, & non necessitatis gratia. siquidem omnia plane & significanter, sine

articulo efferri possunt, verum quia per articulum Genus, Casum & Numerum venamur: & in declinando ejus usus existit necessarius. Quare pronominis hic, hæc, hoc. (quod interim articuli nomine dignabimur) declinationem, hic subjungemus.

ARTICULUS GENERIS MASCULINI.
SINGULARIS NUMERUS.

N. Ta, hic, der.

G. tigá, hujus, dessen.

D. timú, huic, dem.

Ac. tigá, hunc, den.

V. ô. ô. ô.

Ab. od tigá, ab hoc, von dem.

Hic Gen. Ac. & Ablat. conveniunt terminatione, quemadmodum Nominativus, & Vocativus, Dativus peculiarem habet terminationem, Vocativus est Adverbium vocandi, ô.

DUALIS NUMERUS.

N. Ta, hi duo, die zwey.

G. tiu, horum duorum, der zweyen.

D. tima, his duobus, denen zweyen.

Ac. ta, hos duos, die zwey.

Vo. ô. ô. ô.

Ab. od tiv, ab his duobus von denen zweyen.

PLURALIS NUMERUS.

N. ti, hi, die.

G. tih, horum, deren.

D. tim, his, denen.

B

Ac.

Ac. te, hos, die.

V. ô. ô. ô.

Ab. od tih, âb his, von denen.

ARTICULUS GENERIS FOEMININI.

SING. NUM.

N. Ta, hæc, die.

G. te, hujus, der.

D. ti, huic, der.

Ac. to, hanc, die.

V. ô, ô, ô.

Ab. od te, âb hac, von der.

DUAL. NUM.

N. te, hæ duæ, die gwo.

G. tiu, harum duarum, deren gwo.

D. tima, his duabus, denen gwo.

Ac. te, has duas, die gwo oder gwen.

V. ô, ô, ô.

Ab. od tiu, ab his duabus, von denen gwo.

Nom. & Accus. item Gen. & Ablat. con-
veniunt.

NUM. PLUR.

N. te, hæ, die.

G. teh, harum, deren.

D. tem, his, denen.

Ac. te, has, die.

V. ô, ô, ô.

Ab. od teh, âb his, von denen.

Nominat. & Accus. item Gen. & Ablat.
coincidunt.

DE ARTICULO
ARTICULUS GEN. NEUT.
SING. NUM.

19

N. Tu, hoc, das.

G. tigá, hujus, dessen.

D. timú, huic, dem.

Ac. tu, hoc, das.

V. ô, ô, ô.

Ab. od tigá, ab hoc, von dem.

Nom. & Accusat. item Gen. & Ablat.
conveniunt.

DUAL. NUM.

N. Ta, hæc duo, die zwey.

G. tiu, horum duorum, deren zweyen.

D. tima, his duobus, denen zweyen.

Ac. ta, hæc duo, die zwey.

V. ô, ô, ô.

Ab. od tiu, ab his duobus, von denen zweyen.

Nom. & Ac. conveniunt, sic Gen. & Ablat.

PLUR. NUM.

N. ta, hæc, die.

G. téh, horum, deren.

D. tem, his, denen.

Ac. ta, hæc, die.

V. ô, ô, ô.

Abl. od teh, ab his, von denen.

Nom. & Accus. similes, sic quoque Gen.
& Ablat.

CAPUT VI.

De Declinatione Substantivorum.

PARADIGMA MASCULINI GENERIS.

SING. NUM.

- N. Ta Ozha, hic Pater, der Vatter.
 G. tiga Ozhéta, hujus Patris, desß Vatters.
 D. timú Ozhétu, huic Patri, dem Vatter.
 Ac. tiga Ozhéta, hunc Patrem, den Vatter.
 V. ô Ozha, ô Pater, ô Vatter. (Vatter.
 Ab. od tiga Ozhéta, ab hoc Patre, von dem
 OBSERVATIO.

Incrementum Genitivi singularis sequuntur reliqui Casus obliqui omnium numerorum.

DUAL. NUM.

- N. ta Ozhéta, hi duo Patres, die zwey Vätter.
 G. tiu Ozhétou, *vel etiam* Ozhét, *per Apocopen*, *vel per Syncopen* Ozhov, horum duorum Patrum, der zweyen Vätter.
 D. tima Ozhétama, *vel per Contractionem* Ozhétma his duobus Patribus, denen zweyen Vättern. (ter:
 Ac. ta Ozhéta, hos duos Patres, die zwey Vätter.
 V. ô vi Ozhéta, ô vos duo Patres, Ihr zwey Vätter.
 Abl. od tiu Ozhétov, Ozhét *per Apocopen*, *vel* Ozhov, *per Syncopen*, ab his duobus Patribus, von denen zweyen Vättern.

PLUR.

N. ti Ozhéti, vel Ozhóvi, hi Patres, die Väter,
 G. tih Ozhétih, vel Ozhétov, vel Ozhét *per*
Apocopen, vel Ozhóv *per Synacopen*, horum
 Patrum, deren Väter.

D. tim Ozhétom, his Patribus, denen Väter.
 Ac. te Ozhéte, hos Patres, die Väter.

V. ô vi Ozhéti, vel Ozhóvi *Crafi quâdam*, &
Concissione, ô vos Patres, O ihr Väter.

Ab. lod tih Ozhétih, Ozhétov, Ozhét vel
 Ozhóv, ab his Patribus, von bene Väter.

OBSERVATIONES.

1. Vides ubique Casum sequi terminationem articuli.
2. Nominativus, & Vocativus sunt similes, idque in omni Numero.
3. Gen. & Accus. & Ablativus singulares sunt similes.
4. Nom. Acc. & Vocativus duales etiam sunt similes: & Gen. & Ablat. ejusdem numeri.
5. Gen. & Abl. plurales conveniunt terminatione.

Atque hoc paradigma unum pro multis alijs masculinis satis erit pro Regula.

EXEMPLA MASCULINI GENERIS

INCIPIENTIA ÂB

A.

Ajfrer, ja, Zelotes. Eysferer.

Antverhar, ja, Opifex, Handwerker.

B 3

Arink,

Arink, a, Halec, Häring.

Arznye Doctor, Medicus, Doctor der Arzney
B.

Béber, ali plber, bra, Fiber, Castor, Viber.

Bèrs, iga, velox, schnell.

Hiter, triga, idem.

Besédnik, ka, Orator, Redner.

Beshézh, iga, Fugax, Flüchtig.

Betéğ, ali Betésh, a, Dolor, Schmerz.

Berizh, a, Stator, Schörg.

Bogat, iga, Dives, Reich.

Bokál, a, Poculum, Becher.

Boshji strah, iga, a, Pietas, Gottsforcht.

Brat, a, Frater, Bruder.

Britbar, ja, Tonfor, Scherer.

Britof, a, Cæmeterium, Kirchhoff.

Búshèz, shza, Mendicus, Bettler.

C

Cesar, ja, Cæsar, Kayser.

D.

Diléshni, iga, compos, particeps, theilhaftig.

Divji, iga, ferox, wild.

Divják, a, idem.

Dobízhèk, zhka, Quæstus, Lucrum, Gewinn.

Dólmazh, a, Interpres, Dolmetsch.

Drakon, Smiet, ali Lintvern, a, Draco, Drack.

Duh, a, Odor, Geruch.

E.

Erb, ali Erbizh, Hæres, Erb.

Enák, iga, similis, gleich ähnlich.

F. Far.

F.

- Far, ja, Sacerdos, Priester.
 Fendrih, a, Signifer, Fendrich.
 Firsht, a, Dux, Fürst / Obersterhauptmann.
 Vívuda, ali vájvoda, idem.

G.

- Gerab, a, Tutor, Gerhab / Vormund.
 Gíbezhih, zhniga, agilis, glenctig.
 Glas, a, Vox, Stimm. (miloštiv, idem.
 Gnádliv, iga, clemens, mild / gnádig.
 Goltánež, nza, Guttur, Rheel.
 Golúf, a, Sophista, Betrüger.
 Gospúd, a, Dominus, Herz.
 Grad, a, Arx, Geschloß.
 Grishézh, iga, mordax, beiffig.
 Grosovlt, iga, atrox, grausamb.
 Gvant, a, Amictus, Gewandt.
 Gvelb, a, Fornix, Gewölb.
 Gust, a, Hospes, Gast / Wirth / Gastgeb.
 óšhter, idem.

H.

- Híshni malyk, ga, ka, lar, Haus:Gott.
 Hitter, triga, pernix, schnell.
 Hlápez, pza, Minister, Diener.
 Hlápzhizh, a, Puer, Knab.
 Hrašt, a, Quercus, Eichbaum.
 Hrib, mons, Berg.

I.

- Jágar, gra, ali lóviz, vza, Venator, ein Jäger.
 Jéšdez, a, Eques, Reitter.

Isvjér, a, Origo, Ursprung / Quat.
K.

Kámen, a, Lapis, Stein.

Kámzhizh, a, Lapillus, Scrupulus, Steinlein.

Káshel, shla, Tuffis, Husten.

Kerhák, perhák, hkiga, fragilis, gebrächlich.

Kluzh, a, Clavis, Schlüssel.

Klafast, iga, Loquax, klastig / schwächig.

Kojn, a, Equus, Ross / Pferd.

Kónez, nza, Finis, End.

Korén, a, Radix, Wurzel.

Kósel, sla, Caper, Bock.

Kovázh, a, Faber, Schmidt.

Kradliv, iga, Furax, diebisch.

Krajl, a, Rex, König.

Kraj morjá, a, Littus, Gestatt am Meer.

Krátèk, tkiga, brevis, kurz.

Kratek, sapopádek, tkiga, dka, Epitome,
kurzer Begriff.

Kreg, a, Altercatio, Certamen, lis, Zand.

Krish, a, Crux, Kreuz.

Krivèz, vza, sons, schuldig.

Kroták, tkiga, mitis, sanftmüthig.

Kruh, a, Panis, Brodt.

L.

Lagák, hkiga, levis, gering.

Láhki, ga, facilis, leicht.

Laf, a, Crinis, Haar.

Láshnik, a, mendax, lügenhaftig.

Led, a, Glacies, Eyß.

- Lejp, iga, pulcher, hüpsch.
 Leisni Zhèrv, ga, a, Cossus, Holzwurm.
 List, a, Epistola, Brieff.
 Listar, ja, Tabellarius, Briefftrager.
 Log, a, Nemus, dicke Waldt.
 Lanzhár, ja, Plastes, Figulus, Töpffer/Hafner
 Lóter, tra, Furcifer, Schalcksbub.
 Lubesniv, iga, suavis, lieblich / süß.
 Loj, a, Sævum, Unslicht / Inslet.

M.

- Magnét, a, Magnes, Magnetstein.
 Mak, a, Papaver, Magsamen.
 Malyk, a, Idólum, Götzenbild.
 Med, a, Mel, Hönig.
 Medén, iga, Mitis, mild / von Hönig.
 Mejh, a, Follis, Blasbalg /
 Menih, Monastes, Mönch.
 Mesez, sza, Mensis, Monath.
 Mezh, a, Mucto, Schwerdt.
 Milostiv, iga, clemens, gnädig.
 Mlad, iga, juvenis, jung.
 Módèl, dla, Exemplar, ein Muster / Form.
 Módèr, driga, sapiens, weiß.
 Mosh, á, Vir, Mann.
 Mozhán, zhniga, fortis, stark.
 Mras, a, Algor, Frigus, Gelu, Frost / Kälte.
 Must, a, Pons, Brücke.
 Mojster, stra, Magister, Meister.
 Myr, a, Pax, Frid.

N.

Navidliv, iga, Zelotes, Enfferer.

Ajffrar, ja, idem.

Nedólshèn, shniga, unschuldig.

Neóister, Striga, hebes, Strumpff.

Nestrézhen, zhniga, infelix, unglückhafftig.

Nosh, a, Culter, Messer.

Nòshizhék, zhka, Cultellulus, Kleins Messerlein.

O.

Obèl, bliga, Teres, Lugelecht.

Oblák, a, Nubes, Wolf.

Oblastnyk is mej trih, edèn, Triumvir, Dreyer.

Ogèjn, gnja, Ignis, Feuer.

Ognénik, a, pyrites, Sylex, Feuerstein.

Opróda, a, Armiger, Waffentrager.

Oshter, ja, Hospes, Wirdt / Gastgeb.

Otrózi, Otrúk, Proles, Geschlecht / Kinder.
Shlahta, e, idem.

Ovèn, vna, Aries, Widder.

Ozha, Zhéta, Pater, Vatter.

P.

Palz, a, Pollex, Daum.

Papesh, a, Papa, Papst.

Papir, ja, Papyrus, Papiir.

Pastir, ja, Pastor, Hirt.

Pehar,

- Pehar, ja, Calix, Poculum, Becher/ Kelch.
 Pejshcz, shza, Pedes, zu Fuß/ Fußknecht.
 Petlar, ja, Mendicus, Bettler.
 Bushèz, idem.
 Piániz, nza, Pibo, Sauffer.
 Pild, a, Simulachrum, Statua/ Bild.
 Píntar, ja, Viator, Rühffer/ Binder.
 Plement, iga, Nobilis, Edel.
 Schlahtén, tniga, idem.
 Plut, a, Sepes, Zaun.
 Poboij, a, Cædes, Todtschlag.
 Podvirk, a, Fustis, Stecken/ Knüttel.
 Pogled, a, Visus, Gesicht.
 Polshter, shtra, Pulvinar, Küss.
 Port per Murju, a, Portus, Schiffland am
 Meer.
 Poshreshin, shniga, Vorax, frässig.
 Pot, a, via, iter, Weeg.
 Potrèbèn, bniga, indiges, bedürftig.
 Prag, a, Limen, Thürschwèll.
 Prah, a, Pulvis, Staub.
 Pridigar, ja, Ecclesiastes, Prediger.
 Pregnán is deshele iga, Exul, auß seiner
 Heimbet verwiesen.
 Prèshushnik, a, Adulter, Ehebrecher.
 Prezép, a, Ames, Vogelkloben.
 Prihod, a, Adventus, Zukunft.
 Profúnt, a, Commeatus, Profiant.
 Pob, a, Puer, Knab.

Punt, a, Foedus, Punt, Verbündnuß.

Savefa, idem.

Punt, zhes gosposzhino, a, Seditio, Aufst^u
ruhr wider die Obrigkeit.

Purgar, ja, Civis, Burger.

Purgermaschter, shtra, Consul, Burgerer^o
meister.

Pushtab, a, Gramma, Littera, Buchstab.

R.

Rak, a, Cancer, Krebs.

Rashin, shna, Veru, Bratspieß.

Rashpet, a, Grabatus, Lotterbetlein.

Roslózhik, zhka, Discrimen, Unterscheid.

Revèn, uniga, Miser, Arbeitseeliger.

Rug, a, Cornu, Horn.

S.

Samorogázh, a, Unicornis, Einhorn.

Sdrav, iga, sospes, gesund.

Sejmèn, ma, Mercatus, Jahrmarkt.

Sin, sna, Somnus, Schlaf.

Senz, a, Tempus, Schlaf am Haupt.

Set, a, Gener, Eidam/ Tochtermann.

Shenf, a, Sinapis, Senff.

Sherjáv, a, Grus, Kranich.

Shesel, na, sedile, fedes, Stuhl/ Sessel.

Shidanik, a, Bombyx Seidenwurm.

Shivót, a, Corpus, Leib.

Shiv vogel, iga, gla, Carbo, glüende Koh^l
len.

Sher.

Sherjaviza, e, idem.

Shkof, a, Präful, Bischoff / Vorsteher.

Schrebèl, bla, Clavis, Nagel.

Zhaul, a, idem.

Shrinf, a, Cicatrix, Wundmal.

Shtrigèl, gla, Strigil, Strigel.

Shtrik, Funis, Strick.

Shtritár, ja, Pugil, Kempffer.

Fehtar, ja, idem.

Sit, iga, Satur, Saat.

Sklèp, a, Artus, Gliedmaß.

Sladák, dkiga, dulcis, süß.

Slép, iga, cæcus, blind.

Slep na enim ozhési, iga, Cocles, eintäugig.

Slushábnik, a, Minister, Diener.

Smièt, a, Draco, Drach.

Drakon, a idem.

Smishlaviz, a, Poëta, Dichter.

Smród, a, Fœtor, Gestand.

Smuk, a, Penu, Vorrath an Speiß und
Trand.

Sneg, a, Nix, Schnee.

Srezhèn, zhniga, felix, glückselig.

Nesfrèzhèn, zhniga, infelix, unglückselig.

Star, iga, vetus, senex, alt.

Starij, ga, presbyter, älterer.

Starishi, ga, idem.

Stebèr, bra, Columna, Säul.

Stèrd, a, Mel, Honig.

Med, idem.

Stol,

- S ol, a, Sedile, sedes, Stuhl.
 R. htni stol, ga, a, Tribunal, Richtstuhl.
 S udenz, a, Fons, Brunn.
 S denz, idem.
 Svet, iga, sacer, heilig.
 Svit, a, Senatus, Rath.
 Svojovojlèn, iga, petulans, muthwillig.
 Preshèrn, idem.

T.

- Tast, a, Socer, Schweher.
 Tejk, a, Cursus, lauff.
 Tempèl, pla, Templum, Tempel/ Kirch.
 Zerkóu, idem.
 Tèrst, a, Arundo, Rohr.
 Teshák, shkiga, gravis, difficilis, schwer.
 Tovor, a, Onus, Last/ Sam.
 Tram, a, Laquear, Balcken/ Tram.
 Túp, a, hebes, Stumpff.
 Neojstèr, striga, idem.
 Turn, rna, Turris, Thurn.
 Tvur, a, Ulcus, Geschwer.

V.

- Vahtar, ja, Vigil, Wächter.
 Vál na vodi, a, Fluctus, Wasserwell.
 Varih, a, Custos, Hüter.
 Venzerli, na, Vinitor, Weingartner.
 Vèrtar, ja, Olitor, Gartner.

Voishák, a, Miles, Kriegsmann.

Sholnjer, ja, idem.

Utragliv, iga, piger, fauler.

Vud, a, Artus, Gliedmaß.

Vudi, in plurali usitatus, idem.

Vuk, a, Dogma, Lehr / Meinung.
Z.

Zartan, iga, tener, zarter.

Subtil, idem, indeclinabile.

Zeel iga, integer, gang.

Zhas, a, Tempus, Zeit.

Ureme, idem.

Zholn, a, Navis, Schiff.

Zholnár, ja, Nauta Schiffmann.

Zól, Vectigal, Telonium, Zohl, Maut.

Zuntèr, tra, Fomes, Zuntel.

Zvit, a, Flos, Blum.

CAPUT V.

Paradigma Generis Fœminini.

SINGULARIS NUMERUS.

N. Ta Mâti, hæc Mater, die Mutter.

G. te Mátère, hujus Matris, der Mutter.

D. ti Mâteri, huic Matri, der Mutter.

Ac. to Mâter, hanc Matrem, die Mutter.

V. ô ti Mâti, ô Mater, O du Mutter.

Ab. od te Mátère, ab hâc Matrre, von der
Mutter.

DUAL.

N. te Mátère, hæ duo Matres, die zwo Mütter.

G. tiu Mátér, harum duarum Matrum, deren
zwey Mütterin.

D. tima Mátérina vel Mátérina, his duabus
Matribus, denen zweyen Mütterin.

Ac. te Mátère, has duas Matres, die zwey
Mütter.

V. ô vi Mátère, ô vos duæ Matres, O ihr
zwey Mütter.

Ab. od tiu Mátér, ab his duabus Matribus,
von denen zweyen Mütterin.

N. te Mátère, hæ Matres, die Mütter.

G. tih Mátérin ali Mátér, harum Matrum,
der Mütter. (tern.

D. tim Mátérin, his Matribus, denen Müt-

Ac. te Mátère, has Matres, die Mütter.

V. ô Mátère, ô vos Matres, O ihr Mütter.

Ab. od tih Mátér, ab his Matribus von denen
Mütterin.

OBSERVATIONES.

1. Et hîc Casus terminationem sequitur articuli.
2. Nom. & Vocat. eandem habent terminationem in omni numero.
3. Gen. & Ablat. singulares sunt similes.
4. Gen. & Ablat. dualis conveniunt.
5. Gen. & Abl. plurales convenit terminatione. Hoc itaque paradigma erit Regula omnium fœmininorum.
6. No-

6. Nomina foeminina exeuntia in st, ut bledúst, zhelúst &c. habent Dativum & Ablativum similem Genitivo in sti, uti & Accusat. & Vocat. similem Nominativo exeunti in ust, vel ost, similiter omnia Foeminina exeuntia in I, in Genitivo ut misla, kad, &c.

NOMINA FOEMININI GENERIS

INCIPIENTIA AB A.

- Antvela, le, Mantile, Hand; vel/ Handtuch,
Arja, na shelési, e, Ferrugo, Rost. B.
Bakla, Fax, Fackel.
Besséda, de, Verbum, Sermo, Rede/ Wort.
Bledóst, i Pallor, Bleiche.
Brátoushína, né, Tribus, Junft.
Bútorá, re, Onus, Last.
Búzha, zhe, Cucumis, Kürbes.
Plotniza, ze idem. Tiqva, ve, idem.

C.

- Camra, re, Cubile, Cammer.
Cúhinja, nje, Culina, Kuchel.

D.

- Daniza, ze, Lucifer, Morgenstern.
Debellóst, i, crassitudo dicke / feste.
Dékliza, ze, Divíza, ze, Virgo, Jungfrau.
Dobruíta, te, Bonitas, Güte.
Dojníza, ze, Ama, e, Nutrix, Säugam.
Dragínja, nje, Caritas, Heurung.

E.

- Elefántova Kust, ve, Kósti, Ebur, Elfenbein.
C
Ena,

Ena, una, Eine.

F.

Falschvjera, Superstitio, Aberglaub.

Krivavjera, idem.

Farba, be, Color, Farb.

G.

Germáda, de, Congeries, Stein oder Holzhauffen. Gromázha, zhe, idem.

Gèrliza, ze, Turtur, Turteltauben.

Gèrzha, zhe, Tuber, Geschwulst / Weul.

Góra, re, Mons, Berg.

Gols, si, Anser, Gans.

H.

Himba, be, Astus, List / Betrug.

Hináushina, ne, idem.

Hisha, she, Domus, Hauf.

Hrushka, ke, Pirus, Bierbaum.

Hvalèshnost, Gratitude, Danckbarkeit.

I.

Iétika, ke, Tales, Schwindtsucht.

Iáma, me Specus, Höhle / Gruben.

Lúknja, nje, idem.

Iézha, zhe, Carcer, Gefangnus.

Iiglá, gle, Acus, Nadel.

Iigrá, gre, Ludus, Spill.

K.

Karníza, ze, Gurges, Wirbel.

Kázha, zhe, Anguis, Serpens, Schlang.

Kri, *indeclin. singul.* Sanguis, Blut.

Klétka, ke, Decipula, Vogelschlag.

Klop;

Klop, pi, Scamnum, Stuhl.
 Kopriva, ve, Urtica, Nessel.
 Kórba, be, Calathus, Korb
 Vèrbás, idem
 Kósha, she, Tergus, cutis, Haut.
 Krásta, ste, Scabies, Krebe:
 Krón, ne, Diadema, Kron:
 Kunft, sti, Ars, Kunst.
 Vmétalnost, sti, idem.
 Kust, sti, os, Ossis, Bein:

L.

Lákóta, te, Fames, Hunger.
 Lebunga, ge, Convivium, Wolleben:
 Gostovánje, idem.
 Lifsiza, ze, Vulpes, Fuchs
 Lubesnivoft, sti, Comitas, Freundlichkeit:
 Luzh, zhi, Lux, Licht.

M.

Matéria, e; Materia, Zeug.
 Medéniza, ze, Pollubrum, Pelvis, Handbeck:
 Mèrha, he, Cadaver, Aaf. Mèrlizh, zha, idem:
 Misa, se, Mensa Tisch. Mish, i, Mus, Maus:
 Mifal, ili, Animus, Mens, Gemüth.
 Mladíza, ze, Germen Zweig:
 Oeráfèlk, a, idem.
 Mladíza od Dátelne, ze, Spadix, ein Zweig
 von einem Dattelbaum.
 Mladúft, sti, Juventus, Jugend.
 Mrejsha, she, Rete, Netz/ Garn:

Múrva, ve, Morus, Maulbeerbaum.

Músga, ge, Palus, Udis, Sumpff/ See.

Muzh, zhi, Robur, Stärke.

Bóshja muzh, she, zhi, Numen, Göttlichen
Gewalt.

N.

Nesmássa v' pitju, v' jedi, v' gvantu, se, Lu-
xus, Überfluß.

Nefrézha, zhe, Clades, Unfall/ Unglück.

Nezhást, sti, Dedecus, Uneh. Sramóta, e, idé.

Njiva ve, Ager, Ucker. Nozh, zhi, Nox, Nacht.

O.

Oblást, sti, Potestas, Gewalt.

Odéja, je, Teges, Decke.

Omótiza, ze, Vertigo, Schwindel.

Vertoglávje, ja, idem.

Osla, e, Cos, tis, Weßstein.

Ostróga, ge, Calcar, Sporn.

Ovza, ze, Ovis, Schaaf.

P.

Priáfnost, sti, Necessitudo, Freundschaft.

Favor, Gunst.

Pesa, se, Pondus, Gewicht. Téshe, she, idem.

Pézh, zhi, Fornax, D. f. Pishál, i Fistula Pfeiff.

Pónva, ve, Sartago, Bratpfann.

Posablívost, sti, Oblivio, Vergessenheit.

Póstela, le, Cubile, Beth.

Postáva, ve, Lex, Gefás.

(te.

Présha, she, Torcular, Weinkelter/ Trot-

Priglha, he, Exemplum similitudo, imago,

Gleichnuß/ Vorbild. Spodóba, Pild, idem.

Postb-

Possóda, de, vas, sis, Geschier / Waß.
 Sdóbena, isrésana, possóda, ne, ne, de, To-
 reuma, außgegraben Geschier.
 Prilóshnost, sti, Occasio, Gelegenheit.
 Prípúvist, sti, Adagiú, Proverbiú, Sprichwort
 Prízha, zhe, Testis, Zeug.

R.

Rána, ne, Vulnus, Wund.
 Reka, ke, Flumen, Fluß.
 tekózha, Voda, e, e, idem.
 Rejzh, zhi, Res, Ding. Ríba, be, Piscis, Fisch.
 Rínka, ná gárli, ke, Monile, Halsbandt.
 Rósha, she, Gártrosha, Rosa, Rosen.

S.

Sastáva, ve, Pignus, Pfandt.
 Savésa, se, Fœdus, Bundt.
 Sekíra, e, Securis, Art / Hacken.
 Sémlja, lè, Tellus, Erdreich.
 Séstra, stre, Soror, Schwester.
 Shába, be, Rana, Frosch.
 Shálost, i, Mœror, Traurigkeit.
 Shéna, ne, Mulier, Fœmina, Weib.
 Porozhéna, shéna, ne, ne, Uxor, Eheweib.
 Shétva, tve, Messis, Schnitt / Erndt.
 Shlízha, e, Cochlear, Löffel.
 Shéja, je, Sitis, Durst.
 Shláhta, te, Gens, Geschlecht.
 Shpíza, ze, Acies, Spiz.
 Shtábla, ble, Gradus, Staffel.
 Shtála, le, Stabulum, Stall.

- Volóuska shtála, ke, le, Bovile, Ochsenstall.
 Ovzhja shtála, je, le, Ovile, Schaaffstall.
 Kósja shtála, je, le, Caprile, Weißstall.
 Shtalt, ti, Species, Gestalt.
 Shúta, te, Agger, Schütte. Sylá le, Vis Gewalt.
 Skála, le, Rupes, Petra, Fels.
 Skèrb, bi, Cura, Sorge.
 Sláma, me, Stramen, Stroh.
 Sladkúst, sti, Dulcedo, Süßigkeit.
 Slobódnost, sti, libertas, Freyheit.
 Slushbá, be, Servitus, Dienßbarkeit.
 Smért, ti, Mors, Todt. Smólla, le, Pix, Bech.
 Smóta, te, Error, Irrung. Irunga, ge, idem.
 Spodóba, be, Spodóbnost, sti, Imago, Bild.
 Item, Æquitas, Billigkeit.
 Sramóta, te, Dedecus, Turpitude, Schandt.
 Srézha, zhe, Sors, Fortuna, Glück.
 Stárost, sti, Senectus, graue Alter.
 Ætas, Alter/Zeit.
 Stéjna, ne, Paries, Wandt.
 Steniza, ze, Cimex, Wanzen.
 Stran, ni, Latus, Seiten.
 Suknja, knje, Tunica, Rock.
 Svázhina, ne, Affinitas, Schwagerschafft.
 Svitlóba, be, Splendor, Schein.
 Svjer, ri, Animal, Thier.
 T.
 Taht, ti, Funale, Dacht im Liecht.
 Fushèl, na, idem.

Temná, me, Caligo, Tenebræ, Finstere.
 Tésa, she, Pesa, se, Pondus, Gewicht.
 Tráva, ve, Gramen, Grass.
 Tréshlika, ke, mersliza, ze, Febris, Fieber.

V.

Vásha, she, Cespes, grüne Wase.
 Vjera, re, Fides, Glaub.
 Vérba, be, Salix, Weide.
 Vèrv, vi, Funis, Seil / Strick.
 Vidra, dre, Lutra, Otter.
 V'metalnost, sti, Ars, Kunst.
 Vrána, ne, Cornix, Kraah.
 Vsteklúst, sti, Rabies, das Wütté eines Hunds.
 Vush, shi, Pediculus, Laus.
 Vus, si, Axis, Achs an einem Radt.

Z.

Zéha, he, Symbolum, Symposium, Zech.
 Zèrkov, Zèrkva, ve, Templum, Kirch.
 Zhast, sti, Amplitudo, Decus, Honor, Acht-
 barkeit.
 Nezhást, sti, Sramota, te, Dedecus, Un-
 ehr / Schandt.
 Zhédnost, sti, Virtus, Tugend.
 Zhervojédina, ne, Caries, Wurmfstichigkeit.
 Zhístost, sti, Castitas, Keuschheit.

Huc refer omnes voces in singulari no-
 minativo, desinentes in A.

☪ * ☪

CAPUT VI.

Paradigma Generis Neutri.

SING. NUM.

- N.** tu pīsmu, hoc scriptum, das schreiben.
G. tīga pīsmā, hujus scripti, deß schreiben.
D. tīmu pīsmu, huic scripto, dem schreiben.
Ac. tu pīsmu, hoc scriptum, das schreiben.
V. ō tī pīsmu, ō scriptum, O du schreiben.
Ab. od tīga pīsmā, ab hoc scripto, von dem schreiben.

DUAL. NUM.

- N.** tā pīsmā, hæc duo scripta, die zwey schreiben.
G. tīu pīsmih, horum duorum scriptorum, der zweyen schreiben.
D. tīma pīsmā, his duobus scriptis, denen zweyen schreiben.
Ac. tā pīsmā, hæc duo scripta, die zwey schreiben.
V. ō vī pīsmā, ō vos duo scripta, O ihr zwey schreiben.
Ab. od tīu pīsmih, ab his duobus scriptis, von denen zweyen schreiben.

PLUR. NUM.

- N.** tā pīsmā, hæc scripta, die schreiben.
G. tīh pīsmih, vel pīsom, horum scriptorum, deren schreiben. D.

- D. tim pismam, his scriptis, denen schreiben.
 Ac. ta pisma, hæc scripta, die schreiben.
 V. ô vi pisma, ô vos scripta, D ihr schreiben.
 Ab. od tih pismih vel pisom, ab his scriptis,
 von denen schreiben.

OBSERVATIONES.

1. Et hic, ut in masculinis & scemininis casus sequuntur articuli finem exceptis genitivis dualium.
2. Nom. Ac. & Vocat. in omni numero sunt similes.
3. Genit. & Ablat. singulares, duales, & plurales sunt similes.
4. Exemplum hoc erit pro Regula omnium Neutorum.

Nomina Generis Neutri.

A.

Apnu, pna, Calx, Kalch.

B.

Bekájne, nja, Balatus, Schaaffpleren.

Blagú, ga, divitiæ, gut.

Blagú na, prodájo, merx, Rauffmanns
Wahr.

Bliskánje, nja, Fulgur, Pliq.

D.

Déblu, bla, Stirps, Stamm.

Délu, la, labor, opus, Arbeit/ Werk.

Déjte, ditéta, Puer, Kind.

Djánje, nia, Historia, Geschicht.

Drážhje, ja, Frutex, Staud.

Drivú, vá, véssa, Arbor, Baum.

Hrúshovu drivu, shoviga, va, Pyrus,
Birnbaum.

Zhëshnovu drivú, viga, vá, Cerasus,
Kirschbaum.

E.

Elefántovu, shrajanje, viga, nia, Barritus,
Elefanten-Geschren.

F.

Ferdérbanje, nja, Pernicies, das Verderben.

G.

Germénje, nja, Tonitru, Donnerschlag.

Grum, idem.

Govédu, da, Bos, Rind.

H.

Helze, za, Capulus, Messerhefft.

Hoténje, nja, Hotlivost, Shelje, Libido,
Geilheit.

I.

Jimé, na, Nomen, Nahmen.

v'kup jemlenjé, nja, Synecdoche, Bes-
greiffung.

K.

Kardellu, la, Agmen, Hauff/ Schaar.

Kolénu, na, Genu, Knye.

Konzhánje, nja, Pernicies, das Verderben.

Kosllu, la, Prandium, Mittagmahl.

Kúhanu vinu, niga, a, defrutum, gekochter
Wein. Kúlla

Kúlla, Effedum, Currus, Wagen.

Kúnstnu bojuvánje, tniga, nja.

Stratagema, künstlich's Kriegsstück.

L.

Lájnu, na, Stercus, Müß.

Léjtu, ta, Annus, Aestas, Jahr/ Sommer.

M.

Méstu, sta, Civitas, urbs, Stadt.

Menénje, sdéjnje, nja, Opinio, Meinung.

Mermrájnje, nja, Murmur, Gemümel.

Mléku, ka, Lac, Milch.

Morjé, ja, Mare, Meer.

N.

Nakoválu, la, Incus, dis, Amboss.

O.

Oblížhje, ja, Facies, Angesicht.

Odrésanje, nja, Odsékanje, nja, Apocope,
Abschneidung.

Ognishe, sha, Focus, Heerd.

Opravilu, la, Officium, Amt.

Slushbá, idem.

Ozhítanje, nja, Kolénje, kletva, Convi-
tium, Scheltwort.

P.

Purgarmáshtrovu opravilu, viga, la, Consu-
latus, Bürgermeister-Amt.

Perú, á, Penna, Feder.

Pèrpravlenjè, nja, Parasceve, Zubereitung.

Pitjé, tja, Potus, Trancf.

Nebéfhku, boshje pitjé, kiga, shjiga, tja,
Nectar, Trancf der Götter.

Pozhuténje, nja, Sensus, Sinn / Empfindo-
lichkeit.

Preobernénjè, njá, Anastrophe, Verkehrung.

R.

Resmishlenjè, nja, Musa, Erforschung.

Rojénjè, nja, Partus, Geburt.

Rojstvú, va, idem.

S.

Savijánje, kokèr volzje, vlulatus, heulen.

Sdrávje, ja, valetudo, Gesundheit.

Séjme, na, semen, samen.

Shmáganje, nja, Scomma, Convitium,
Schmachred.

Sjánje, nja, Seges, Saat.

Smishlánje, nja, Poëma, Gedicht.

Snájnje, nja, Necessitudo, Consuetudo, Ver-
wandschaft.

Snámjnje, nja, Signum, Symbolum, Zeichen/
Zech.

Shgánu snáminje, niga, nja, Mahlzeichen.

Sónze, za, Sol, Sonn.

Spraulszhe, zhja, Conventus, Versammlung.

Svésdishzhe, zhja, ker je veliku sved vkúpaj,
Astrum, Sydus, Gestirn.

Sviné, éta, Sus, Sau.

Vbijanje, nja, Cædes, Todtschlag.
 Vúpanje, nja, Spes, Hoffnung.

CAPUT VII.

Paradigma Nominis Adjectivi,
per omnia Genera, positivi Gradus.

SINGULARIS NUMERUS,
MASCUL. GEN.

N. Ta dóbèr, hic bonus, der gute.
 G. tiga dóbriga, hujus boni, deß guten.
 D. timu dóbrimú, huic bono, dem guten.
 Ac. tiga dóbriga, hunc bonum, den guten.
 V. ô ti dóbèr, ô tu bone, O du guter.
 Ab. odtiga dóbriga, à bono, von dem guten.

FOEMIN. GEN.

N. ta dóbra, hæc bona, die gute.
 G. te dobre, hujus bonæ, der guten.
 D. ti dóbri, huic bonæ, der guten.
 Ac. to dóbro, hanc bonam, die gute.
 V. ô ti dóbrá, ô bona, O du gute.
 Ab. od te dobre â bona, von der guten.

NEUTRIUS GEN.

N. tu dóbru, hoc bonum, das gute.
 G. tiga dóbriga, hujus boni, deß guten.
 D. timu dóbrimú, huic bono, dem guten.
 Ac. tu dóbru, hoc bonum, das gute.
 V. ô ti dóbru, ô tu bonum, O du gutes.
 Ab. od tiga dóbriga, âb hoc bono, von dem
 guten. OB.

DECLIN. POSITIV.
OBSERVATIONES.

Si qui positivum Mascul. singularem usurpant Definentem in, i, Vocalem ob hanc causam etiam Vocativus Nominativo conformari debet.

DUALIS NUMERUS.

MASC. GEN.

- N. ta dóbra, hi duo boni, die zwey gute.
 G. tiu dóbrih, horum duorum bonorum, Denen zwey guten.
 D. tima dóbrima, his duobus bonis, Denen zwey guten.
 Ac. ta dóbra, hos duos bonos, die zwey gute.
 V. ô vi dóbra, ô Vos duo boni, O ihr zwey gute.
 Ab. od tiu dóbrih, ab his duobus bonis, von denen zwey guten.

FOEMIN. GEN.

- N. te dóbre, hæ duæ bonæ, die zwey gute.
 G. tiu dóbrih, harum duarum bonarum, Denen zwey guten.
 D. tima dóbrima, his duabus bonis, Denen zwey guten.
 Ac. te dóbre, hæ duæ bonas, die zwey gute.
 V. ô vi dóbre, ô vos duæ bonæ, O ihr zwey gute.
 Ab. od tiu dóbrih, ab his duabus bonis, von denen zwey guten.

NEUTRIUS GEN.

- N. ta dóbra, hæc duo bona, die zwey gute.
 G. tiu

G. tiu dóbrih, horum duorum bonorum,
 deren zwey guten.

D. tima dóbrima, his duobus bonis, Denen
 zwey guten.

Ac. ta dóbra, hæc duo bona, Die zwey gute.

V. ô vi dóbra, ô vos duo bona, D ihr zwey gute.

Ab. od tiu dóbrih, ab his duobus bonis, von
 Denen zwey guten.

PLURALIS NUMERUS.

MASC. GEN.

N. ti dóbri, hi boni, Die gute.

G. tih dóbrih, horum bonorum, deren gute
 ten.

D. tim dóbrim, his bonis, Denen guten.

Ac. te dóbre, hos bonos, Die gute.

V. ô vi dobri, ô vos boni, O ihr gute.

Abl. od tih dobrih, ab his bonis, von Denen
 guten.

FOEMIN. GEN.

N. te dóbre, hæc bonæ, Die gute.

G. tih dóbrih, harum bonarum, deren guten.

D. tim dóbrim, his bonis, Denen guten.

Ac. te dóbre, has bonas, Die guten.

V. ô vi dóbre, ô vos bonæ, O ihr gute.

Abl. od tih dóbrih, ab his bonis, von Denen
 guten.

NEUT. GEN.

N. ta dóbra, hæc bona, Die gute.

G. tih dóbrih, horum bonorum, deren guten.

D. tim dóbrim, his bonis, Denen guten.

- 48 **DECLIN. COMPARATIVI.**
Ac. ta dóbra, hæc bona, die gute.
V. ô vi dóbra, ô vos bona, O ihr gute.
Abl. od tih dobrih, ab his bonis, von den
 guten.

Paradigma Comparativi.

SINGULARIS NUMERUS.

OMNIS GENERIS.

- N.** tá, ta, inu tu bulshi, hic hæc melior &
 hoc melius, der/ die/ das bessere.
G. tiga bulshiga, te bulshi, tiga bulshiga,
 hujus melioris, deß/ der/ deß bessert.
D. timu bulshimu, ti bulshi, timu bulshimu,
 huic meliori, dem/ der/ dem besseren.
Ac. tiga bulshiga, to bulshi, tu bulshi, hunc
 & hanc meliorem & hoc melius, den
 besseren / die/ und das bessere.
V. ô ti bulshhi, ô tu melior, & melius, O
 du besser/ bessere/ besseres.
Abl. od tiga bulshiga, te bulshi, tiga bulshi-
 ga, ab hoc hac hoc meliore vel, i,
 von dem/ der/ dem besseren.

DUAL. NUMER.

OMN. GEN.

- N.** ta, te, ta bulshi, hi, a, duo, æ melio-
 res & hæc duo meliora, die zwey bes-
 sere.
G. tiu bulshih, horum, arum, orum melio-
 rum, deren zwey besseren.

D. tima bulshima, his duobus, uabus, uobus
melioribus, denen zweyen besseren.

Ac. ta, te, ta bulshi, hos duos & has duas
meliores, & hæc duo meliora, die
zwey bessere.

V. o vi bulshi, o vos duo, æ meliores, &
o duo meliora, O ihr zwey bessere.

Abl. od tiu bulshih, ab his duobus, uabus,
uobus melioribus, von denen besseren.

PLURALIS NUMER.

OMN. GEN.

N. ti, te, ta, bulshi, hi, hæ, meliores & hæc
meliora, die bessere.

G. tih bulshih, horum, harum, horum me-
liorum, deren besseren.

D. tim, tem, tim bulshim, his melioribus,
denen besseren.

Ac. te, te, ta bulshi, hos & has meliores
& hæc meliora, die bessere.

V. o vi bulshi, o vos meliores & meliora, O
ihr bessere.

Ab. od tih bulshih, ab his melioribus, von
denen besseren.

Superlativi eodem modo declinantur, nisi
quod Casibus Comparativi præponatur
particula: Nar, & Declinantur hoc modo.

SING. NUM.

{ ta nar bulshi, optimus, der beste.

N. { ta nar bulshi, optima, die beste.

{ tu nar bulshi, optimum, das beste.

Declinatur etiam Comparativus periphraſtice
 Adjectis ad positivum poſt Articulum vo-
 cibus : bojl , vezh , hoc modo.

SING. NUM.

N. ta bojl ali vezh dober , dobra , dobru ,
 hic & hæc melior , & hoc melius , der/
 die / das beſſere.

G. tiga bojl , ali vezh dobriga &c.

Similiter Superlativus declinatur per Peri-
 phraſim adjectis ad positivum , poſt arti-
 culum vocibus : Cilú , mozhnú , viſſóku ,
 pre , in hunc modum.

SING. NUM.

Masc. & Fœmin. Gener.

N. ta cilú mo-
 zhnú viſſóku { dóber , optimus , der Beſte.
 Pre , { dobra , optima , die Beſte.

NEUT. GEN.

tu cilú , mozhnú , viſſóku , pre dobru , hoc
 optimum , das Beſte.

Sunt itaque per omnia tres claſſes Declina-
 tionum , quarum prima eſt Maſculinorum ,
 ſecunda Fœmininorum , tertia vero Neu-
 trorum , & harum omnium jam præmiſſa
 ſunt exempla Slavonico Latino Germanica
 cum formatione genitivorum.

CAPUT VIII.

De Specie.

Primitivum eſt. Kojn vel Koyn , Equus , ein
 Pferd / oder Roß. Deri-

Derivativum ut : Kojnízhik , Equulus , ein
Pferdlein / oder Kößlein.

Derivatorum species sunt.

1. Patronymica : in lingua Slavonica Masculina desinunt in , ki , ut Blagájski , Comes de Blagaj , Aurspergarski , Comes de Auersperg , Gallembergarski , Comes de Gallemberg . Sed Carniolica lingua ut mollior in familiarum & gentilium nominibus efferendis vel retinet germanicam terminationem ER , ut Lamberger , Auersperger &c. vel eam parumper inflectit in , AR , ut dicat Lambergar , Auerspergar , Wernékar : vel etiam addit ad germanicam vocem : zhizh ut : Lambergarzhizh , Gallembergarzhizh , Auerspergarzhizh , Wernékarzhizh , Raubarzhizh , Tauffrárzhizh , ubi Croatæ addunt ad Carniolanam terminationem , ski & dicunt Lambergarski , Raubarski &c. & sic de alijs.

Fœminina Patronymica mutant , I. in , A , ut Auerspergarska , Gallembergarska &c. Carnioli addunt ex more jam assumpto ad Germanicam vocem Masculinam , za , & dicunt : Lambergarza , Raubarza , Tauffrarza , Gallembergarza , vel etiam : ouka , ut Blagajouka , Ras pouka , Kuschlanouka &c. Ex his , quæ Patriam significant , diminutivis similia desinunt etiam in , zhizh , ut Lublanzhizh ,

lanzhizh, kamenzhizh, vel more jam recepto in, zhan, ut: Lublanzhan, Novameszhan, kamenzhan. Fœminina vel zh, ultimam mutant in, za, ut: Lublanzhiza, vel utramque ultimam syllabam tollunt, & faciunt ex Masculino: Lublanzhizh: Fœmininum, Lublanshiza, Kamenshiza quandoque etiam Masculino terminato in, An, additur, Ka, in Fœminino, ut Novameszhánka, karzhánka &c.

2. Possessiva, horum Masculina desinunt in, OU, syllabam, Fœminina addunt ad Masculinum, A, ac Neutra ipsum, V, vocalem mimirum ut Gallembergarjou, Gallembergarjova, Gallembergarjovu. His licet Latinam terminationem affingere Gallembergicus, a, um, hoc est quod ad ipsum, ipsam, ipsum pertinet, & ejus est proprium.

3. Diminutiva, horum Masculina desinunt in, izh, vel izhik, Fœminina addunt iza, vel ka, ut Krajl, Krajlizh, Krajlizhik: Krajlizhiza, Krajlizhka, à Rex fit Regulus & Reginula, König/ Königel/ oder Königelein/ Königlein. Item psizh, fit psizhik, psizhiza vel psizhka, id est Caniculus, Canicula à Canis, ein Hündlein.

Fiunt etiam à Masculinis diminutiva in iz, ut à mosh, fit moshiz, à sob sobez, à log, loshiz, à lok lozhiz, à stol stoliz. Item à mascu-

masculinis fiunt, quæ desinunt in I K, ut à bob bobik, à lon lonik, à Rak rakik. Item in, izh, desinentia, ut à lonz, fit lonzhiz, à tat tatizh.

A Fœmininis fiunt in, izh, vel in iza, ut : à shena, fit sheniza, item à dekliza fit deklízh.

A Neutris fiunt in, ze, desinentia, ut : à téle, fit telze, à perú fit pérze, à déte fit detéze, alia ipse usus docebit.

4. DENOMINATIVA.

1. Materiam significantia, & apud latinos in, EUS, desinentia redduntur, sic Slavonice, ut: Ferreus, a, um, sheléjsen, sna, snu, evsern. in, atus, desinentia significant incrustationem, ut ferratus, is sheléjsom obijt. ali okován, mit Eysen beschlagen.

2. Habitum significantia, ut : ocreatus, s' shkórnizami obút, ali oshkórnizan, gestiffelt / s'plájshom obdán, ali oplájshán, mit Mantel umbgeben / auritus, vuhát, der Ohren hat / Cornutus, rogát, daß Hörner hat / gehórnet / honestus, pósh-ten, Ehrbar.

3. Cupiditatem denotantia : ut : Vinosus, vinu sdan, ali vinén, dem Wein ergeben / seditiosus, púntarski, aufrührisch.

4. COPIAM, UT.

Saxosus, kameníten, steinig / aquosus, vodén, mozhárn, wässerig / ingeniosus, pá-

- metèn , verständig / vinolentus , pyán ,
bezecht / oder truncken.
5. Activè significantia , ut : studiosus , vuzh-
liv , der Lehr geflissen / gelehrnig / curiosus ,
skarbliv , sorgfáltig.
6. Passivam habentia significationem , ut :
odiosus , sovráshliv , verhasst.
7. Loca arborum , ut : quercetum hrastje ,
Eichwald / salicetum , vèrbje , Orth voll
Weidenbáum.
8. Receptacula rerum , ut : Calamarium ,
pèrnik , Federrohr. &c.

CAPUT IX.

De Numeralibus.

Ad Denominativa etiam pertinent Nume-
ralia , quorum hæc sunt præcipua Genera.

CARDINALIA.

M.	F.	N.	M.	F.	N.
1. Unus , una , unum ,			2. Duo , duæ , duo ,		
Eden , edna , ednu ,			Dva , Dvej , Dvuja .		
<i>vel per concisionem</i>			Zween / zwey / zwey .		
En , ena , enu .			3. Tres , tres , tria .		
CROATÆ DICUNT :			Tri , tri , truja .		
Iedán , Iedna , Iednu .			Drey / drey / drey .		
Einer / eine / eins .					
4. Quatuor , štiri , vier .					
5. Quinque , pet , fünf .					
6. Sex , šest , sechs .					

7. Septem, sedem, siben.
 8. Octo, offem, achte.
 9. Novem, devet, neun.

OBSERVATIO.

Priusquam propagationem numerorum Cardinalium prosequamur, monendi sunt studiosi: numerorum Cardinalium, alios dici ab logisticis, Digitos: alios Articulos: Alios verò ex his compositos. Digiiti sunt illi, quorum valor denarium non attingit, ut sunt jam præscripti Articuli, qui per decem divisi, surgunt, vel qui in, o, omicron desinunt: Illi sic dicuntur, quòd per digitos, Hi verò quòd per articulos antiquitus significabantur: Unde, Micare digitis, ludus, quem, antiqui exercere, (quemadmodum hodie gens Itala facit, ala mora, appellant:) solebant, dicitur. Ex tertio genere Cardinalium numerorum sunt, qui Compositi appellantur. Hi ex digitis & articulis procreantur.

PRIMUS EX ARTICULUS EST.

10. Decem, deset, zehen.

Observe: in compositis numeris Carniolani, pro deset dicunt, najst. Quæ vox est confusa ex, na, & deset, quod Croatæ, distinctè magis efferunt, cum dicunt, pro undecim. Edèn nad deset, quasi dicas, unum supra decem. 20. Viginti, dvajseti, Croatæ dicunt, dvadeset, zwanzig.

30. Triginta, trideset, dreyßig.
 40. Quadraginta, ſhtirideset, vierßig.
 50. Quinquaginta, petdeset, funffzig.
 60. Sexaginta, ſheſtideset, ſechßig.
 70. Septuaginta, ſedemdeset, ſiebentzig.
 80. Octoginta, oſſemdeset, achtzig.
 90. Nonaginta, devetdeset, neunzig.

De Motione & declinatione ha-
betenus descriptorum numerorum, obser-
vationes.

1. Primus monadicus, édèn, edna, ednu, habet distincta genera & etiam distinctè per tres numeros inflectitur.
2. Secundus monadicus, id est, dva, dve, dvoja, habet etiam tria distincta genera; sed saltem in duali numero declinatur.
3. Tertius monadicus, id est, tri, est quidem unius terminationis, & omnis generis, sed in plurali tantùm declinatur.
4. Reliqui usque ad decem, exclusivè, habent quidem unam terminationem in re-cto, omnis generis: at reliqui casus imitantur sui generis articulum: hoc tamen observato. Quando in oratione sine pronomine demonstrativo ponuntur, illis addi demonstrativi, vel, si mavis dicere, articuli syllabam, sin minus, manere indeclinabiles.
5. Idem etiam de articulis, usque ad centum, intelligendum.

Post

Post 90. sequitur.

100. Centum, stu, vel enustu, ein hundred.
 200. Ducenti, æ, a, dvejstu, zwen hundred /
 & sic deinceps, usque ad 900. Noningenta,
 deverstu, neun hundred. Hic observan-
 dum venit, vocem, stu, esse indeclinabi-
 lem & omnis generis. Ideoque etiam nu-
 meri omnes, à quibus illa vox denomina-
 tionem accipit, sive præponantur sive post-
 ponantur, indeclinabiles esse, idque usque
 ad, Mille, taushent, tausend.

*De Propagatione numerorum
 Cardinalium.*

Primus ex Compositis est.

11. Undecim, ennajst, eylff.
 12. Duodecim, dvanajst, zwölff.
 13. Tredecim, Trinajst, dreyzehne/ &c.
 Et sic deinceps, in componendis enim &
 efferendis illis numeris, Digi-
 ti præcedunt, Articulos. Et juxta
 genus suum moventur & declinan-
 tur digiti, reliqua parte indecli-
 nabili relicta, vel secus, idque ad
 jam dictum modum.

1000. Mille, taushent, tausend. Est om-
 nis generis, cujus inflexio eadem est,
 cum, stu, etiam in compositis. Dal-
 matae & Bosnenses seu Mysi, ut
 pote Græcis viciniore, dicunt,
 pro voce, taushent, Hiliad, à Græ-

co *Chiliàs*, & declinant instar articuli Masculini generis.

10000. Decem millia, deset taushent, Hunc numerum dicti Dalmatæ & Myfi eferunt, per vocem. *Miriad.* à *Myrtas*, declinatur verò *Miriad*, sicut *Hiliad*.

1000000. Millio, Milljar, tausendmahltausendt / Latini voce, Millio, & Carniolani æquivalente, Millión, sunt ditiores Græcis, quòd hi, vocem, qua maximum numerum efferrent, præter *Myriàda* non habeant, Latini verò cum Carniolanis, Græcos in hoc superant, quòd unica & exili quidem voce, centies tantum complectantur. Declinatur hæc vocula, ut præcedentes duæ Barbaro Græcæ; *Hiliad*, & *Miriad*.

Cardinalium interrogatio est. Quot? *Kùliku?* wie viel.

ORDINALIA.

Primus, ma, mum, Pervi, va, vu, der erste / secundus, da, dum, drugi, ga, gu, der andere / tretji, ja, je, der dritte / zheterti, a, u, der vierdte / peti, a, u, der fünffte / shesti, a, u, der sechste / sedmi, a, u, der siebende / osmi, a, u, der achte / deveti, a, u, der neundte / deleti, a, u, der zehende. Hæc moventur more adjectivorum, mutata, I. ultima, Masculina, vocali, in A, & V, vel (cum opus est) etiam in, E, Fœminino & Neutro genere, idque in singulari numero, sed in
 reli-

reliquis numeris, incipiendo, à pet, vocalis I, mutatur in eri, era, eru. Enajsti, a, u, dvanajsti, a, u, trinajsti, a, u, shtirinajsti, a, u, petnajsti, a, u, shestnajsti, a, u, sedemnajsti, a, u, osemnajsti, a, u, devetnajsti, a, u, dvajseti, a, u, sed usitatus dvajseteri, dvajsetera, dvajseteru. His additur ad Masculinam vocem, Monadicam, dictio, Najst, id est, ut dictum est, na deset. Movenitur & Declinantur utrinque. Pervi, a, u, inu, tar dvajseti, a, u, téri, éra, éru. Drugi, inu, ter, dvajseti, a, &c. Pervi, a, u, inu, tar, trideseti, a, u, eri, era, eru. Pervi, a, u, inu, tar shtirideseti, a, u, eri, era, eru, Pervi, inu, tár, pedeseti, a, u, eri, era, eru, &c. Pervi, a, u, inu, tár, shestdeseti, a, u, eri, era, eru. Pervi, a, u, inu, tar, sedemdeseti, a, u, eri, era, eru. Pervi, a, u, inu, tar, osemdeseti, a, u, eri, era, eru. Pervi, a, u, inu, tár, devetdeseti, a, u, eri, era, eru, Pervi, a, u, inu, tar, stu, &c.

STU. Componitur cum digitis, denarijs, & etiam compositis. Ipsum manet indeclinabile: At digiti, denarij & ex his compositi, frequentius & compendiosius intercedente copula, ex parte posteriore, & moventur & flectuntur, ut, stu, inu, vel, ter, enajsti, a, u, eri, era, eru, 111. Sic dvejstu, inu, trinajsti, a, u, eri, era, eru, 213. Et sic deinceps, usque ad Mille, taushent. Demum, cum Hiliad, Miriad, & Milljar, eadem ratio

movendi ac declinandi ineunda, quæ cum
Stu.

Ordinis numerorum interrogatio est, quomodo?
kateri, a, u, na versti, ali na redi.

CAPUT X.

De multiplicatis Numeralibus.

Simplex, ena guba, Sextuplex, shest gub,
einfach. sechsfach.

Duplex, dvej gubej, Septuplex, sedem gub
zweyfach. sibenfach.

Triplex, tri gube, Octuplex, osom gub,
dreyfach. achtfach.

Quatruplex, shtiri, Noncuplex, devet
gube, vierfach. gub, neunfach.

Quintuplex, pet gub, Decuplex, deset gub,
fünffach. zehenfach.

Postponitur Cardinalibus numeris vox,
guba, latinis, plicam. Germanis, fach/ vel
falt/ significans.

Moventur & declinantur utrinque fœ-
minino genere. quia, guba fœmininâ est, ut:

N. ta ena guba. Ac. to eno gubo.

G. te ené gube. V. ô ti ena guba.

D. ti eni gubi. Ab. od te ené gube.

Sic etiam duali & plurali numero.

QUÆSTIO EST. mo drug, zweymal
 Quotuplex? kuliku- sovil.
 gub? wie vilfältig?

PONDERATIO. Triplus, samo tretji, a,
 Simplus, leénkrat tu- e, zweymal sovil.
 likajn vel taku te- Quadruplus, samo
 shák, einmal sovil. shterti, a, u, &c.
 Duplus, topélt, vel sa- viermal sovil.

Præponuntur vox, samo, quæ Germa-
 nis, selb / sonat, ponderalibus numeris: &
 illi quidem etiam moventur & declinantur à
 parte posteriore.

Interrogatio fit, per, quotuplus? Kuli-
 ku tesháj? vel, je teshák? wie vil?

DISTRIBUTIVA.

Singuli, vselej edèn, vel vsaki suseb. jeder bez-
 sonder.

Bini, vselej dva v'kup, zwey und zwey.

Terni, vselej tri vkup, drey und drey.

Quaterni, vselej shtiri v'kup, viere und viere.

Hæc distributiva explicantur Slavice,
 per voces, vselej, & v'kup: sed hæc post-
 ponitur, illa præponitur numeris, Cardina-
 libus.

Interrogatio est, Quoteni? kuliku v'kup,
 vel vselej? wie vil mit einander?

ADVERBIALIA.

Semel, en krat, vel fart, einmal.

Bis, dva krat, zweymal / Ter. trikrat, dreymal.

Quater, shtirikrat, viermal.

Quin-

Quinquies, pet krat, fünffmal.
 Sexies, shest krat, sechsmal.
 Septies, sedem krat, sibennmal.
 Octies, ofem krat, achtmal.
 Novies, devet krat, neunmal.
 Decies, deset krat, zehenmal.
 Centies, stu krat, hundertmal.
 Millies, taushent krat, taujentmal.
 Decies millies, deset krat taushent, &c.
 zehen taujentmal.

Hic Cardinalibus postponitur particula,
 Krat.

Interrogatio est, Quoties? Kuliku krat?
 wie vilmal? wie oftmal?

TEMPORIS.

Anniculus, léta star, jahrig.
 Bimus, biennis, dvej, léti star, zwey jahrig.
 Trimus, triennis, tri léta star, drey jahrig.
 Quadrimulus, quadriennis, stiri léta star,
 vier jahrig.

Quinquennis, pet lét star, fünff jahrig.
 Sexennis, shest lét star, sechs jahrig.
 Decennis, deset lét star, zehen jahrig.
 Quinquagenarius, pet deset lét star. funffzig
 jahrig.

Septuagenarius, sedem deset lét star, sibenzig
 jahrig.

Centenarius, stu lét star, hundert jahrig.
 Biennium, Triennium, Quadriennium, dvej,
 tri, stiri léta, zwey / drey / vier Jahr.

Quin-

- Quinquennium, pet lét dolgu fünff Jahr.
 Sexennium, shest lét dolgu, sechs Jahr.
 Item, Bimestris, dva mezsa star, zwey Mo-
 nath alt.
 Trimestris, tri mesze dolgu, ali star, drey Mo-
 nath alt.
 Semestris, shest meszou dolgu, sechs Monath
 alt.
 Bimatus, dvejuh lét starost, zwey Jahr Zeit.
 Trimatus, treih lét starost, drey Jahr Zeit.
 Biduum, dva dni dolgu, zwey Tag lang.
 Triduum, tri dni dolgu, drey Tag lang.
 Quadriduum, stiri dni dolgu, vier Tag lang.
 Binoctiú, dvej nozhi dolgu, zwey Nacht lang.
 Trinoctium, tri nozhi dolgu, drey Nacht lang.

NUMERALIA.

IN RIUS.

- Binarius, zbájer, dvoják, Zweyer.
 Ternarius, drajer, tretják, Dreher.
 Quaternarius, zhetérták, Bierling.
 Quinarius, peták, Fünffer.
 Senarius, shesták, Sechser.
 Septenarius, sedmák, Sibner.
 Octonarius, osmák, Achter.
 Novenarius, deveták, Neuner.
 Denarius, deseták, Zehner.
 Quinquagenarius, ker pedeset velá, oli je pet
 deset lét star, Fünffziger.
 Centenarius, ker stu v sebi dershý, ali stu velá.
 Cen-

Centenarius lapis, en kamèn, kir stu vlezhe,
 en Cent, ein hundert pfündiger Stein.
 In, ANUS, ut: Primanus, pèrvih eden, ut
 Primanus miles, primæ legionis, En shol-
 njer is pèrvih, der Ersten einer.

Secundanus, is drugih eden, der Andern einer.
 Tertianus, is tretjih eden, der Dritten einer.

VERBIALIA. Hæc derivantur, in lin-
 gua Slavonica, frequenter ab infinitivis ver-
 bis ejus linguæ, ut: à lubiti, amare, venit
 lubèsèn, amor. à boléti, dolere, fit bolésèn,
 dolor. à pešti, canere, fit pešom, cantio vel
 carmen. Item pejviz Cantor. peuka, péukinja,
 cantatrix. à pissati, scribere, fit pismu, scrip-
 tum, sive scriptio, & pissar, scriptor.

Hactenus de regularibus, Nunc de Anomalis.

CAPUT XI.

De Anomalis.

MASCULINA SINGULARIA TANTUM.

Zhlovik, Homo, Mensch. Svejt, Mundus,
 Welt. Shivót, Corpus, vel Vita, Leben. lil,
 Limus, Saim.

FOEMININA SINGULARIA TANTUM.

Virtutum & vitiorum: Item affectuum &
 facultatum nomina. Nezhást, dedecus Unehr.
 Bledúst, Pallor, Bleiche / Vmétalnost, Ars,
 Kunst.

Kunst. Lubesnivost, Holdseligkeit. Mladúst,
 Juventus, Jugend. Oblást, potestas, Gewalt.
 Perjásen, Necessitudo, Freundschaft Smert,
 Mors, Todt. Kri, Sanguis, Blut. Rossa,
 Ros, Tau. Luzh, Lux, Licht. Sheija, Sitis,
 Durst. Vjera, Fides, Glaub. Lubésèn, Di-
 lectio, Lieb. Spumlad, Ver, Frühling.

NEUTRA SINGULARIA TANTUM.

Blatu, fex, Roth. Sdrávje, Salus, Ge-
 sundheit/ Heyl. Bushtvu, Paupertas, Armut.
 Vúpainje, Spes, Hoffnung. Oróshje, Ar-
 ma, Waffen. Sonze, Sol, Sonn.

MASCULINA PLURALIA TANTUM.

Ludje, Homines, Menschen. Otróci,
 Proles, Kinder/ Geschlecht. &c.

FOEMININA PLURALIA TANTUM.

Vinkushti, Pentecostes, Pfingsten. Bú-
 gve, Liber, Buch. Droshjè, Fex, Germ/
 Geleger. Gazhe, subligar, nider Kleid. Item
 Jétre, Jecur, Lebern. Dauri, Janua, Thür. Sa-
 róke, Sponsalia, Versprechen.

NEUTRA, PLURALIA TANTUM.

Vusta, Faux, os, Mund / Schlund.
 Vrata, Porta, Thor. Tla, solum, Fleß. Kula,
 Currus, Wagen.

In hac re variant Dialectici Nam alibi sunt quædam singularia tantum, quæ alibi integrè declinantur. Quare his paucis annotatis contenti erimus & hîc, ut ubique usum observare oportebit.

DE COMPOSITORUM.

DECLINATIONE.

- I. Composita ex duobus rectis, utrinque declinantur, ut hishni malyk, lar, Hausgott. tîga hishnîga malyka. shiv vogel. carbo, shivîga vogla.
- II. Composita ex obliquo & recto, solum declinantur in recto, ut : ta Fraunzimer, tîga Fraunzimerja, gynecæum. Samorogazh, Unicornis, id est: Einhorn / tîga Samorogázha.
- III. Peregrina, hoc est, quæcunque, non sunt Slavonica, sunt indeclinabilia, ut : Abraham, Isaac, Scipio, Cicero, nisi illis affingatur terminatio, juxta articulum sui Generis: ut tîga Abrahama, Isaaca, Scipiõna, Cicerõna, &c.
- IV. Composita ex duobus obliquis, indeclinabilia sunt, ut : Polmoshá, semi Vir, Halbman / nepremóshen, unvermöglich.

TU, *Generis omnis est.*

SING. NUM.

N. ti, tu, du.

G. tebe, tui, deiner.

D. tebi, tibi, dir.

Ac. tebe, *vel per Apocopen, te dich.*

V. ô ti, ô tu, O du.

Abl. od tebe, à te, von dir.

DUALIS NUM.

N. vi, vos duo & duæ, ihr zwey.

G. vajh, vestrum duorum, duarú & duorum, euer zweyen.

D. vama, vobis, duobus, duabus, euch zweyen.

Ac. vajü, vos duos, duas, duo, euch zwey.

V. ô vi, ô vos duo, duæ, O ihrzwey.

Abl. od vajh, à vobis duobus, duabus, von euch zweyen.

NUM. PLUR.

N. vi, vos, ihr.

G. vajh, vestrú, euer.

D. vam, vobis, euch.

Ac. vas vos, euch.

V. ô vos, ô vi, O ihr.

Ab. od vas, à vobis, von euch.

SUI.

N. caret.

G. sebe, sui, seiner.

D. sebi, sibi, ihare.

Ac. sebe, *vel etiam se per apocopen, sich.*

V. caret.

Ab. od sebe, à se, von sich.

D. & P.

N. caret.

G. sebe, ihrer.

D. sebi, ihnen.

Ac. sebe vel se, sich.

V. caret.

Ab. od sebe, von sich.

Ille, ipse, iste, una *utuntur interpretatione, scilicet, Taisti, taista, tuistu.*

MASCUL. GEN.

SING. NUM.

N. taisti, ipse, derselbe.

G. tigaistiga, ipsius, desselben.

G. ti.

- D. timuistimu, ipsi, demselben.
 Ac. tigaista, ipsum, denselben.
 Ab. od tigaistiga, ab ipso, von demselben.
 DUAL. NUM.
 N. taisti, dieselbe zwey.
 G. tiuistih, derselben zwey.
 D. timaistima denenselben zwey.
 Ac. taista, dieselbe zwey.
 V. caret.
 Ab. od tiuistih, von selben zwey.
 PLUR. NUM.
 N. tiisti, ipsi, dieselben.
 G. tihistih, ipsorum, derselben.
 D. timistim, ipsis, denenselben.
 Ac. teiste, ipsos, dieselbe.
 V. caret.
 Abl. od tehistih, ab ipsis, von denenselben.
- FOEMIN. GEN.
 SING. NUM.
 N. talsta, ipsa, dieselbe.
 G. teiste, ipsius, denselben.
 D. tiisti, ipsi derselben.
 Ac. toisto, ipsam, dieselbe.
 V. caret.
 Abl. od teiste, ab ipsa, von derselben.
 DUALIS NUM.
 N. te iste, dieselben zwey.
 G. tiu istih, derselben zwey.
 D. tima istima, denenselben zweyen.
 Ac. te iste, dieselbe zwey.
 V. caret.
 Ab. od tiu istih, von denenselben zweyen.
 PLUR. NUM.
 N. te iste, ipsæ, dieselbe.
 G. tih istih, ipsarum, deren selben.
 D. tim istim, ipsis, denenselben.

Ac. teiste, ipsas, dies
selbe.

V. caret.

Ab. od teh istih, ab ip-
sis, von denen selbē.

GEN. NEUTRI.

SING. NUM.

N. tuistu, ipsum, das
selbe.

G. tiga istiga, ipsius,
desselben.

D. timu istimu, ipsi,
demselben.

Ac. tu istu, ipsum, den-
selben.

V. caret.

Ab. od tiga istiga, ab
ipso, von demselbē.

DUALIS NUM.

N. ta ista, dieselbe
zwey.

G. tih istih, derselben
zweyen.

D. tima istima, denen-
selben zweyen.

Ac. ta ista, dieselbe
zwey.

V. caret.

Ab. od tiu istih, von
denen selben zweyē.

PLUR. NUM.

N. ta ista, ipsa, die selbe.

G. tih istih, ipsorum,
derselben.

D. tim istim, ipsis, de-
nen selben.

Ac. ta ista, ipsa, die
selbe.

V. caret.

Ab. od tih istih, ab ip-
sis, von denenselbē.

Hic, id est, Ta: Pro-
nomen demonstrati-
vum, declinatio ejus

supra in nomine in ar-
ticulo, præscripta est.

Huc adscriptimus

integram declinatio-
nem Pronominis, ON

Relativi, quod fre-
quenter loco Prono-
minum IS, Ille, & Ipse

Slavicé efferimus.

GEN. MASCUL.

SING. NUM.

N. on, is, ille, er.

G. njega, ejus, illius,
sein.

D. njemu, ei, illi, &
per apheresim, mu.
ihm.

Ac.

Ac. njega, & per aphe-
resim, ga, eum, il-
lum, ihm.

V. caret.

Ab. od njega, ab eo,
illo, von ihm.

DUAL. NUM.

N. oná, ij, & illi duo,

G. njiu, eorum duorú
& illis duobus.

D. njima, ejs ijs, &
illis duobus.

Ac. njiu, eos, & illos,
duos.

V. caret.

Ab. od njiu, ab eis &
illis duobus.

PLUR. NUM.

N. oni, ei, & ij, & illi,
sie.

G. njih, eorum, illo-
rum, dern/ iherer.

D. njim & per aphere-
sim, jim, eis, & illis,
denen/ ihnen.

Ac. njeljih, eos & il-
los, sie.

V. caret.

Ab. od, njih ab eis &
illis, von ihnen.

FOEMIN. GEN.

SING. NUM.

N. ona, ea, illa, sie.

G. nje, ejus, illius iher/
der.

D. njei, illi, iher.

Ac. njo, eam, illam,
sie.

V. caret.

Ab. od nje, âb ea, illa,
von iher.

DUAL. NUM.

N. oné, eæ, & illæ duæ

G. njiu, earum, & illa-
rum duarum.

D. njima, eis & illis
duabus.

Ac. nje, eas, & illas
duas.

V. caret.

Ab. od njiu, ab eis &
illis, duabus.

PLUR. NUM.

N. oné, eæ, illæ, ipsæ,
sie.

G. njih, earum, illa-
rum, iherer.

D. njim, & per aphere-
resim jim, eis, illis,
ihnen.

E 4

Ac.

Ac. njé, eas, illas, sic. D. njima, ejs vel ijs, & V. caret. illis duobus.

Ab. od nih, ab eis, jis & illis, von ihnen. Ac. oná, ea, illa duo. V. caret.

NEUT. GENERIS. Ab. od njiu, ab illis duobus.

SING. NUM. PLUR. NUM.

N. onu, id, illud, das. N. oná, ea, illa, ipsa, sic.

G. njega, ejus, illius, des. G. njih, eorum, illorum ipsorum, ihret.

D. njemu, & mu, ei, illi, den. D. njim, eis vel ijs, illis & ipsis, ihnen.

Ac. onu, id, illud, das. V. caret. Ac. oná, ea, illa, ipsa, sic.

Ab. od njega ab illo, von dem. V. caret.

DUAL. NUM. Ab. od njih, ab eis vel ijs, illis, ipsis, von ihnen.

N. ona, ea & illa duo, G. njiu, eorum & illorum duorum.

Utuntur etiam Slavonici pronomibus, ta, taisti, uni, pro demonstrativis, præposita illis, particula, LE, ut:

Letá, hic. Leta, hæc. Letu, hoc. letaisti, iste. letajsta, ista. letuistu, istud.

Leúni, ille. leúna, illa. leúnu, illud.

Ab, ON, Derivativum, possessivæ significationis est, njegov, a, u, quod quia latine reddi non potest, decipit similitudo vocis, njega, genitivi casus, ut njegoviga, idem esse putetur, cum tamen, sit genitivus à njego, derivativæ speciei.

CAPUT II.

De Relativo, qui, quæ, quod.

QUIS. Interrogativum, gdu? vel du?
per aphæresim, vel etiam kateri, a, u, quis?
quæ, quod? declinatur hoc modo.

MASCUL. GEN. V. caret.

SING. NUM.

N. Katèri, quis, wer?
oder welcher.

G. katériga, cujus wess
sen oder welches.

D. katérimu cui, wem
oder welchem.

Ac. katériga, quem?
wen oder welchen.

V. caret.

Ab. od katériga, à quo
vom wem oder
welchen.

DUAL. NUM.

N. katéra, qui duo.
welche zwey.

G. katérih, quorum
duorum.

D. katérima, quibus
duobus.

Ac. katéra, quos duos

Ab. od katérih, à qui-
bus duobus.

PLUR. NUM.

N. katéri, qui, welche.

G. katérih, quorum
welcher.

D. katérim, quibus,
welchen.

Ac. katére, quos, welo-
che.

V. caret.

Abl. od katérih, à
quibus, von welche.

FOEMIN. GEN.

N. katéra, quæ, welo-
che.

G. katére, cujus, welo-
cher.

D. katéri, cui welcher.

Ac. katéro, quam,
welche.

V. caret.	G. katériga, cujus, welches.
Abl. od katére, à qua, von welcher.	D. katérimu, cui, welchen.
DUAL. NUM.	Ac. katéru, quod, welches.
N. katére, quæ duæ, welche zwey.	V. caret.
G. katérih, quarum duarum.	Abl. od katériga, à quo, von welchen.
D. katérima, quibus duabus.	DUAL. NUM.
Ac. katére, quas duas.	N. katéra, quæ duo, welche zwey.
V. caret.	G. katérih, quorum duorum.
Ab. od katérih, à quibus, duabus.	D. katérima, quibus duobus.
PLUR. NUM.	Ac. katéra, quæ duo.
N. katére, quæ, welche.	V. caret.
G. katérih, quarum, welcher.	Abl. od katérih, à quibus duobus.
D. katérim, quibus, welchen.	NUM. PLUR.
Ac. katére, quas, welche.	N. katéra, quæ, welche.
V. caret.	G. katérih, quorum, welcher.
Abl. od katérih, à quibus, von welchen.	D. katérim, quibus, welchen.
NEUTRIUS GEN.	Ac. katéra, quæ, welche.
SING. NUM.	V. caret.
N. katéru, quod, <i>Adverbiale kaj? quid,</i> welches.	Abl.

Abl. od katérih, à Quoddam, kateru ?
quibus, von welche.
gdu, was.

Composita à quis, à 2. Quispiam, nekák,
Frante. etwan einer.

1. ENquis, póle gdu, Quæpiam, nekáká,
wer. eine.

2. Nequis, da nikár Quidpiam, nekaku,
gdu, vel da nihzhé, vel nékaj, eines. ¶
das niemand. Hinc venit adver-

3. Aliquis, eden vel bium loci, negdi, ali-
en, einer. cubi.

Aliqua, edna, vel ena, 3. Quisquam, aku
eine. gdu.

Aliquid, ednu vel enu, Quid putas, kaj se ti
eines. fdi, gdu? was meis-
nest wer.

Hæc declinantur 6. Quisque, on vfako-
juxta terminationem téri, ein jeder.

4. Numquis, Jeli gdu, QUI relativum, eo-
ist jemand. dem modo & reddi-

5. Siquis, aku gdu, tur & declinatur ut,
wann jemand. QUIS.

6. Quisquis, bodi Muscul. Generis.
gdur bodi, sen wer SING. NUM.

da vill. N. katéri, vel *Syncope*
quidam kar, &c.

A TERGO. D. N.

1. Quisnam, katéri? N. katéra, qui, duo, &c.
gdu, wer. P. N.

Quænam, katera? N. katéri, qui, &c.
gdu, welche. Fem.

Fœem. Gene.	Composita cum, Qui,
S. N.	Quidam, edan, en, ei ^s
N. katéra, quæ, vel kar, &c.	ner.
D. N.	Quædam, edna, ena, eine.
N. katéra, quæ dua.	Quddam, ednu, enu, eines.
P. N.	
N. katére, quæ.	Item, Quisvis, Quæ-
Neutro Gene.	vis, Quodvis, vſako-
S. N.	teri vſakotera : teru
N. Katéru, quod, vel kar.	vſaki, ka, ku, ein je-
D. N.	bet/ præponuntur in-
N. katéra, quæ duo.	terdum emphaseos,
P. N.	causa en, ena, enu.
N. Katéra, quæ, &c.	Item, quicumque,
Nota.	quæcunque, quod-
Katéri, a, u, per	cunque. Redditur,
Syncopen vel potius	ut: Quivis. Sic etiam
Crasin effertur, per,	Quilibet, Quælibet,
kár, quod est omnis	Quodlibet. Præpo-
generis & numeri, in-	nuntur interdum his,
declinabile, & signifi-	en, ena, enu, Sic : en
cat qui, quæ, quod &c.	vſakoteri, ena vſako-
	tera, enu vſakoteru,
	&c.

CAPUT III.

De Pronom. meus, tuus, suus.

MEUS, Mascul. Gen.	N. muj, meus, mein.
SING. NUMERUS.	G.

G. mojga, mei, meis nes.	V. ô vi moji, ô vos mei, O ihr meine.
D. mojmu, meo, meis nem.	Ab. à meis, od moih, von meinen.
Ac. mojga, meum, meinen.	Fœmin. Generis. SINGUL. NUMER.
V. ô ti muj, ô mi, O mein.	N. moja, mea, meine.
Ab. od mojga, à meo, von meinem.	G. moje, meæ, meis ner.
DUAL. NUM.	D. moji, meæ, meis ner.
N. moja, mei duo, meine zwey.	Ac. mojo, meam, meis ne.
G. mojh, meorum duorum.	V. ô ti moja, ô tu mea, O meine.
D. mojma, meis duo- bus.	Ab. od moje, à mea, von meiner.
Ac. moja, meos duos.	DUAL. NUMER.
V. ô vi moja, ô vos mei duo.	N. moje, meæ duæ, meine zwey.
Ab. od moih, ab his meis duobus.	G. moih, mearum duarum.
PLUR. NUM.	D. mojma, meis dua- bus.
N. moji, mej. meine.	Ac. moje, meas duas.
G. moih, meorum, meiner.	V. ô vi moje, ô vos meæ duæ.
D. mojim, meis, meis nem.	Abl. od moih, à meis duabus.
Ac. moje, meos, meis ne.	

PLUR. NUM.
N. moje, meæ, mei-
ne.

G. mojih, meorum,
meiner.

D. mojim, meis, mei-
nen.

Ac. moje, meas, mei-
ne.

V. ô vi moje, ô meæ,
O meine.

Ab. od mojih, à meis,
von meinen.

Neutri Generis.

SINGUL. NUM.

N. moje, meum, mein.

G. mojga, mej, mei-
nes.

D. mojmu, meo, mei-
nem.

Ac. moje, meum,
meines.

V. ô moje, ô meum,
O mein.

Ab. od mojga, à meo,
von meinem.

DUALIS NUM.

N. moja, mea duo,
meine zwey.

G. mojih, meorum
duorum.

D. mojma, meis duo-
bus.

Ac. moja, mea duo.

V. ô vi moja, ô vos
mea duo.

Ab. od mojih, à meis
duobus.

PLURAL. NUM.

N. moja, mea, meine.

G. mojih, meorum,
meiner.

D. mojim, meis, mei-
nen.

Ac. moja, mea, meine.

V. ô vi moja, ô mea,
O ihr meine.

Ab. od mojih, à meis,
von meinen.

TUUS, Mascul. Gen.

SINGUL. NUM.

N. tvoj, tuus, dein.

G. tvojga, tuj, deines.

D. tvojmu, tuo, dei-
nem.

Ac. tvojga, tuum, dei-
nen.

V. caret.

Ab. od tvojga, à tuo,
von deinem.

DUALIS NUM.

N. tvoja, tui duo, deine zwey.

G. tvojih, tuorum duorum, deiner zweyen.

D. tvojma, tuis duobus, deinen zweyen.

Ac. tvoja, tuos duos, deine zwey.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis duobus, von deinen zweyen.

PLURAL. NUM.

N. tvoi, tui, deine.

G. tvojih, tuorum, deiner.

D. tvojim, tuis, deinen.

Ac. tvoje, tuos, deine.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis, von deinen.

Fœmin. Generis.

SING. NUM.

N. tvoja, tua, deine.

G. tvoje, tuæ, deiner.

D. tvoji, tuæ, deiner.

Ac. tvojo, tuam, deine.

ne.

V. caret.

Ab. od tvoje, à tua, von deiner.

DUAL. NUM.

N. tvoje, tuæ, duæ, deine zwey.

G. tvojih, tuarum duarum.

D. tvojma, tuis duabus.

Ac. tvoje, tuas duas.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis duabus.

PLURAL. NUM.

N. tvoje, tuæ, deine.

G. tvojih, tuarum, deiner.

D. tvojim, tuis, deinen.

Ac. tvoje, tuas, deine.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis, von deinen.

Neutri Generis.

SING. NUM.

N. tvoje, tuum, deines.

G. tvojga, tui, deines.

D. tvoj-

D. tvojmú, tuo, deis-
nem.

Ac. tvojga, tuum,
dein.

V. caret.

Ab. od tvojga, à tuo,
von deinem.

DUAL. NUME.

N. tvoja, tua duo,
deine zwen.

G. tvojih, tuorum
duorum.

D. tvojma, tuis duo-
bus.

Ac. tvojá, tua duo.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis
duobus.

PLURAL. NUM.

N. tvojá, tua, deine.

G. tvojih, tuorum,
deiner.

D. tvojim, tuis, deis-
nen.

Ac. tvoja, tua, deine.

V. caret.

Ab. od tvojih, à tuis,
von deinen.

SUUS, SUA, Mas. Ge.
SINGUL. NUM.

N. svoj, suus, sein.

G. svojga, sui, seines.

D. svojmu, suo, seis-
nem.

Ac. svojga, suum, seis-
nen.

V. caret.

Ab. od svojga, à suo,
von seinem.

DUAL. NUM.

N. svoja, sui duo, seis-
ne zwen.

G. svojih, suorum
duorum.

D. svojma, suis duo-
bus.

Ac. svoja, suos duos.

V. caret.

Ab. od svojih, à suis
duobus.

PLURAL. NUM.

N. svoi, sui, seine.

G. svojih, suorum, seis-
ner.

D. svojmu, suo, seinem

Ac. svojga, suum,
seinen.

V. caret.

Abl. od svojga, à suo,
von seinem.

DUA-

DUAL. NUM.

DUAL. NUM.

N. svoja, sui duo, seine
zwen.

N. svoje, suæ duæ, die
seine zwen.

G. svojh, suorum duo-
rum.

G. svojih, suarum dua-
rum,

D. svojma, suis duo-
bus,

D. svojma, suis dua-
bus,

Ac. svoja, suos duos,
V. caret.

Ac. svojie, suas, duas,
V. caret.

Ab. od svojh, à suis
duobus.

Ab. od svojh, à suis
duabus,

PLUR. NUM.

PLUR. NUM.

N. svoji, sui, seine.

N. svoje, suæ, seine.

G. svojih, suorum, sei-
ner.

G. svojih, suarum, sei-
ner.

D. svojim, suis, seinen.

D. svojim, suis, seinen.

Ac. svoje, suos, seine.

Ac. svoje, suas, seine.

V. caret.

V. caret.

Ab. od svojih, à suis,
von seinen.

Ab. od svojih, à suis,
von seinen.

NEUTRI GEN.

FOEMIN. GEN.

SING. NUM.

SING. NUM.

N. svoja, sua, seint.

N. svoje, suum, seint.

G. svoje, suæ, seinter.

G. svojga, sui, seines.

D. svoji, suæ, seiner.

D. svojmu, suo, seinem

Ac. svojo, suam, seint.

Ac. svoje, suum, seint.

V. caret.

V. caret.

Ab. od svoje, à sua,
von seiner.

Ab. od svojga, à suo,
von seinem.

DUAL. NUM.	PLUR. NUM.
N. svoja, sua duo, seine ne zwey.	N. svoja, sua, seine.
G. svojh, suorum duorum.	G. svojh, suorum, seiner.
D. svojim, suis duobus,	D. svojim, suis, seinen.
Ac. svoja, sua duo,	Ac. svoja, sua, seine.
V. caret.	V. caret.
Ab. od svoih, à suis duobus.	Ab. od svoih, à suis, von seinen.

CAPUT IV.

De Pronom. Noster, Vester, Unus.
(Noster) Nash)

MASCUL. GEN. SING. NUM.	DUALIS NUM.
N. nash, noster, unser.	N. nasha, nostri duo, unsere zwey.
G. nashiga, nostri, unser.	G. nashih, nostrorum duorum.
D. nashimu, nostro, dem unsern.	D. nashima, nostris duobus.
Ac. nashiga, nostrú, unsere.	Ac. nasha, nostros duos.
V. ô ti nash, ô noster, O unser.	V. ô vi nasha, ô vos duo nostri.
Ab. od nashiga, à nostro, von unsern.	Ab. ad nashih, à no- stris duobus.

PLURALIS NUM.

N. nashi, nostri, un-
sere.

G. nashih, nostrorū,
unserer.

D. nashim, nostris,
unsern.

Ac. nashe, nostros,
unser.

V. ô vi nashi, ô vos
nostri, Ô unser.

Ab. od nashih, à no-
stris, von unsern.

FOEMIN. GENER.
SINGUL. NUM.

N. nasha, nostra, un-
sere.

G. nashe, nostræ,
unsern.

D. nashi, nostræ, un-
seren.

Ac. nasho, nostram,
unser.

V. ô ti nasha, ô no-
stra, Ô unser.

Ab. od nashe, à no-
stræ, von unsern.

DUALIS NUM.

N. nashe, nostræ duæ,
unser zwoey.

G. nashih, nostrarū
duarum.

D. nashima, nostris
duabus,

Ac. nashe, nostras
duas.

V. ô vi nashe, ô vos
nostræ duæ.

Ab. od nashih, à no-
stris duabus.

PLURAL. NUM.

N. nashe, nostræ, un-
sere.

G. nashih, nostrarū,
unserer.

D. nashim, nostris,
unsern.

Ac. nashe, nostras,
unser.

V. ô vi nashe, ô vos
nostræ, Ô unser.

Ab. od nashih, à no-
stris, von unsern.

NEUTRI GENER.
SINGUL. NUM.

N. nashe, nostrum,
unser.

G. nashiga, nostri,
unser.

D. noshimu, nostro,
unsern.

Ac.

Ac. nashe, nostrum,
unser.

V. ô ti nashe, ô no-
strum, O unser.

Ab. od nashiga, à no-
stro, von unsern.

DUAL. NUM.

N. nasha, nostra duo,

G. nashih, nostrorú
duorum.

D. nashima, nostris
duobus.

Ac. nasha, nostra duo.

V. ô vi nasha, ô no-
stra duo.

Ab. od nashih, à no-
stris duobus.

PLURAL. NUM.

N. nasha, nostra, un-
sere.

G. nashih, nostrorú,
unserer.

D. nashim, nostris,
unsern.

Ac. nasha, nostra, un-
sere.

V. ô vi nasha, ô vos
nostra, O unsern.

Ab. od nashih, à no-
stris, von unsern.

Vester) Vash.)

MASCUL. GENER.

SINGUL. NUM.

N. vash, vester, euer.

G. vashiga, vestri,
euers.

D. vashimu, vestro,
euerem.

Ac. vashiga, vestrum,
eueren.

V. caret.

Ab. od vashiga, à ve-
stro, von euerem.

DUAL. NUM.

N. vasha, vestri duo,
eueze zwey.

G. vashih, vestrorum
duorum.

D. vashima, vestris
duobus.

Ac. vasha, vestros
duos.

V. caret.

Ab. od vashih, à ve-
stris duobus.

PLURAL. NUM.

N. vashi, vestri, eueze.

G. vashih, vestrorú,
euerer.

D. vashim, vestris,
eueren. Ac.

- Ac. vashe, vestros, euerere.
 V. caret.
 Ab. od vashih, à vestris, von eueren.
- FOEMIN. GENER.
 S. N.
 N. vasha, vestra, euer.
 G. vashe, vestræ, euerer.
 D. vashi, vestræ, euerer.
 Ac. vasho, vestram, euer.
 V. caret.
 Ab. od vashe, à vestra, von euerer.
- DUAL. NUM.
 N. vashe, vestræ duæ, euerere, wey.
 G. vashih, vestrarum duarum.
 D. vashima, vestris duabus.
 Ac. vashe, vestras duas.
 V. caret.
 Ab. od vashih, à vestris duabus.
- P. N.
- N. vashe, vestræ, euerere.
 G. vashih, vestrarum, euerer.
 D. vashim, vestris, eueren.
 Ac. vashe, vestras, euerere.
 V. caret.
 Ab. od vashih, à vestris, von eueren.
- GENER. NEUTR.
 S. N.
 N. vashe, vestra, euerer.
 G. vashiga, vestri, eueres.
 D. vashimu, vestro, euerem.
 Ac. vashe, vestrum, euer.
 V. caret.
 Ab. od vashiga, à vestro, von euerem.
- D. N.
 N. vasha, vestra duo.
 G. vashih, vestrorum duorum.
 D. vashima, vestris duobus.

Ac. vasha, vestra duo.	D. enimu, eni, enimus,
V. caret.	einem/ einer/ einem.
Ab. od vashih, à vestris duobus.	Ac. eniga, ene, enu,
P. N.	einen/ einer/ eines.
N. vasha, vestra, euerere.	V. ô eni, ena, enu,
G. vashih, vestrarum, euerer.	Deiner/ eine/ eines.
D. vashim, vestris, eueren.	Ab. od eniga, od ene, od eniga.
Ac. vasha, vestra, euerere.	von einem/ einer/ einem.
V. caret.	DUAL. NUM.
Ab. od vashih, à vestris, von eueren.	M. F. N.
Nostras, en, ena, enu, is nashih, unus, a, um : nostrorum, nostrarum, nostrorum, vel, en, ena, enu, is nashih, unus, a, um, ex nostris, &c. Item, is mej, nashih.	N. ena, ene, ena.
SING. NUM.	G. enih, enih, enih.
M. F. N.	D. enima, enima, enima.
Unus, Una, Unum.	Ac. enih, enih, enih.
N. en, ena, enu, einer eine/ eines.	V. ô ena, ô ene, ô ena.
G. eniga, ene, eniga, eines/ einer/ eines.	Ab. od enih, od enih, od enih.
	PLURALIS NUMERUS.
	M. F. N.
	N. eni, ene, ena, eine/ oder etliche.
	G. enih, enih, enih, einer.
	D. enim, enim, enim, einen.
	Ac. ene, ene, ena, eine.

V. ô eni, ô ene, ô ena,
 D eine.

Ab. od enih, od enih,
 od enih, von einen.

Omnibus casibus,
 omnis generis, & nu-
 meri jungitur, hæc
 formula, scilicet.

nashi vel
 is nashih,
 vel is mej.

nashih: Nisi quod
 in duali numero, duo,
 vox additur, & decli-
 natur suo modo, ut
 superius ostensum est.

Vestras, en, ena,
 enu, vashi vel is va-

shih, vel is mej, vashih
 einer/ eine/ eines/ von
 oder unter euch.

Hic eodem modo
 additur, sub finem ca-
 suum, hæc formula.

vashih, vel
 is vashih,
 vel is mej
 vashih.

Hinc, vox, DUO,
 in duali numero.

Cujas? Katere
 vel is, vel, od katere
 shlahte, deshële, vje-
 re, ali partije, von
 was Freundschaft/
 Land/ Glauben/ oder
 Partey.

LIBER IV.

DE VERBO.

*Verbum aliud est personale, aliud
 impersonale.*

Personale est, quod distinctè per tres per-
 sonas conjugatur, ut:

Delam, laboro, ich arbeite. Delash, labo-
 ras, Dela, laborat, &c.

Impersonale, quod in tertijs tantum personis singularibus inflectitur, ut:

Se dela, laboratur, man arbeitet.

CAPUT I.

De Accidentibus Verbi.

Verbo accidunt.

Genus, Tempus, Modus, Figura, Persona, Numerus, Conjugatio.

DE GENERE.

Genus hic dupliciter erit, discendi causa, considerandam. Primum verbum est aliud, quo discernitur significatio verbi: An sit videlicet Verbum, Activum, Passivum, Neutrum, Deponens: vel quo discernitur sexus, atque ita verba sunt, vel Masculina, vel Feminina, vel Neutra, vel omnis Generis.

Activum, ut: Sekam, Seco, ich haue.

Passivum, ut: Bom sekan, Secor, ich werd gehauet.

Neutrum, ut: Sedim, sedeo. Tezhem, curro, ich sitze/ ich lauffe.

DE TEMPORE.

Tempora sunt in conjugandis verbis, in lingua Slavica, tria,

Præsens, ut: Sekam, haue / haesse.

Præteritum, sub quo & Imperfectum & Plusquamperfectum comprehenditur, ut: Sem sekal, Secui, secabam, & secueram, ich hab gehasset.

Futurum, ut : bom sekal , secabo , werde hachfen.

DE MODO.

Modi sunt totidem , quot apud Latinos.

Indicativus, ut : Sekam , seco , ich hachfe.

Imperativus, ut : Sekaj , seca , hachfe du.

Optativus, ut : ô Debi sekal , utinam secarem , wolte Gott ich hätte gehachfet.

Subjunctivus, ut : Kadar secam , cum secem , weil ich hachfe.

Infinitivus , Sekati , secare , hachfen.

FIGURA.

Figura, alia simplex, ut : Sekam , seco.

Composita, ut : Nafekam , incido , ich haue an. presekam , præcido , ich haue ab.

Decomposita, ut : Neprepovedújem , non prohibeo , componitur enim ex voce negativa , nè , quod est , non , & prepovedújem , prohibeo , quod etiam compositum est , ex , pre , quod est , antè , & povedújem , quod est frequentativum à povejm. idest , indico , hinc prepovedújem quasi , frequenter & identidem dico.

PERSONA.

Personæ sunt tres.

Prima, ut : jest bérem , ego lego , ich lise.

Secunda, ut : ti béresh , tu legis , du liseft.

Tertia, ut : on bére , ille legit , er liset.

NUMERUS.

Numeri sunt tres , ut : apud Græcos.

Singularis, ut : pisnem , id est , scribo , ich schreibe.

F 5

Dua

Dualis, ut: pisheva, id est, nos duo scribimus, wir zwey schreiben.

Pluralis, ut: pisheмо, scribimus, scilicet, plures, wir schreiben.

C O N J U G A T I O.

Ordines conjugandi personalia verba sunt tres.

Primus est eorum, quæ, desinunt in, AM, ut: délam, laboro, ich arbeite.

Secundus est eorum quæ desinunt in, EM, ut: dérem, excorio, ich schinde.

Tertius est eorum verborum, quæ exeunt in, IM, ut: vellm, jubeo, ich gebiete.

C A P U T II.

Speciebus Verbi.

Primitiva sunt, ut:

Gorim, ardeo, ich brine. Svétim, luceo, ich leichte.

Derivativa sunt vel Inchoativa. ut:

1. Ardesco, id est incipio ardere, fazhnem goréti, ich fange an zu brinnen. Huc referuntur illa, impersonalium formam habentia, ut: Ardescit, se v'namle, vel se fashíga. Inchoativa redduntur per fazhne, vel perhája.

2. Frequentativa, ut:

Agito, id est, vedén, pred inu pred, pres prestánka prenestánu, delam, ich würcke/oder arbeite ohne unterlass.

3. Meditativa seu Desiderativa, per mislim vel shellm interpretantur, ut: Lectu.

Lecturio, id est, mislim oli shelim brati, ich lise gern.

4. Diminutiva, hæc redduntur, si illis præponitur vocula, per, ut :

Cantillo, id est, parumper cano, pèrpèvam, vel pomálim pójem, ich singe gemach. Item, Sorbillo, id est, modicè sorbeo, pomálim fréblem, ich sürffle gemach/ oder langsam

5. Imitativa, ut : patrizo.

Po ozhini shari, ali shegi, delam, ich schlaege dem Watter nach.

His cognata sunt quædam verba continuam actionem significantia: Et veniunt ferè ab omnibus verbis, ut : spisnem, id est, exscribo, sed, spisnùjem. significat continuè exscribere, auß oder abschreiben. Et fiunt ex prima persona præsentis Indicativi, si um, em, & im, vel in, avam, vel in ujem, mutatur : sed frequenter id fit, quando componuntur verba cum præpositionibus.

CAPUT III.

De Formatione Temporum in Verbis : Canones.

1. Omne verbum, siue illud sit voce siue significatione activum, regulariter definit, vel in AM, vel in EM, vel in IM. Atque ideo rectè in lingua Carniolana tres ordines verborum constituuntur : videlicet, juxta vocales,

les, a, e, i, characteristics in ultima syllabæ:
 Sic in Am, desinentia, in præsentî tempore,
 prima persona, Indicativi modi, erunt primi:
 In EM, secundi: & in IM, tertij ordinis, ut:
 delam, laboro. Pissem, scribo. Lubim, amo.

2. Habito themate, quærendus erit Infinitivus: Is regulariter desinit in, Ti, ut: à delam, fit: delati, laborare, à pissem, fit pisati, scribere, à lubim, fit lubiti, amare.

3. Ab hoc Infinitivo formabitur, sive verbale dicas sive participiale verbum, mutata, Ti, ultima syllaba in, l, litteram, ut: à delati, fit, delal, qui laboravit. à Pisati, fit, Pisal, qui scripsit, à lubiti, fit, lubil, qui amavit:

Movetur autem hæc vox per tria genera, sic:
Singulari Numero, Genere.

Masculino, Delal, qui laboravi, visti, vit.

Fæminino, Delala, quæ laboravi, visti, vit.

Neutro, Delalu, quod laboravi, visti, vit.

DUALI NUMERO, GENERE.

Masculino, Delala, qui duo, laboravimus, vistis, verunt.

Fæminino, Delale, quæ duæ, laboravimus, vistis, verunt.

Neutra, Delala, quæ duo, laboravimus, vistis, verunt.

Plurali Numero, Genere.

Masculino, Delali, qui laboravimus, vistis, verunt.

Fæminino, Delale, quæ laboravimus, vistis, verunt.

Nem-

Neutro, Delala, quæ laboravimus, viftis, verunt.

Hinc itaque fiunt præterita, cum verbo Substantivo præfentis temporis, fim, fi, je, id est, fum, es, est.

Hoc participium alios casus præter, nominativum fingularem, dualem & pluralem, non habet.

Fit inde etiam Futurum, addita, ad dictum participium verbo Substantivo Futuri, temporis. Id quod in conjugandis verbis, videbitur.

4. Ab hoc Infinitivo, formatur etiam verbum passivum, mutata ultima syllaba Infinitivi verbi activi, ti, in N, litteram, fit, à delati fit delan, quasi dicas laboratus, à Pifati, fit, pifan, scriptus, à lubiti, fit lublen, amatus. Movetur quoque per tria Genera, sic, Numero.

Singulari. Duali. Plurali.

M. Delan, laboratus, Delana, laborati, Delani, laborati.

F. Delana, ta. Delane, tæ. Delane tæ.

N. Delanu, tum. Delana, ta. Delana, ta.

Hoc participium declinatur per omnia genera & numeros.

Hoc unico participio absolvuntur omnia verba, sive ea sunt voce, sive significatione passiva, addito saltem verbo Substantivo, fim, fi, je, &c. fum, es, est.

5. A tertia persona plurali, præsentis Indicativi activi, formatur vox, habens significationem latini Gerundij in, DO, additis ad finem ejus personæ litteris, zh, ut.

à Délajo, laborant, fit delajózh, laborando.

à Píshejo, scribunt, fit pishejózh, scribendo

à Lúbijo, amant, fit lubijózh, amando.

Participium præsens.

Hinc fit Participium temporis præsentis, per motionem, sic:

M. Delajózhi, laborans, Pishejózhi, scribens,
Lubijózhi, amans.

F. Delajózha, laborans, Pishejózha, scribens,
Lubijózha, amans.

N. Delajózhe, laborans, Pishejózhe, scribens
Lubijózhe, amans.

Hæc declinantur per omnia genera, numeros & casus, quemadmodum Adjectiva.

Prius Supinum in TUM, & Gerundium in DUM.

6. Ab Infinitivo fit Supinum, significatione exprimens prius Supinum latinum in, tum, abjecta ab Infinitivo, littera ultima. I, ut:

à Délati, fit delat, laboratum, laborandum.

à Písati fit, pisat, scriptum, scribendum.

à Lubíti, fit lubit, amatum, amandum.

Verbalia in, NIE.

7. Ab Infinitivo possunt quoque formari Verbalia in, nje, ultima syllaba: ti, mutata in nje, ut: à De-

à Délati, fit délanje, labore.

à Pissati, fit pifsánje, scriptum.

à Lubiti, fit lublénje, amor.

Vel si mavis, potes ea formare à passivis participijs.

Verbalia in V, EZ, & ZA.

Veniunt etiam verbalia à verbis activis. Substantiva, Delu, labor: Pismu, scriptio, Lubése, amor. Item, Délavez, laborator, Délaviza, laboratrix. Adjectiva: lub, a, u. Charus, a, um.

Gerundia in DI.

8. Infinitivus etiam ponitur loco Gerundij desinentis in DI. Item posterioris supini in TU, ut:

Zhas je délati, tempus est laborandi, pifati, scribendi, lubiti, amandi.

Supina in TU.

Teshkú je délati, difficile est laboratu, Pifati, scriptu, lubiti, amatu.

Observationes quaedam in conjugationes verborum.

1. Indicativus & Conjunctivus conveniunt voce, nisi quod Conjunctivo modo adduntur conditionales particulæ: aku, kadar, dokler, da, &c.
2. Indicativus modus distincta tempora, Præfens, Præteritum, sub quo continetur, & Imperfectum & Plusquamperfectum) & Futurum. Sic etiam modus Conjunctivus.
3. Im:

3. Imperativus habet duo distincta tempora, Præsens & Futurum.
4. Optativus modus, habet unum saltem tempus, videlicet. Præteritum Perfectum, quod ab Indicativi præteriti voce nihil differt, nisi quod Optativus habet votum, hoc est, adverbium vocandi *ô si* aut, *utinam*, id est, *ô de bi*.
5. Præteritum Indicativum activum, habet præpositum, participio activo, verbum substantivum, *sem, si je, sum, es, est*.
6. Futurum activum, habet vocem eandem participialem cum præteritis, nisi quod ei etiam præponitur, verbum substantivum, Futuri temporis, *Bom, bosli, bo. Ero, eris, erit*.
7. Passivum verbum absolvitur, Participio passivo, & verbo substantivo.

CAPUT IV.

Conjugatio verbi Substantivi,

SUM.

Sine verbo substantivo SUM, nullum verbum inflecti potest, Quare ante omnia ejus inflexio subjungenda est. Nam eo bene cognito, obvia, erit & perfacilis omnium verborum, in lingua Carniolana, seu Slavica, conjugatio.

Indicativi prasens, numeri Singularis.

Iest sim, ego sum, ich bin. Tisi, tu es, du bist. on, ona, oná, je. Jlle, illa, illud est, er/ siel das ist.

DUALIS.

Mi sva, sve, sua, Nos duo, duæ, duo, sumus, wir zwen seynd. Vi sta, ste, sta. Vos duo, duæ, duo estis. ihr zwen seynd. Oná, oné, oná sta. illi, duo, illæ duæ, illa duo sunt, die zwen seynd.

PLURALIS.

Mi smo, nos sumus, wir seynd. Vi ste, vos estis, ihr seynd. Oní, oné, oná so, Jlli illæ, illa sunt, die seynd.

Præteritum imperfectum, perfectum, & plusquam perfectum Singularis numeri.

Sim bil, bila, bilu, Fui, ich bin gewesen.

Si bil, bila, bilu, Fuisti, du bist gewesen.

Ie bil, bila, bilú, Fuit, er ist gewesen.

DUALIS.

Sva bilá, sve bile, sva bila, Nos, duo, duæ, fuimus, wir zwen seynd gewesen. Sta bila, ste bile, sta bilá, Vos duo, duæ, duo, Fuistis, ihr zwen seynd gewesen. Oná, oné, ona, sta, ste, ita, bila, é, á, illi, æ, a, duo duæ, duo Fuerunt, die zwen seynd gewesen.

PLURALIS.

Mi smo bili, bilú, bila, Nos fuimus, wir seyn gewesen. Vi ste bili, bilé, bilá, Vos fuistis, ihr seynd gewesen. Oni, oné, oná, so bili, bilé, bilá, Jlli, illæ, illa, fuerunt, die seynd gewesen.

FUTURI, NUMERI SINGULARIS.

Bódem, Ero, ich werde seyn. Bódesih, eris, du werdest seyn. Bóde, erit, er wird seyn. *Per syncopen*, Bom, bosh, bo, *per apocopen*.

DUALIS.

Bódeva, bódevé, bódeva, Nos duo, duæ, duo erimus, *per syncopen* Bóva, bóve, bóva, Bódeta, bódete, bódeta, vos duo, duæ, duo, eritis, *per syncopen*, Bóta, Bóte, Bóta. Oná, oné, oná, Bódeta, Bódete, Bódeta. Illi duo, illæ duæ, illa duo, erunt, *per syncopen*. Bóta, Bóte, Bóta.

P L U R A L I S.

Bódemo, bódete, Bódejo, *per Syncopen*, Bómo bóte, Bódo. erimus, eritis, erunt. wir werden/ ihr werdet/ sie werden seyn.

IMPERATIVUS NUMERI SINGULARIS.

Præsens & Imperfectum, tùm etiam Futurum sunt conjuncta. Vbi observandum singulari numero primam personam non haberi, In duali verò ac plurali, integrè inflecti per omnes personas.

SINGULARIS.

Bodi ti, sis vel esto tu, seye du/ Bodi on, ona, onu, sit vel esto, ille, illa, illud, seye er/ sie/ dasß.

DUALIS.

Bódiva, ve, va, simus nos duo, æ, o. Bódiva, te, ta, fitis vel estote vos, duo, æ, o. Bódiva, te, ta, oná, é, á, sint vel estote illi duo, illæ duæ,
du z,

duæ, illa duo, *vel per syncopen*, Bota, te, ta, *in secundis & tertijs personis.*

PLURALIS.

Bodimo, simus, seyn wir / oder sollen seyn / Bodite, sitis, seyd ihr / oder sollet seyn / Bodite, oni, one, a, sint illi, illæ, illa, seynd die / oder sollen seyn / *in secunda & tertia persona fit syncope*, sic: Bote.

OPTATIVUS.

Præsens, Imperfectum, Perfectum, & Plusquamperfectum, sunt conjuncta. Et est eadem vox, cum præterito Indicativi, nisi quod hic præponitur, votum, ô debi.

NUMERI SINGULARIS.

O debi jest bil, bila, bilu. Utinam ego essem vel fuisset, wolte & Gott ich wäre gewesen / O debi ti bil, bila, bilu. Utinam tu esses vel fuisset, wolte & Gott du wärest gewesen / O debi on, bil, ona bila, onu bilu. Utinam, ille, illa, illud, esset vel fuisset, wolte & Gott / er / sie / das wäre gewesen.

DUALIS.

O debi mi bilá, bilé, bilá. Utinam nos duo, duæ, duo essemus vel fuisset, wolte & Gott wir zwey wären gewesen / O debi vi bila, bile, bila. Utinam vos duo, duæ, duo essetis vel fuissetis, wolte & Gott ihr zwey wäret gewesen / O debi ona bila, one bile, ona bila. Utinam illi duo, illæ duæ, illa duo essent vel fuissent, wolte & Gott sie wären gewesen.

O debi mi bili, bile, bila, utinam nos esse-
mus vel fuissetus, wolte **G**ott wir wären
gewesen / O debi vi bili, bile, bila, , utinam
vos essetis vel fuissetis, wolte **G**ott ihr wä-
ret gewesen / O debi oni bili, one bile, ona
bila, utinam illi, illæ, illa, essent vel fuissent,
wolte **G**ott sie wären gewesen.

OBSERVATIONES.

Præteritum plusquamperfectum, posset
reddi ad Germanicam imitationem, in hunc
modum ut : pro, utinam fuisset diceretur :
O debijestvshe bil. Augetur enim præteri-
tum perfectum voce, vshe, quod, jam, sig-
nificaret, sic enim præteritum perfectum ab-
solutum quid significaret. Sæpè fit, ut ad-
datur voci : vshe, etiam vox, Sdaunaj, vel
daunu, quod est, diu, & sic redderetur præ-
teritum plusquamperfectum, per, ô debi,jest,
sdaunaj vshe bil. Id est, utinam ego diu jam
fuisset.

FUTURUM.

Optativi modi efferendum est per præsens,
sed & hoc periphraстикôs, recte efferri posse
puto, sic : ô debi meni, bilu, id est, utinam
mihi contingeret esse, vel per, posse, sic ô de-
bi moglu biti, id est, utinam posset fieri, wol-
te **G**ott ich wurde seyn.

SUBJUNCTIVUS.

Hic modus ab Indicativo, nihil differt,
nisi quod hic præponuntur voces conditio-
nals

nales : aku , si , kadar , quando , da , vel de , cum . Dokler , quandoquidem , vel quoniam .

Præfens & Imperfectum , Singularis Numeri .

Aku sim jest , cum sim , weil ich bin / Aku si , cum sis , weil du bist / Aku je on , ona , onu , cum sit ille , illa , illud , weil der / die / das ist .

DUALIS.

Akú sva , sve , sva mi cum nos duo , duæ , duo simus , weil wir zwey seyn / Akú sta , ste , sta , cum vos duo , duæ , duo sitis , weil ihr zwey seyd / Akú sta ona , ste one , sta ona , cum sint illi duo , illæ duæ , illa duo , weil die zwey seynd .

PLURALIS.

Aku smo mi , cum nos simus , weil wir seynd / Aku ste vi , cum vos sitis , weil ihr seyd / Aku so oni , one , ona . cum illi , ille , illa , sint , weil die seynd .

Præteritum perfectum & plusquamperfectum , numeri singularis .

Aku sim jest bil , bila , bilu , cum fuerim & fuisset , weil ich war gewesen / Aku si ti bil , bila , bilu , Cum fueris vel fuisset , weil du warst gewesen . Aku je on bil , ona bila , onu bilu , Cum ille , illa , illud fuerit vel fuisset , weil der / die / das war gewesen .

DUALIS.

Aku sva bila , sve bile , sva bila , Cum nos duo , duæ , duo , fuerimus vel fuisset , weil wir zwey waren gewesen . Aku sta bila , ste bile , sta bila , Cum vos duo , duæ , duo , fueritis

vel fuissetis, weil ihr zwey wäret gewesen. Aku so oni, one, ona bili, bile, bila, Cum illi duo, illæ duæ, illa duo fuerint, vel fuissent, weil die zwey waren gewesen.

PLURALIS.

Aku smo mi bili, bile, bila, Cum nos fuerimus vel fuissimus, weil wir waren gewesen. Aku ste vi bili, bile, bila, Cum vos fueritis vel fuissetis, weil ihr wäret gewesen. Aku so oni bili, one bile, ona bila, Cum illi, illæ, illa, fuerint vel fuissent, weil die waren gewesen.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Aku jest bom, Cum fuero, weil ich werd seyn. Akuti bosh, Cum tu fueris, weil du wirst seyn. Aku on, ona, onu bo, Cum ille, illa, illud fuerit, weil der die das wird seyn.

DUALIS.

Aku mi bova, ve, va, Cum nos duo, æ, o, erimus vel fuerimus, weil wir zwey werden seyn. Aku vi bota, te, ta, Cum vos duo æ, o, eritis vel fueritis, weil ihr zwey werdet seyn. Aku ona, e, a, bota, te, ta, Cum illi duo, illæ duæ, illa duo erunt vel fuerint, weil die zwey werden seyn.

PLURALIS.

Akumi bomo, Cum nos erimus vel fuerimus, weil wir werden seyn. Aku vi bote, Cum vos eritis vel fueritis, weil ihr werdet seyn. Aku oni, one, ona, bodo, Cum illi, illæ, illa, erunt vel fuerint, weil die werden seyn.

INFINITIVI PRÆSENS & IMPERFECTUM.

1. Biti, esse, seyn.
2. Participium præsens, Bodejózh, zha, zhe, Ens. Formatur autem à tertia persona plurali, futuri Indicativi, quod est. Bodejo, huic additur, zh, fit Bodejózh, zha, zhe.
3. Gerundium in DI, effertur per Infinitivũ, Biti, essendi vel per genitivum verbalis, Bitje, quod habet in Genitívo Bitja, id est, essendi.
4. Gerundium in DO, per participium Bodejózh, essendo.
5. Gerundia in DUM, k'Bitju, quasi dicas ad essendum.
6. Supina per infinitivum redduntur.

CAPUT V.

Exemplum primi Ordinis Verborum exeuntium in AM, Generis Activi, SEKAM, seco.

INDICATIVUS, PRÆSENS, NUM. SINGULARIS.

Iest sekam, Ego seco, ich haue/ oder hache. Ti sekash, Tu secas. du hauest. On, a, u, seka, ille, la, lud, secat, der / die / das hauet.

DUALIS.

Mi sékava, ve, va, Nos duo, duæ, duo secamus, wir zwey haben. Vi sékata, te, ta, Vos duo, æ, o, secatis, ihr zwey hauet. Ona, e, a,

ſékata, te, ta, Illi duo, illæ duæ, illa duo ſecant,
Die zwey hauen.

PLURALIS.

Mi ſékamo, Nos ſecamus, wir hauen. Vi
ſékate, Vos ſecatis, ihr hauer. Oní, é, à, ſé-
kajo, Illi, illæ, illa, ſecant, die hauen.

*Præteritum Imperfectum, Perfectum, & Plus-
quamperfectum, numeri Singularis.*

Iest ſim ſekal, a, u, Ego ſecabam, ſecui, ſe-
cueram, ich hab gehauer. Ti ſi ſekal, a, u, Tu
ſecabas, ſecuiſti, ſecuerat, du haſt gehauer.
On a, u, je ſekal, a, u, Jhe, a, ud, ſecabat, ſe-
cuit, ſecuerat, der die das hat gehauer.

DUALIS.

Mi ſva, ſve, ſva, ſékala, le, la, Nos duo, æ,
o, ſecabamus, ſecuiſimus, ſecueramus. Vi ſta,
ſte, ſta, ſékala, le, la, vos duo, æ, o, ſecabatis,
ſecuiſtis, ſecueratis, Oná é, á, ſta, ſte, ſta, ſéka-
la, le, la, Illi, æ, a, ſecabant, ſecuerunt, ſe-
cuerant.

PLURALIS.

Mi ſmo ſékali, le, la, Nos ſecabamus, ſecui-
mus, ſecueramus, wir haben gehauer. Vi ſte
ſékali, le, la, Vos ſecabatis, ſecuiſtis, ſecuera-
tis, ihr habet gehauer. Oni, e, a, ſo ſékali, le, la,
Illi, læ, la, ſecabant, ſecuerunt, ſecuerant, die
haben gehauer.

OBSERVATIO.

Poſſet præteritum perfectum, ſeorſim hoc
modo conjugari, ut ſecui, ſem bil ſekal, &c.

At

At præteritum plusquamperfectum, sic: fecueram, sim vshe bil sekal, vel: sim vshe bil sdaunaj sekal, sic essent distincta hæc tria præterita videlicet:

Sem sekal, &c. fecabam: Præterit. imperf.
 Sèm bil sekal, &c. præteritum perfectum.
 Sèm vshe bil sekal, &c. præter. plusquamperf.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Iest bom sekal, a, u, Ego secabo, ich werd hauen. Ti bosh secal, a, u, secabis, du wirst hauen. On, a, u, bo sekal, a, u, Jlle, a, ud, secabit, der/ die/ das wird hauen.

DUALIS.

Mi bova, ve, va, fèkala, le, la. Nos duo, æ, o, secabimus. Vi bota, e, a, fèkala, le, la. Vos duo, æ, o, secabitis. Oná, é, á, bota, te, ta, fèkala, e, a, Jlli, æ, a, duo, æ, o, secabunt.

PLURALIS.

Mi bomo fèkali, le, la, Nos secabimus, wir werden hauen. Vi bote fèkali, le, la, Vos secabitis, ihr werdet hauen. Oni, e, a, boda fèkali, le, la, Jlli, æ, a, secabunt, die werden hauen.

OBSERVATIO.

In Duali numero, ad Pronomina, majoris evidentia & emphaseos causa, adduntur interdum, dva, dve, dva, sic: mi dva, nos duo, mi dve, nos duæ, mi dvoja, nos duo in neutro genere. Item: Vidva, vos duo, vi duje, vos

dua, vi dvuja, vos duo gen. neutri. Item
Onadva, onedve, onadvuja, &c.

IMPERATIVUS OMNIUM TEMPORUM.

Prima persona singularis hinc desideratur.

NUMERI SINGULARIS.

Sekaj, ti, seka tu, vel secato tu, haue du.
Sekaj on, a, u, secet vel secato ille, a, ud,
haue der die das.

DUALIS.

Sekajva, ve, va, mi, Secemus nos duo, æ, o,
hauen wir zwen / oder sollen haueu. Sekajta,
e, a, vi, secate vos, duo, æ, o. haueu ihr zwen/
oder sollet haueu. Sekajta, te, ta, oná, é, á,
secent vel secanto illi, illæ, illa, duo, æ, o,
hauen die zwen.

PLURALIS.

Sekajmo mi, secemus nos, haueu wir. Se-
kajte vi, secate vel secatote, vos, haueu ihr.
Sekajo oni, e, a, secent, vel secanto illi, æ, a,
hauen die.

OPTATIVUS.

Modus hinc conjuncta habet tempora, præ-
sens, Imperfectum, Perfectum, Plusquam-
perfectum & etiam Futurum. Coincidit ipsa
terminatione, cum præterito Indicativi modi
nisi quod hinc præponitur votum, ô de bi.

NUMERI SINGULARIS.

O Debi jest bil, a, u, sekal, a, u, Utinam
ego secareni vel secuissem, wolte Gott / ich
hanete / oder hätte gehaut. ô debi ti bil, a,
u, sekal, la, u, Utinam tu secares vel secuis-
ses,

ses, wolte **Gott**/ du hauetest/ oder hättest gehauet. O debi on, a, u, bil, a, u, Utinam ille, a, ud secaret vel secuisset, wolte **Gott**/ der/ die das hauete/ oder hätte gehauet.

DUALIS.

O debi mi bilá, é, á, sékala, le, la, Utinam nos duo, æ, o, Secaremus vel secuissimus, O debi vi bilá, é, á, sékala, le, la. Utinam vos duo, æ, o. Secaretis, secuissetis, ô debi oná, é, á, bilá, é, á sékala, le, la. Utinam illi, æ, a, duo æ, o. Secarent vel secuissent.

PLURALIS.

O debi mi bili, e, a, sékali, le, la, Utinam nos secaremus, vel secuissimus, wolte **Gott**/ wir haueten/ oder hätten gehaut. O debi vi bili, e, a, sekali, le, la, Utinam vos secaretis vel secuissetis, wolte **Gott**/ ihr hauetet/ oder hättet gehaut. O debi, oni, e, a, bili, le, la, sekali, e, a, Utinam illi, æ, a, secarent, vel secuissent, wolte **Gott**/ die haueten/ oder hätten gehaut.

OBSERVATIO.

1. Præsens & imperfectum, à præterito plusquam perfecto possent in hunc modum distingui, ut præsens & imperfectum, sine verbo substantivo, bil, a, u, efferrentur. Sic: ô debi jest sekal, id est: Utinam ego secarem. At perfectum & plusquam perfectum, adderent sibi verbum substantivum bil, a, u, sic: ô debi jest bil sekal, Utinam ego secuissimus, ut est præscriptum.

2. Futurum hujus modi, potest reddi, sic:
 ô Utinam ego fecem, ô debi meni bilu sekati. Quæ locutio ad verbum sic latinè exprimeretur: Utinam mihi daretur seu contingeret secare, *wolte Gott/ es wäre mir erlaubt zu haben.*

CONJUNCTIVUS.

Idem cum Indicativo est hic modus, nisi quodei præponantur conditionales particule: Aku, id est. Si, Kadar, id est, quando, Da, id est, cum, vel quod, Dokler, quandoquidem, quoniam.

PRÆSENS NUM. SINGULARI

Kadar jest sekam, Cum fecem, weil ich habe.
 Kadar ti sekash. Cum tu feces, weil du hauest.
 Kadar on, a, u, seka, Cum ille, a, ud, fecet.
 weil der / die / das hauet.

DUALIS.

Kadar mi sekava, ve, va, cum nos duo, æ, o, fecemus. Kadar vi sekata, e, a. Cum vos duo, æ, o, fecetis, Kadar, oni, e, a, sekata, Cum illi, æ, a, duo, fecent.

PLURALIS.

Kadar mi sekamo, Cum nos fecemus, weil wir haben. Kadar vi sekate, Cum vos fecetis, weil ihr hauet. Kadar oni, e, a, sekajo, Cum illi, æ, a, fecent, weil die haben.

*Præteritum Imperfectum, & Plusquamperfectum
 Numeri Singularis.*

Kadar sim jest bil a, u, sekal, a, u, Cum secuerim

etuerim vel secuissem, weil ich haueete / oder hätte gehaut. Kadar si ti bil, a, u, sekal, a, u, Cum tu secueris vel secuisses, weil du haueetest / oder hättest gehaut. Kadar je on, a, u, bil, a, u, sekal a, u, Cum ille, a, ud, secuerit vel secuisset, weil der die das haueete / oder hätte gehaut.

DUALIS.

Kadar sva, sve, sua mi, bila, le, a, sekala, e, a, Cum nos duo, æ, o. Secuerimus vel secuiffemus, Kadar sta, ste, sta vi bili, e, a sekala, e, a, Cum vos duo, æ, o, secueritis, secuiffetis. Kadar sta, ste, sta, ona, e, a, bila, e, a, sekala, e, a, Cum illi, e, a, duo, æ, o, secuerint, vel secuiffent.

PLURALIS.

Kadar sino mi bili, e, a, sekali, le, la, Cum nos secuerimus, vel secuissemus, weil wir haueeten / haben oder hätten gehaut. Kadar ste vi, bili, le, a, sekali, le, la, Cum vos secueritis, vel secuiffetis, weil ihr haueetet / oder hätten gehaut. Kadar so oni, é, á, bili, é, á, sekali, é, a, cum illi, æ, a, secuerint vel secuiffent, weil die haueeten / haben oder hätten gehaut.

OBSERVATIO.

Præteritum plusquamperfectum potest disjunctim etiam addita saltem voce, vshe, & sdaunaj, ad præteritum, id quod in Indicativo modo monitum est.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Kadar jest, hom sekal, a, u, Cum ego secuero,

cuero, weil ich werd haben. Kadar ti bosh sekal, a, u, Cum tu secueris, weil du wirst haben. Kadar on, a, u, bo sekal, a, u, Cum ille a, ud, secuerit, weil der die das wird haben.

DUALIS.

Kadar mi bova, ve, va sekala, e, a. Cum nos duo, æ, o, secuerimus.

Kadar vi bota, te, ta sekala, le, a. Cum vos duo, æ, o, secueritis.

Kadar ona é, á, bota, te, ta, sekala, e, a. Cum illi, æ, a, duo, æ, o secuerint.

PLURALIS.

Kadar mi bombo sekali, e, a. Cum nos secuerimus, weil wir werden haben.

Kadar vi bote sekali, e, a. Cum vos secueritis, weil ihr werdet haben.

Kadar oni, e, a, bodo sekali, e, a. Cum illi, æ, a, secuerint, weil die werden haben.

Infinitivus præsens, præteritum imperfectum.

Sékati, secare, haben.

1. *Participium præsens* sekajózh, a, e, secans, hauent.
2. *Participium præteritum*, sekal, gehauet.
3. *Futurum participium* periphrasticô's effertur, per Futurum Indicativi.
4. *Gerundium* in DI, redditur per Infinitivum, sekati, ut: tempus est secandi, je zhas sekati, vel per verbale, je zhas sekajnja, ist Zeit zu haben.
5. *Gerundium* in DO, per participium, sekajózh, secando.

6. *Gerundium* in DUM, k'sekajnju, ad secandum, per præpositionem affixam, & verbale.
7. *Supinum* utrunque præstat Infinitivi vox, sekati.
8. *Verbale*, sekajnje, id est, sectio. Sekalu, instrumentum ad secandum.

Sequuntur aliquot exempla verborum in AM. Ubi primò ponitur, thema, hoc est, prima persona, præsentis Indicativi: Hinc Infinitivus: Demum participium præteritum. Nam ex his tribus formantur reliqui omnes modi, tempora, participia, Supina, Gerundia, Verbalia, etiam verba passiva.

CAPUT VI.

Verba Primi ordinis in AM, incipientia ab.

D.

Dam, dati, dal, DO,
gibe.

Naprédam, pro-
mo, gib herfür.

Bogátu oli obílu
dam, gib reichlich

Délam, delati, delal,
laboro, ago, facio,
operor, arbeite /
thue was.

Svetú délam, san-

ctifico, sancio,
macht heilig.

Dréngam, dréngati,
drenge, urgeo,
dringe.

Partískam, idem.

F.

Feráhtam, tati, tal,
temno, contemno,
sperno, aspernor,
despicio, verachte.

Fílam

Fílám, lati, lal, farcio,
fülle.

Bassam, idem.

Resflám, refercio,
erfülle.

Búgam, gati, gal,
obedio, sequor,
folge.

Sim pokórèn, ob-
sequor, obtem-
pero, idem.

G.

Glédám, dati, dal, vi-
deo, respicio, aspi-
cio, siehe.

Doli glédám, de-
spicio, siehe hi-
nab.

Grem gledat, viso,
gehe zu besehen.

Gmérám, rati, ral, au-
geo, mehre.

Mnóshím, idem.

I.

Iigrám, grati, g'ral,
ludo, Spiel.

Iimám, meti, mel, ha-
beo, habe.

Isvíram, virati, viral
orior, scaturio, ent-
springe.

K.

Kálám, kalati, kalal,
findo, spalte.

Kopám, pati, pal, fo-
dio, grabe.

Pokopám, sepelio,
begrabe.

Kúham, hati, hal, co-
quo, foche.

L.

Ládám, dati, dal, Re-
go, regiere.

Regíram, oblastú-
jem, idem.

Láutam, tati, tal, So-
no, gibe einen Ehon

Glafs Dájem, idem.

Lúzhám, zhati, al,
Jacio, Würffe.

Mézhem idem.

M.

Málám, lati, lal, pingo,
mahle. se máfzhú-
jem ati, al, ulciscor,
reche mich.

N.

Navádo jimám, méti,
mel. soleo, pflege.

Núzám, zati, zal.
Utor, gebrauche.

O.

O.

Ordnam, dnati, dnal,
scisco, struo, ordue.Ozhítam, tati, tal. Ar-
guo, Schilde.

P.

Respáram, rati, ral,
dirimo, zertrenne.Pejlám, lati, lal, duco,
veho, leite / führe.Pélzam, zati, zal. In-
fero, impfe, pelße /
propffe. Zejpim
idem.Pèrdám, dati, dal, ad-
do, gib zu.Pèr morávam, vati,
val, cogo, nöthige /
zwinge.

Sílim, idem.

Pèrvágam, gati, gal,
appendo, lege zu
auff die Waag.Pométam, tati, tal.
Verro, kehre / säu-
bere.Poprávlam, bati, lal,
farcio, bússe / besse-
re. sliksam, idem.Pozhívam, vati, val,
quiesco, ruhe.Práskam, kati, kal, Fri-
co, scabo, fraße /
schabe.Predám, dati, dal, ven-
do, verkauffe.Premágam, gati, gal,
vinco, überwinde.Púham, hati, hel. Fre-
mo, schnauffe.

Smerzhím, idem.

R.

Ropózhem, ropotáti,
ropotal, tumul-
tuor, rumpele.Restèrgam, gati, gal,
Rumpo, reisse.

S.

Se savúpam, pati, pal,
Fido, traue.

Se sanéssém, idem.

Sékam, kati, kal, seco,
haue / hacke.Shálbam, bati, bal,
ungo, Salbe.sházam, zati, zal,
Reor, puto, existi-
mo, achte / meyne.shrájam, jati, jal, Cla-
mo, schreye.

H

Hai-

shivam, vati, val. Neo, spünne/ nahe.	Velám, lati, lal, valeo, gildte.
shónam, ati, al, parco, verschone.	Vezhvelám, excello, præcello, antecel- lo, übertriffe.
shtrájsam, fati, fal, Arguo, plecto, straffe.	v'térgam, gati, gal, carpo, brich ab/ sig- nificat etiam rum- po, zerreisse.
skládám, dati, dal, struo, ordne/richte.	vúpam, pati, pal, spe- ro, hoffe.
skrivám, vati, val, ab- scondo, occulto, verberge.	Z.
snam, snáti, snal, scio, nosco, weiß/ kan.	Zartám, tati, tal, in- dulgeo, verhänge.
Sposnám, snati, snal, Fateor, bekenne.	Zhákam, kati, kal, ex- pecto, warte.
V.	Zimpram, prati, pral, condo, ædifico, baue.
Vágam, gati, gal, pen- do, wäge.	Zíram, rati, ral, como, orno, giere, snashim Idem.
Pésam idem.	
Vájslam, lati, lal, vol- vo, walge/ welße.	

CAPUT VII.

*Exemplum Verbi Passivi, primi
ordinis desinentis in AN, BOM, SEKAN,
id est, SECOR.*

*Indicativus modus, præsens, & Futurum, nu-
meri Singularis.*

Bom sékan, a, u, secor, vel secabor, ich wird
gehauet. Bosh

Bosſi ſékan, a, u, ſecaris vel ſecâre, vel ſecaberis, du wirſt gehauet.

Bo ſekan, a, u, ſecatur, vel ſecabitur, *der/ die / das* wird gehauet / *oder* wird gehauet werden.

Bova, ve, va, ſekana, e, a. Nos duo, æ, o, ſecamur vel ſecabimur. Bota, te, ta, ſekana, e, a. Vos duo, æ, o, ſecamini vel ſecabimini. Bota, te, ta, ona, e, a, ſekana, e, a, illi, æ, a, duo, æ, o, ſecantur, vel ſecabuntur.

P L U R A L I S.

Mi Bomo ſékani, e, a, nos ſecamur, vel ſecabimur, wir werden gehaut / *oder* gehaut werden. Vi bote, ſékani, e, a, vos ſecamini, vel ſecabimini, ihr werdet gehauet. Oni, e, a, Bodo ſékani e, a, illi, æ, a, ſecantur vel ſecabuntur, die werden gehauet.

Præteritum imperfectum, perfectum, & Plusquamperfectum, numeri ſingularis.

Jeſt ſim bil, la, ù, ſékan, a, u. ſectus, a, um, ſum vel fui, ich bin *oder* war gehauet worden. Ti ſi bil, a, u, ſékan, a, u, tu ſectus, a, um, es vel fuiſti, Eras vel fueras, du biſt gehauet worden. On, a, u, je ſékan, a, u, bil, a, u. Ille, a, ud, ſectus, a, um, eſt vel fuit, erat vel fuerat, *der/ die/ das* iſt gehauet worden.

D U A L I S.

Mi ſva, ſve, ſva, ſékana, e, a, bila, e, a. Nos duo, æ, o, ſecti, æ, a, ſumus vel fuimus, eramus vel fueramus. Vi, ſta, ſte, ſta, ſékana, e,

a, bila, e, a, Vos duo, æ, o, secti, æ, a, estis vel fuistis, eratis vel fueratis. Ona, e, a, sta, ste, sta, sekana, e, a, bila, e, a, illi, æ, a, duo, æ, o, secti, æ, a, sunt fuerunt vel fuere, erant vel fuerant.

P L U R A L I S.

Mi smo bili e, a, sekani, e, a. Nos secti, æ, a, sumus vel fuimus, eramus vel fueramus, wir seynd / oder waren gehauet worden. Vi ste bili, æ, a, sekani, e, a, vos secti, æ, a, estis vel fuistis, eratis vel fueratis, ihr seynd gehauet worden. Oni, e, a, so bili, e, a, sekani, e, a, illi, æ, a, secti, æ, a, sunt fuerunt vel fuere, erant vel fuerant, die seynd gehauet worden.

FUTURUM CONVENIT CUM PRÆSENTI.

Imperativus, præsens & futurum, numeri Singularis.

Prima persona caret: Bodi ti sekan, a, u, secare tu, sey du oder werde gehauet. Bodi on, a, u, sekan, a, u, secetur ille, a, ud, sey der / Die / das oder werde gehauet.

D U A L I S.

Bodiva, ve, a, mi sekana, e, a, secemur nos duo, æ, o. Bodita, e, a, vi sekana, e, a, secemini vos duo, æ, o. Bodita ona, e, a, sekana, e, a, secentur illi, æ, a, duo, æ, o.

P L U R A L I S.

Bódimi mi sekani, e, a, secemur nos, seynd wir oder werden gehauet. Bodite vi sekani, e, a, secemini vos, seynd ihr oder werdet gehauet.

Bo-

Bodejo, oni, e, a, sekani, e, a, secentur illi, æ, a, seynd die oder werden gehauet werden.

Optativus, præsens, Præteritum Imperfectum, Perfectum, & Plusquamperfectum, numeri Singularis.

O debi jest bil, a, u, sekana, a, u. Utinam ego sectus, a, um, essem vel fuisset, wolte **G**ott ich wäre gehauet worden. ô debi ti bil, a, u, sekana, a, u. Utinam tu sectus, a, um, esses vel fuisset, wolte **G**ott du wärest gehauet worden. ô debi on, a, u, bil, a, u, sekana, a, u. Utinam ille, a, ud, sectus, a, um, esset vel fuisset, wolte **G**ott der/ die/ das wäre gehauet worden.

DUALIS.

O debi mi bilá, é, á, sekana, e, a. Utinam nos duo, æ, o, secti, æ, a, essemus vel fuisset. O debi vi bilá, é, à, sekana, e, a. Utinam vos duo, æ, o, secti, æ, a, essetis vel fuissetis. O debi oná, é, á, bila, é, á, sekana, é, á. Utinam illi, æ, a, duo, æ, o, secti, æ, a, essent vel fuisset.

PLURALIS.

O debi Mi bili, é, á, sekani, e, a. Utinam nos secti, æ, a, essemus vel fuisset, wolte **G**ott wir wären gehaut worden. O debi vi bili, é, á, sekani, e, a. Utinam vos secti, æ, a, essetis vel fuissetis, wolte **G**ott ihr wäret gehaut worden. O debi, oni, one, ona bili, é, á, sekani, æ, a. Utinam illi, æ, a, secti, æ, a, essent vel fuisset, wolte **G**ott die wären gehaut worden.

Futurum hujus modi, potest reddi hoc modo: ut diceretur: O debi meni bilu sekanimu biti, ad verbum latinè sic: Utinam mihi daretur vel contingeret, ut fecer, & sic per omnes numeros, personas & genera.

Conjunctivus, Præsens, & Futurum, Numeri Singularis.

Kadar jest bom sekan, a, u. Cum ego fecer, vel sectus, a, um, ero vel fuero, weil ich gehauet war/ oder werde gehaut werden. Kadar ti bosh sekan, a, u. Cum tu feceris, vel fecere. sectus, a, um, eris vel fueris, weil du gehaut warest/ oder wirst gehaut werden. Kadar, on, a, u, bo sekan, a, u. Cum ille, a, ud, secetur vel sectus, a, um, erit vel fuerit, weil der/ die/ das gehaut war/ oder wird gehaut werden.

DUALIS.

Kadar mi Bova, ve, va, sekana, e, a. Cum nos duo, æ, o, secemur vel secti, æ, a, erimus vel fuerimus. Kadar vi bota, e, a, sekana, e, a. Cum vos duo, æ, o, secemini, vel, secti, æ, a, eritis vel fueritis. Kadar oná, é, á, bota, e, a, sekana, e, a. Cum illi, æ, a, duo secentur vel secti, æ, a, erunt vel fuerint.

PLURALIS.

Kadar mi bombo secani, e, a. Cum nos secemur vel secti, æ, a, erimus vel fuerimus, weil wir gehaut waren/ oder werden gehaut werden. Kadar vi bote, sekani, e, a. Cum vos

sece-

secemini vel secti, æ, a, eritis vel fueritis, weil ihr gehaut waret / oder werdet gehaut werden. Kadar, oni, é, á, bodo, sekani, e, a. Cum illi, æ, a, secentur vel secti, æ, a, erunt vel fuerint, weil die waren gehaut / oder werden gehaut werden.

*Præteritum perfectum & plusquamperfectum,
Numeri Singularis.*

Kadar sim jest bil, a, u, sekan, a, u. Cum ego sectus, a, um, sim vel fuerim, essem vel fuisssem, weil ich bin / oder war gehaut worden. Kadar si ti bil, a, u, sekan, a, u. Cum tu sectus, a, um, sis vel fueris, esses vel fuisses, weil du bist / oder warst gehaut worden. Kadar je, on, a, u, bil, a, u, sekan, a, u. Cum ille, a, ud, sectus, a, um, sit vel fuerit, esset vel fuisset, weil der / die / das ist / oder war gehaut worden.

DUALIS.

Kadar sva, ve, va, bilá, é, á, sekana, e, a. Cum nos duo, æ, o, secti, æ, a, simul vel fuerimus: essemus vel fuisssemus. Kadar sta, ste, sta, bilá, e, á, sekana, e, a. Cum vos duo, æ, o, secti, æ, a, sitis vel fueritis, essetis vel fuissetis. Kadar sta, ste, sta. Oná, é, á, bilá, é, á, sekana, é, á. Cum illi, æ, a, duo, æ, o, secti, æ, a, sint fuerint, essent vel fuissent.

PLURALIS.

Kadar smo mi bili, é, á, sakani, e, a. Cum nos secti, æ, a, simus vel fuerimus, essemus vel

fuisse, weil wir seynd / oder waren gehaut worden. Kadar, ste vi bili, é, á, sekani, e, a. Cum vos secti, æ, a, fitis vel fueritis, esfctis vel fuissetis, weil ihr seynd / oder waret gehaut worden. Kadar so oni, one, oná, bili, é, á, sekane, a. Cum illi, æ, a, secti, æ, a, sint vel fuerint, essent vel fuissent, weil die seynd / oder waren gehaut worden.

Infinitivus modus omnium temporum & numerorum.

Sekan, a, u, biti, secari vel sectum iri, gehaut seyn oder werden.

Participium præteritum, sakan, a, u, sectus, a, um, gehaut worden.

Futurum participium, kër bo sekan, a, u, secandus, a, um, gehaut sollen werden.

Verbale, Sekajnje, sectio.

OBSERVATIO.

Neque est hic dissimulandum, Verba passiva & his similia, fieri etiam ex Activa voce, si ei præponitur, particula, se, sic, se sekam, se sekash, se seka. Id est, secor, aris, atur, &c. Nihilominus etiam ejusmodi verba habere formam & naturam verborum, quæ latinis appellantur: Nuncupandi, ut: cum dicerem, scribor Petrus. Slavice sic, se pissem Peter. Inflectuntur verò per omnia sicut activæ voces verba, nisi præposita syllaba hac se, omnibus modis, temporibus, personis & nume-

numeris. Id quod monuisse satis est. De reliquis cogitabunt studiosi hujus linguæ.

Hûc confer verborum passivorum & his similitum plura exempla.

DE VERBIS IMPERSONALIBUS.

Verba impersonalia fiunt, à tertijs personis singularibus, præpositis eis, voce, se.

EXEMPLUM.

Indicativus præsens, se seka, secatur, man hæuet.

Præteritum imperfectum, perfectum, & plusquamperfectum.

Se je sekalu, secabatur, sectum est vel fuit, erat vel fuerat, man hat gehaut.

Futurum, se bo sekalu, secabitur, man wird hæuen.

Imperativus præsens & Futurum.

Sekaj se, vel de se seka, secetur, man hæue/oder soll gehaut werden.

Optativus, Præsens, Præteritum Imperfectum, Perfectum & Plusquamperfectum, & Futurum.

O de bi se sekalu: utinam secaretur, vel sectum esset vel fuisset, secetur, wolte Gott es wäre gehaut/oder wäre gehaut worden.

Conjunctivus Præsens & Imperfectum.

Kadar se seka, cum secetur, & secaretur, weil man hæuet / oder gehæuet wird.

Præteritum perfectum, & Plusquamperfectum.

Kadar se je sekalu, cum sectum sit vel fue-

rit, esset vel fuisset, weil man gehauet hat/
oder weil gehauet ist worden.

FUTURUM.

Kadar se bo sekalu. Cum sectum erit vel fuerit, weil man wird hauen/ oder wird gehauet werden.

INFINITIVUS PRÆSENS & IMPERFECTUM.

Se sekati, sacari, gehaut werden.

Atque ad hunc modum omnia impersonalia, siue sint ab Activis derivata, vel naturalia, inflectuntur.

OBSERVATIO.

Impersonalia cum personalibus passivis vel Nuncupativis, voce conveniunt. Ac significatione & constructione differunt. Nam personalia cum sunt, habent post se rectum, at impersonalia absolute ponuntur sine recto à tergo, ut: se pishe Peter: scribitur Petrus, personale est, se pishe, scribitur, impersonale.

CAPUT VIII.

Exemplum Secundi Ordinis verborum desinentium in, EM, Pishem, scribo.

Indicativi presens, numeri Singularis.

Jest pishem, ego scribo, ich schreibe. Ti pishest, tu scribis, du schreibest. On, a, u, pishe. Ille, a, ud, scribit, der/ die/ das schreibt.

DUALIS.

Mi pisheva, ve, va, nos duo, æ, o, scribimus. Vi pisjeta, te, a, vos duo, æ, o, scribitis,

tis,

tis, Oná, é, á, pisheta, e, a, illi, æ, a, duo, æ, o, scribunt.

PLURALIS.

Mi pishemo, nos scribimus, wir schreiben, vi pishete, vos scribitis, ihr schreibet. Oni, é, á, pishajo, illi, æ, a, scribunt, die schreiben. *Præteritum & Imperfectum, Perfectum, & plusquamperfectum numeri singularis.*

Jest sim pisal, a, u, ego scribebam, scripsi, scripseram, ich schriebe / hab oder hatte geschrieben. Ti si pisal, a, u, tu scribebas, scripsisti, scripseras, du schriebest / hast oder hattest geschrieben, On, a, u, je pisal, a, u, ille, a, ud, scribebat, scripsit, & scriperat, der / die / das schriebe / hat oder hatte geschrieben.

DUALIS.

Mi sva, sve, sva, Pisála, e, a, nos duo, æ, o, scribebamus, scripsimus, scripseramus. Vi sta, ste, sta, pisala, e, a, vos duo, æ, o, scribebatis, psistis, pseratis. Oná, é, á, sta, ste, sta, pisala, e, a, illi, æ, a, duo, æ, o, scribebant, scripserunt, scripserant.

PLURALIS.

Mi smo pisáli, e, a, nos scribebamus, scripsimus, scripseramus, wir schrieben / haben oder hatten geschrieben. Vi ste pisali, e, a, vos scribebatis, scripsistis, scripseratis, ihr schreibet / habt oder hattet geschrieben. Oni, e, a, si pisali, e, a, illi, æ, a, scribebant, scripserunt, scripserant, die schrieben / haben oder hatten geschrieben.

OBSERVATIO.

Quæ de his temporibus in primo ordine dicta sunt, possunt huc quoque referri.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Jest bom pisal, a, u, ego scribam, ich werde schreiben. Ti bosh, pisal, a, u, scribes, du werdest schreiben. On, a, u. Bo pisal, a, u, ille, a, ud, scribet, der / die / das wird schreiben.

DUALIS.

Mi bova, ve, va, pisála, e, a, nos duo, æ, o, scribemus. Vi bota, e, a, pisala, e, la, vos duo, æ, o, scribetis. Ona, e, a, Bota, e, a, pisala, le, la, illi, æ, a, duo, æ, o, scribent.

PLURALIS.

Mi homo pisali, e, a, nos scribemus, wir werden schreiben. Vi bote pisali, e, a, vos scribetis, ihr werdet schreiben. Oni, e, a, Bodo pisali, e, a, illi, æ, a, scribent, die werden schreiben.

OBSERVATIO.

Huc refer, quod, in primo ordine annotatum est.

Imperativus, omnium temporum numeri singularis.

Prima persona singularis desideratur, Pishi ti, scribo tu, schreibe du. Pishi, on, a, u, scribat aut scribito, ille, a, ud, schreibe der / die / das.

DUALIS.

Pishíva, ve, va, mi, scribamus nos, duo, æ, o, Pishita, e, a, vi, scribite, vel, scribitote, vos duo,

duo, æ, o, Pishita, e, a, ona, e, a, scribant, scri-
bunto, scribuntote, Illi, æ, a, duo, æ, o.

PLURALIS.

Pishimo mi, scribamus nos. schreiben wir/
Pishite vi, scribite vel scribitote. schreibet ihr.
Pishite, ali naj pishejo oni, e, a, scribant, vel
scribuntote, illi, æ, a, schreiben die.

*Optativus prasens Imperfectum, prateritum
perfectum & plusquamperfectum
numeri Singularis.*

O debi, jest bil, a, u Pifal, a, u. Utinam ego
scriberem, scribisssem, wolte Gott/ich schrie-
be/ oder hätte geschriben. O debi, ti bil, a, u,
pifal, a, u. Utinam tu scriberes, scribisses,
wolte Gott du schriebest / oder hättest ge-
schriben. O debi on, a, u, bil, a, u, pifal, a,
u. Utinam ille, a, ud, scriberet, scripsisset,
wolte Gott/der/die/das schriebe/ oder hätte
geschriben.

DUALIS.

O debi mi bila, e, a, pifala, e, a. Utinam,
nos duo, æ, o, scriberemus, scripsissemus. ô
debi vi bila, e, a, pifala, e, a. Utinam vos duo,
æ, o, scriberetis, scripsissetis. ô debi, ona, e, a,
bila, e, a, pifala, e, a. Utinam illi, e, a, duo, æ,
o, scriberent, scripsissent.

PLURALIS.

O debi, mi bili, e, a, pifali, e, a. Utinam,
nos scriberemus, scripsissemus, wolte Gott
wir

wir geschrieben/ oder hätten geschrieben. \hat{o} debi vi bili, e, a, pisali, e, a. Utinam vos scriberetis, scripsissetis, wolte $\text{\textcircled{G}}$ ott ihr schriebe/ oder hättet geschrieben. \hat{o} debi oni, e, a, bili, e, a, pisali, e, a. Utinam illi, e, a, scriberent, scripsissent, wolte $\text{\textcircled{G}}$ ott die schrieben/ oder hätten geschrieben.

OBSERVATIO.

Huc transfer ea, quæ, annotata sunt in primo ordine.

Conjunctivus, præsens, numeri singularis.

Kadar jest pisnem, cum ego scribam, weil ich schreibe. Kadar ti pisnesh, cum tu scribas, weil du schreibest. Kadar on, a, u, pishe, cum ille, a, ud, scribat, weil der/die/das schreibet.

DUALIS.

Kadar mi pisheva, ve, va, cum nos duo, æ, o, scribamus. Kadar vi pisneta, e, a, cum vos duo, æ, o, scribatis. Kadar, oni, e, a, pisneta, e, a, cum illi, æ, a, duo, æ, o, scribant.

PLURALIS.

Kadar mi pisnemo. cum nos scribamus, weil wir schreiben. Kadar vi pisnete. cum vos scribatis, weil ihr schreibet. Kadar oni, e, a, pishejo. cum illi, æ, a, scribant, weil die schreiben.

Præteritum imperfectum, perfectum & plusquamperfectum singularis numeri.

Kadar sim jest bil, a, u, pisal, a, u. cum scriberem, scripsissem, weil ich schriebe

schriebe

schriebe / hab oder hatte geschrieben. Kadar si ti bil, , a, u, pisal, a, u. cum scriberes, scripseris, scripsisses, weil du schreibest / hast oder hattest geschrieben. Kadar, je on, a, u, bil, a, u, pisal, a, u. cum ille, a, ud, scriberet, scripserit, scripsisset, weil der / die / das schriebe / hat oder hatte geschrieben.

DUALIS.

Kadar sva, ve, va, mi bila, e, a, pisala, e, a. cum nos duo, æ, o, scriberemus, scripserimus, scripsissemus. Kadar sta, ste, sta, vi bila, e, a, pisala, e, a. cum vos duo, æ, o, scriberetis scripseritis, scripsissetis. Kadar, sta, ste, sta, ona, e, a, bili, e, a, pisala, e, a. cum illi, æ, a, duo, æ, o, scriberent scripserint, scripsissent.

PLURALIS.

Kadar smo bili, e, a, Cum scriberemus, scripserimus, scripsissemus. weil wir schreiben / haben oder hätten geschrieben. Kadar ste bili, e, a, pisali, e, a, Cum scriberetis. scripseritis, scripsissetis. weil ihr schriebet / habt oder hättet geschrieben. Kadar sobili, e, a, pisali, e, a. Cum scriberent, scripserint, scripsissent. weil die geschrieben / haben oder hätten geschrieben.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Kadar Bom Pisal, a, u. Cum scripsero. weil ich schreiben werde. Kadar Bosh pisal, a, u. Cum scripseris. weil du schreiben werdest. Kadar on, a, u. Bo pisal, a, u. Cum Ille, illa, ud, scripserit. weil der / die / das schreiben wird.

DUA-

DUALIS.

Kadar Bova, e, a, pisala, e, a, Cum nos duo, æ, o, scripserimus. Kadar Bota, te. ta, pisala, e, a. Cum vos duo, æ, o, scripseritis. Kadar ona, e, a. Bota, e, a, pisala, e, a. Cum, Illi, æ, a, duo, æ, o, scripserint.

PLURALIS.

Kadar Bomo pisali, e, a. Cum scripserimus. weil wir schreiben werden. Kadar Bote, pisali, e, a, Cum scripseritis. weil ihr schreiben werdet. Kadar Oni, e, a, Bodo pisali, e, a. Cum illi, æ, a, scripserint. weil die schreiben werden.
Infinitivus, presens, præteritum imperfectum, perfectum plusquamperfectum.

Pisati, scribere, schreiben.

Participium presens, pishejôzh, a, e, scribens, schreibend.

Participium præteritum, Pisal, qui scripsit, quod tamen etiam aliorum temporum est capax.

Futurum participium, per futurum Indicativum effertur, ut bom pisal, a, u, scribam vel sum scripturus, a, um, wird schreiben.

Gerundium in DI, redditur per Infinitivum, pisati, schreiben.

Gerundium in DO, per participium, pisejôzh, scribendo, mit schreiben.

Gerundium in DUM, itidem per Infinitivum, vel sic: k'pisanju, ad scribendum, per præpositionem affixam, h' vel k' & verba-
le, zum schreiben.

Supinum utrumque, præstat Infinitivi vox,
pisati, schreiben.

Verbale, písanje, scriptio, & písnu, scrip-
tum, das Schreiben. & písár, scriptor vel
scriba, der Schreiber.

Sequuntur plura exempla activæ vocis,
hujus ordinis.

CAPUT IX.

Verba Secundi Ordinis in EM,
incipientia ab.

B.

Bèrem, brati, brál,
lego, lese.

Pobèrem, colligo,
liese, klaube zu-
sammen.

Bijem, Biti, bil. Cæ-
do, percutio, ver-
bero, Ico, schlage/
haue.

v'bijem, occido,
tödte.

Pèrbijem, affigo,
heste an.

Resbijem, Frango,
pèccello, zerbre-
che zerschlage.

Notèr v'bijem, in-
cutio, schlag ein.

Bodem, bosti, bódel,
pungo, stupffe / sti-
che/ heffte.

Isbódem, expun-
go, steche auß.

Isbrishém, idem.

Blískázhem, vel Bli-
skam, Blískati, Bli-
skal, mico, fulgeo,
glánke.

Brijem, Briti, Bril. Ra-
do, tondeo, schabe/
schere.

D.

Déjem, djati, djal, fa-
cio, thue.

Dérem, dreti, dèrl,
exentero, deglu-

I

bo,

bo, lacero, schin-
de/ reisse.

Dopádem, dopásti,
dopádèl, placeo,
gefalle.

Se Dotáknem, se
dotakniti, doták-
nil, attingo, rühre
an/berühre.

G.

Se Giblem, Gibati,
Gibál, moveo,
bewege mich/rü-
re mich. Se ga-
nem, ganiti, ga-
nil, idem.

Glójem, glodati, glo-
dal, Rodo, nage.
oglojem, ambedo,
umbnage.

Grem, jiti, shál. Eo,
vado, gehe.

Mumu vel mimu
grem, praterco,
gehe für über.

Notèr grem, ingre-
dior, gehe hinein.

Mumu vun grem,
Emineo, gehe für
aus.

Grísem, gristi, grisèl,
mordeo, beisse.

H.

Hàrzhém, hèrzháti,
vel hèrkáti, hèrzhál
vel hèrkál, Sterto,
schnarche / schlaffe
tieff.

Hózhem, hotéti, ho-
tél vel htél, volo,
will.

I.

Jem, Jesti, Jedil, edo,
comedo, isse.

Jémlem jemáti, vel
vsèti, à vsámem :
vsel, accipio, nih-
me.

Grem jemát, Capes-
so, gehe zu nehmen.

Ilszhem, jiskáti, jiskal,
quæro, suche.

Ismáknem, ismakniti,
ismaknil, Eripio,
reiß heraus.

piplem idem.

Ifréshem, ifrésati, ifre-
sál, sculpo grabe
aus/ schnitze.

Istégnem, istegniti,
isteg-

istegniil. Exero,
strecke auß.

K.

Káshem, kásati, ka-
sàl. Ost endo, zeig-
ge.

Klízhem, klizati, kli-
zàl, voco, ruffe.

Pèrklízam, Accer-
so, beruffe.

Kójlem, kláti, klal,
findo, spalte.

Raskójlem, idem
findo.

Krádem, krafti, kra-
dèl. Furor, stehle.

Kújem, kováti, kovál,
cudo, schmiede.

L.

Lèjsem, lesti, lesèl, re-
po, serpo, friche /
item scando, steige.

Gori grem gori
pojti, gori shàl,
Ascendo, steig
hinauff.

Lijem, liti, lit, fundo,
giesse.

Líshem, lisari, lisal,
lingo, lecke.

M.

Máshem, másati, ma-
sàl, ungo, Calbe/
Shalbam, idem.

Mejlem mleti, mlèl,
Molo, mahle.

Kruh pézhem, pe-
zhi, pekèl, pinso,
bache Brodt.

Mórem, mozhi, mo-
gèl, Queco, possum,
mag.

Molsen, molsti, mol-
sèl, mulgeo, melo-
che.

N.

Nágnem, nagníti, na-
gnil, inflecto, biege/
neige. Nagiblem,
idem.

Nagnjétem, nagnjésti
nagnjel, infertio,
fülle. Nabasam, sa-
ti, sal, idem.

Nájdem, najti, nashèl,
invenio, reperio,
finde.

Nápnem, nepéti, na-
pél, Tendo, spane-
ne.

I 2

Na:

Naprėj grem , jiti ,
 Ihál , præeo , An-
 teeo , præcedo , ich
 gehe voran.

Nárasen déjem : djáti ,
 djál , discerno , ent-
 scheide.

Nésem , nesti , nesél ,
 Gero , trage.

Nézhem vel nózhem
 nehteti , nehtil , No-
 lo , will nicht.

O.

Obèrnem , obèrniti ,
 obèrníl , verto , feh-
 re / wende umb.

Objémlem vel obí-
 mem , obiéti , am-
 plector , umbfáhe.
 Dájem , dati , dál ,
 do , gibe.

Obílu dájem , largior ,
 gib reichlich.

Oplázhem obplákati ,
 obplákal , lugeo ,
 berweine. Obpla-
 kam idem.

Obséjem , obsjáti , ob-
 sjal , consero , bes-
 fáhe.

Odprém , odpétti ,
 odpèrl , Aperio ,
 thue auff.

Odvśámem , odvséti
 ovsél , adimo , nihm
 darvon.

Odvéshem , odvéfati ,
 odvéfal , Solvo , lö-
 se auff.

Oppáshem , oppáfati ,
 oppáfal , Cingo ,
 gib umb / gürtel.

Se Oppotákmem ,
 oppotakníti , op-
 potakníl , offen-
 do , impingo , stoß
 se an.

Ostánem , ostáti , ostál ,
 Maneo , bleibe.

Stanovitèn ostá-
 nem , perfisto , per-
 maneo , verharre
 beständiglich.

P.

Pádem pasti , padèl .
 labor , cado . falle .

Doli pádem . Ruo ,
 falle nieder .

Popádem . prehendo .
 ertwische .

Pá-

- Pásem, paſti, paſel, paſco. weyde.
- Pegérujem , pegéro-
va ti , pegéroval ,
poſco, peto, cupio.
begehre.
- Perem, práti, pral. la-
vo. maſche.
- Pèrlisújem , preliſu-
váti , perliſuval ,
blandior , heudhle.
- Pèrvèrſhem , pèrvré-
zhi, pèrvèrgèl. ad-
jicio. wüſſ zu.
- Pèzhem, pezhhi, pékèl.
torreo. Dörre/ bra-
te.
- Kruh pézhem. Pa-
nem pinſo. bache
Brod̄t.
- Pijem, piti, pil. bibo.
trüncke.
- Píplem, pipati, pipál.
vello. rupffe. ſkú-
bem, ſkúbſti, ſkú-
bel, idem.
- Píſhem , piſati, piſal.
ſcribo. ſchreibe.
- ſePlázhem, vel plá-
kam, plákati, pla-
kal. fleo. weine.
- Podprém, podpréti,
podpèrl. fulcio. un-
terſtütze.
- Pójem, pél, péti. cano,
pſallo. ſinge.
- Tihu pójem , ali
v'meſs pójem. ſuc-
cino. ſing gemach.
- Pokáſhem, pokáſati,
pokáſal. oſtendo.
zeige.
- Poklízhem, poklízati
poklízal. voco, ac-
cerſo. ruſſe.
- Pokríjem, pokríti, po-
kríl. tego, operio,
nubo. bedecke.
- Póſhlem, poſláti, poſ-
ſlál. mitto. ſende /
ſchicke.
- Potáknem , potakni-
ti, potaknil. Figo.
heſſte.
- Povém, povédati, po-
védal. dico, ſage.
- Povèrnem, poverníti
povèrnil. reddo,
gib wider.
- Prédem, preſti, prédèl
neo, ſpinne/ nähe.

Premórem, premó-
zhi, premógèl. vin-
co, supero. übers
winde. Premágam
premágati, premá-
gal, idem.

Prepovém, prepové-
dati, prepovédal,
prohibeo, veto.
verbiere.

Pridem, priti, prishèl.
venio. come.

Spet pridem, redeo.
come wider.

se Napihújem, se
napihováti, se je,
napihovál. Tur-
geo. bin auffge-
blassen.

Prozh vsdigújem,
vsdiguváti, vsdi-
guvál. tollo, hebe
hinweg.

R.

Respném, respéti, re-
spél. expando, span-
ne voneinander.

Rástem, rasti, rasèl.
Cresco. wachse.

Resgnjétem, resgnjé-

sti, resgnjél. refer-
tio. fülle voneinan-
der / schoppe vonei-
nander.

Réjshem, resati, re-
sal. scindo, scalpo.
schneide / grabe.

Résmishlúem, resmi-
shuváti, resmishu-
vál. reminiscor. ge-
denck wider.

Rézhem, rézhi, rekál.
dico. sage.

Ropózhem, ropotáti,
ropotál, Crepo,
frache / rausche.

S.

Sájmem, sajéti, sajél.
haurio. schöpfte.

Sanésèm, sanésti, sa-
nésèl. ignosco. ver-
schone / halt zu gut.

Sanásham, saná-
shati, sanáshal, idé.

Se sanésèm, se sanésti,
sem se sanésèl. fido
confido. vertraue.

Sapréem, sapréti, sapèrl
Claudo. versperre.

Sázhnem, sazheti, sa-
zhél.

- zhél. ordior. fan-
ge an.
s'dérem, s'dréti, s'dérl
Eripio. reiß her-
auß.
šejem, sjáti, sjal. fero.
sáhe.
Obsjem, consero.
besáhe.
s'brishem, s'brísati,
s'brísal. Deleo, ex-
pungo, aboleo,
löschauß/thue auß.
s'hájnem, shéti, shél.
meto. ernde/schnei-
de.
Shalújem, shaluváti,
shaluvál. doleo, lu-
geo, moereo. trau-
re/berweine.
Shénem, gnáti, gnal,
pello, ago. treibe.
Prozhshénem. de-
pello. treibe wed.
Spetshénem. redigo.
treib wieder.
Shgem, shgáti, shgál.
Uro. brenne.
Skázhem, skákati,
skakal. salio. hupf-
se/ springe.
- Shkriplem, shkripati,
shkripal. Crepo.
frache/ firre.
Skúbem, skúbsti, sku-
bél. vello. rupffe.
v'kupsklénem, skle-
niti, sklénil. jun-
go. füge zusámen.
s'máknem, s'makniti,
s'maknil. Rapio.
reiß auß.
s'mersújem, s'mersú-
vati, s'mersúvál. al-
geo, frigeo. erkalte.
s'páhnem, s'páhniti,
s'páhnil. excludo.
schlüsse auß.
s'próstrem, s'prostréti,
s'prostèrl. pando,
expando. strecke
von einander.
Sréblem, srébati, sré-
bal. sorbeo. siffle.
Stárem, stréti, stèrl.
frango. breche.
Vunstárem. effrin-
go, bruch auß.
Stérschem, stergáti,
stérgál. scabo, scha-
be/ kraße.
I 4 s'vés.

S'vëshem, s'vèfati,
s'vèfal. ligo. binde.

Svetújem, svetuváti,
svetuvál, svadeo.
consulo. rathē.

T.

Tézhem, tezhi, tekél.
Curro, fluo. lauffe/
fliehe.

Tkem, tkáti, tkal. te-
xo. webe.

Tòlzhem, tòlzhi, toł-
kél. tundo, tero.
stosse.

v'kup stólzhem,
contundo, *ger-*
knirsche gar.

Trepézhem, trepetá-
ti, trepetál. tremo.
zittere.

Trésem, trésti, tresál.
quatio. schüttele.

V.

Várujem, váruvati,
váruvál. caveo, cu-
stodio. hüte.

v'bíjem, v'biti, v'bil.
schlag zu todt.

Noter v'bíjem. In-
cutio. schlag ein.

Vérnem, verníti, ver-
nil, redo. gib wider.

Vérshem, vrczhi, vèr-
gèl. lacio. wúrffe.

pervérshem. adjic-
cio. wúrffe hingu-

doli vérshem. ster-
no. wúrffe nider.

v'mérjem, v'mréti,
v'mèrl, morior,
sterbe.

Viérujem vel verjem,
vérúvati vel verjé-
ti, vérúvál vel ver-

jél. credo. glaube.

Vëshem, vèfati, vèfal.
vincio, ligo. binde.

Vosle vëshem, oli dé-
lam. nexo. knüpfte.

Odvëshem. Solvo.

löse auf.

Vjidé, vjiti, vfhál. eva-
do, efugio. entgehe.

Vijem, viti, vil. tor-
queo. winde / pen-
nige.

Vlézhem, vlézhi, vlé-
kél traho. ziehe.

prozh vlézhem,
proficiscor. ziehe

hinweg. v'pl-

v'píjem, vpíti, vpil.
clamo. schreye.

v'rástem, v'rasti, v'rá-
fél. inoleo. weichs
ein.

vrèm, vréti, vrél. fer-
veo, bullio. siede.

v'stánem. surgo. stehe
auff.

se v'gánem, v'ga-
niti, v'ganil. cedo.
weiche.

se prozh v'gánem.
discedo. weiche
davon.

se nasáj v'gánem.
recedo. , weiche
hintersich.

v'sámem, vséti, vsél.
sumo, accipio, ca-
pio, nihme.

s'silo v'sámem. ra-
pio. nihm mit Ge-
walt.

prozh vsámem,
tollo. nihm weck.

Odv'sámen. adimo
nihm hin.

v'sdignem, v'sdigni-
ti, v'sdignil. tollo.
heb auff.

v'sdihújem, v'sdíhati,
v'sdíhnil. suspiro,
gemo. seuffze.

vushgém, vushgáti,
vushgál. accendo.
zünde an.

v'táknem, v'takníti,
v'teknil. pango, fi-
go. stecke ein.

v'kup stáknem, sták-
níti, stáknil. com-
pingo. heffte anei-
nander.

v'kup, s'véshem, idem

Z.

Zhéshem, zhesáti,
zhesál. pecto, stralle/
lahme.

CAPUT X.

*Exemplum Verbi Passivi secundæ
ordinis, desinentiæ in EN, ut: BOM PEZHEN,
id est, torreo vel Uro. Venit enim ab acti-
vo Verbo PEZHEM, quod Uro sig-
nificat.*

OBSERVATIO.

Debeat nunc sequi paradigma passivum,
derivatum à PISHEM. Verum quia ejus
passivum, non in EN, sed in AN. Desinit :
itaque illud hic omissum & aliud in ejus lo-
cum substitutum est. Desinens in EN, ubi
hoc annotandum venit, non semper passiva
activi sui characteristicam servare, sed nunc
in hunc nunc in alium ordinem migrare.
Quemadmodum etiam sæpè vsu veniet, unū
verbum, ejusdem significationis, nunc in hunc
nunc in illum ordinem, inflexione ipsa tran-
sire. Id quod usu deprehendetur.

*Indicativus modus, præsens, & Futurum nu-
meri singularis.*

Jest bom Pezhen, a, u. ego, torreo, & tor-
rebor, ich wird gebraten. Boih pezhen, a, u.
tu torreris vel torreberis, du wirst gebraten.
Qn, a, u, bo pezhen, a, u. ille, a, ud, torretur
vel torrebitur, der/ die/ das wird gebraten /
oder gebraten werden.

DUA-

DUALIS.

Bova, ve, va, pezhéna, e, a. nos duo, æ, o. torremur, torribimur. vi bota, e, a, pezhéna, e, a. vos duo, æ, o, torremini, torrebimini. Ona, e, a. Bota, e, a, Pezhéna, e, a. illi, æ, a, duo, æ, o. torrentur vel torrebuntur.

P L U R A L I S.

Mi Bomo pezhéni, æ, a. nos torremur, torrebimur, wir werden gebraten. Vi Bote, pezhéni, e, a. vos torremini, torrebimini, ihr werdet gebraten. Oni, æ, a, Bodo pezhéni, e, a. illi, æ, a, torrentur, torrebuntur, die werden gebraten/ oder gebraten werden.

Præteritum imperfectum, perfectum, & plusquamperfectum, numeri Singularis.

Jest sim bil, a, u. Pezhen, a, u. ego tostus, a, um, sum vel fui, eram vel fueram. ich war oder bin gebraten/ oder gebraten worden. Ti si bil, a, u, pezhen, a, u. Tu tostus, a, um, es vel fuisti, eras vel fueras, du wardest oder bist gebraten/ oder gebraten worden. On, a, u, je bil, a, u, pezhen, a, u. ille, a, ud, tostus, a, um, est vel fuit, erat vel fuerat, der/ die/ das war oder ist gebraten/ oder gebraten worden.

DUALIS.

Mi sva, sve, sva bila, e, a, pezhéna, e, a. nos duo tosti, æ, a, sumus vel fuimus, eramus vel fueramus. Vi sta, ste, sta, bila, e, a, pezhéna, e, a. vos duo, æ, o, tosti, æ, a, estis vel fuistis, eratis vel fueratis. Ona, e, a, sta, ste, sta, bila,

la, e, a, pezhéna, e, a. illi, æ, a, duo, æ, o, tofti, æ, a, sunt vel fuerunt, erant vel fuerant.

PLURALIS.

Mi smo bili, e, a, pezhéni, e, a. Nos tofti, æ, a, fumus vel fuimus, erramus vel fueramus, wir waren oder feyn gebraten/ oder gebraten worden. Vi ste, bili, e, a; pezhéni, e, a. Vos tofti, æ, a, estis vel fuistis, eratis vel fueratis, ihr waret oder feynd gebraten/ oder gebraten worden. Oni, e, a, se bili, e, a, pezhéni, e, a. Illi, æ, a, tofti, æ, a, sunt vel fuerunt, erant vel fuerant, die waren oder feynd gebraten/oder gebraten worden.

FUTURUM CONVENIT CUM PRÆSENTI.

Imperativus, præfens & futurum, numeri Singularis.

Prima persona caret: Bodi ti pezhen, a, u. torrere tu vel torretor, werde oder fey du gebraten. Bodi, on, a, u, pezhen, a, u. Torreatur & torretor, ille, a, ud, werde/ oder fey der/ die/ das gebraten.

DUALIS.

Bodiva, ve, va, mi pezhéna, e, a. Torreamur, nos duo, æ, o. Bodita, e, a, vi pezhéna, e, a. Torreamini, torremenor, vos duo, æ, o. Bodita, e, a. Ona, e, a, pezhéna, e, a. Torreantur, & torrector, illi, æ, a, duo, æ, o.

PLURALIS.

Bodimo mi pezhéni, e, a. Torreamur, nos, feyn wir/ oder sollen gebraten werden. Bodi-

1 vi, pezhéni, e, a. Torreamini, torremini vos, seynd ihr / oder sollet gebraten werden.

Bodite, oni, e, a, pezhéni, e, a. Torreantur, torreaminor, & torrentor. Illi, æ, a, seynd die / oder sollen gebraten werden.

Optativus, Præsens, Præteritum Imperfectum, Perfectum & Plusquamperfectum, numeri Singularis.

O debi jest bil, a, u, pezhen, a, u. Utinam ego torrerer, tostus, a, um, essem vel fuisssem, wolte Gott ich wäre gebraten / oder gebraten worden. O debi, ti, bil, a, u, pezhen, a, u.

Utinam tu terrerèris, tostus esses vel fuisses, wolte Gott du wärest gebraten / oder gebraten worden. O debi, on, a, u, bil, a, u, pezhen, á, u.

Utinam ille, a, ud, torreretur, tostus, a, um, esset vel fuisset, wolte Gott der / die / das wäre gebraten / oder gebraten worden.

DUALIS.

O debi mi bila, e, a, pezhéna, e, a. Utinam nos duo, æ, o, torreremur, vel tosti essemus vel fuisssemus. O debi vi bila, e, a, pezhéna, e, a.

Utinam vos duo, æ, o, torremini, tosti, æ, a, esseti vel fuisseti. O debi oni, e, a, bila, e, a, pezhéna, e, a. Utinam illi, æ, a, duo, æ, o, torrerentur, vel tosti essent vel fuissent.

PLURALIS.

O debi mi bilí, e, a, pezhéni, e, a. Utinam nos torreremur, tosti, æ, a, essemus vel fuisssemus,

semus, wolte **G**ott wir wären gebraten/oder
gebraten worden. O debi vi bili, e, a, pezhé-
ni, e, a. Utinam vos torrere mini, tosti essetis
vel fuissetis, wolte **G**ott ihr wäret gebraten/
oder gebraten worden. O debi oni, e, a, bili,
e, a, pezhéni, e, a. Utinam illi, æ, a, torreren-
tur, tosti essent vel fuissent, wolte **G**ott die
wären gebraten/ oder gebraten worden.

*Coniunctivus Præsens, & Futuram, Numeri
Singularis.*

Kadar jest bom pezhén, a, u. Cum ego
torrear & tostus, a, um, ero vel fuero, weil
ich gebraten war / oder werde gebraten wer-
den. Kadar ti bosh pezhén, a, u. Cum tu tor-
rearis, tostus, a, u, eris vel fueris, weil du ge-
braten warest / oder wirst-gebraten werden.
Kadar on, a, u, bo pezhén, a, u. Cum ille, a,
ud, torreatur, tostus, a, um, erit vel fuerit,
weil der/ die/ das gebraten ware/ oder werde
gebraten werden.

DUALIS.

Kadar Bova, ve, va pezhéna, e, a, Cum nos
duo, æ, o, Torreamur, tosti, æ, a, erimus vel
fuerimus. Kadar Bota, e, a, pezhéna, e, a, Cum
vos duo, æ, o, Torreamini, tosti, æ, a, Eritis
vel fueritis. Kadar Ona, one, oná Bota, e, a,
pezhéna, e, a. Cum illi, æ, a, duo, æ, o. Tor-
reantur, Tosti, æ, a, erunt vel fuerint.

PLURALIS.

Kadar mi Bomo pezhéni, e, a. Cum nos
Tor-

Torreamur, Tosti erimus vel fuerimus. weil wir gebraten waren / oder werden gebraten werden. Kadar vi Bota pezhéni, e, a, Cum vos Torreamini, Tosti, æ, a, Éritis vel fueritis. weil ihr gebraten waret / oder werdet gebraten werden. Kadar, oni, oné, oná Bodo pezhéni, e, a. Cum illi, æ, a, torreantur, tosti erunt vel fuerint. weil die gebraten waren / oder werden gebraten werden.

Præteritum, perfectum & plusquamperfectum numeri Singularis.

Kadar sim jest bil, a, u, pezhen, a, u. Cum ego tostus, a, um, sim vel fuerim, Essem vel fuisset. weil ich bin / oder war gebraten worden. Kadar si ti bil, a, u, pezhen, a, u, Cum tu tostus a, um, sis vel fueris. Esses vel fuisset. weil du bist / oder warest gebraten worden. Kadar je on, a, u, pezhen, a, u, bil, a, u. Cum ille, a, ud tostus, a, um sit vel fuerit, esset vel fuisset, weil der / die / das ist / oder war gebraten worden.

DUALIS.

Kadar sva, sve, sva, bila, e, a. Pezhéna, e, a. Cum nos duo, æ, o, Tosti, æ, a. simus vel fuerimus, essemus vel fuisset. Kadar sta, stè, sta, bilá, é, a. pezhéna, e, a. Cum vos duo æ, o, tosti sitis vel fueritis, Essetis vel fuissetis. Kadar oná, é, a, sta, ste, sta bilá, é, a pezhéna, e, a. Cum illi, æ, a, duo, æ, o. tosti, æ, a sint vel fuerint, essent vel fuissent.

PLU.

Kadar Imo mi bili, é, á, pezhéni e, a. Cum nos tosti, æ, a, simus vel fuerimus, Essemus vel fuissetus. weil wir seynd / oder waren gebraten worden. Kadar ste vi bili, è, á. Pezhéni, e, a, cum vos tosti, æ, a sitis vel fueritis, esse-tis vel fuissetis. weil ihr seynd / oder waret gebraten worden. Kadar so oni, é, á, bili, é, á, pezhéni, e, a. Cum illi, æ, a, tosti, æ, a, sint vel fuerint, essent vel fuissent, weil die seynd / oder waren gebraten worden.

Infinitivus modus omnium temporum & numerorum.

Pezhen, a, u, biti, torreri vel tostum iri, gebraten seyn oder werden.

Participium præteritum, pezhen, a, u, tostus, a, um, gebraten.

Participium futurum, kër bo pezhen, a, u, torrendus, a, um.

Verbale, pezhénje, tostum, &c. sollen gebraten werden.

Verbum Impersonale, hinc derivatum, sic conjugatur.

INDICATIVUS PRÆSENS.

se pezhe, torretur, es brated sich / oder wird gebraten.

Præteritum imperfectum, perfectum & plusquamperfectum.

Se je peklu, torrebatur, tostum est vel fuit, erat vel fuerat, es brated / oder es hat sich gebraten / es ist oder war gebraten worden.

FUTURUM.

Se bo peklu, torrebitur, es wird gebraten werden.

Imperativus præsens & Futurum.

Pezhi se, torreatur, es soll gebraten seyn/ oder werden.

Optativus præsens Imperfectum, præteritum perfectum & plusquamperfectum.

O debi se peklu. Utinam torreretur vel tostum esset vel fuisset, wolte & *U*tt es thät sich braten/ oder wäre gebraten worden.

Conjunctivus præsens.

Kadar se pezbe. Cum torreatur, weil es sich brätet/ oder gebraten wird.

Præteritum imperfectum, perfectum, & Plusquamperfectum.

Kadar se je bilu peklu. Cum torreretur, tostum sit vel fuerit, esset vel fuisset, weil es sich brätete/ ist oder war gebraten worden.

FUTURUM.

Kadar se bo peklu. Cum tostum erit vel fuerit, weil es sich braten wird / oder wird gebraten werden.

INFINITIVUS PRÆSENS & IMPERFECTUM.

Se pezhhi. Torrerri, sich braten / oder gebraten werden.

Ad hunc modum inflectentur, alia omnia impersonalia hujus secundi ordinis.

CAPUT XI.

Exemplum tertij ordinis Verborum desinentium in IM, ut LUBIM, Amo.

INDICATIVUS NUMERI SINGULARIS.

Jest lubim. ego amo, ich liebe. Ti lubishi. tu amas, du liebest. On, a, u, lubi. Jlle, a, ud, amat, der/ die/ das liebet.

DUALIS.

Mi lúbiva, ve, va. Nos duo, æ, o, amamus, viLubita, e, a. Vos duo, æ, o, amatis. Ona, e, a, lubijo. Jlli, æ, a, duo, æ, o, amant.

PLURALIS.

Mi lúbimo. Nos amamus, wir lieben. Vi lubite. Vos amatis, ihr liebet. Oni, e, a, lubijo. Jlli, æ, a, amant, die lieben.

Præteritum Imperfectum, Perfectum, & plusquamperfectum, numeri singularis.

Jest sim lubil, a, u. Ego amabam, amavi, amaveram, ich liebte/ hab oder hatte geliebt. Ti si lubil, a, u. Tu amabas, amavisti, amaveras, du liebtest/ hast oder hattest geliebt. On, a, u, je lubil, a, u. Jlle, a, ud, amabat, amavit, amaverat, der/ die/ das liebte/ hat oder hatte geliebt.

DUALIS.

Mi sva, sve, sva, lubila, e, a. Nos duo, æ, o, amabamus, amavimus, amaveramus. Vιστα, ste, sta, lubila, e, a. Vos duo, æ, o, amabatis, ama-

amavistis, amaveratis. Oná, é, á, sta, ste, sta, lubila, e, a. Jlli, æ, a, duo, æ, o, amabant, amaverunt, amaverant.

PLURALIS.

Mi smo lubili, e, a. Nos amabamus, amavimus, amaveramus, wir liebten/ haben oder hatten geliebt. Vi ste lubili, e, a. Vos amabatis, amavistis, amaveratis, ihr liebtet / habt oder hattet geliebt. Oni, e, a, so lubili, e, a. Jlli, æ, a, amabant, amaverunt, amaverant, die liebten/ haben oder hatten geliebt.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Jest bom lubil, a, u. Ego amabo, ich werde lieben. Ti bosh lubil, a, u. Tu amabis, du werdest lieben. On, a, u, bo lubil, a, u. Jlle, a, ud, amabit, der/ die/ das wird lieben.

DUALIS.

Mi bova, ve, va, lubila, e, a. Nos duo, æ, o, amabimus. Vi bota, te, ta, lubila, e, a. Vos duo, æ, o, amabitis. Ona, e, a. Bota, e, a, lubila, e, a. Jlli, æ, a, duo, æ, o, amabunt.

PLURALIS.

Mi bomo lubili, e, a. Nos amabimus, wir werden lieben. Vi bote lubili, e, a. Vos amabitis, ihr werdet lieben. Oni, e, a, bodo lubili, e, a. Jlli, æ, a, amabunt, die werden lieben.

Imperativus, omnium temporum numeri singularis.

Prima persona singularis desideratur, Lubiti. Ama & amato tu, liebe du/ oder du solst

lieben. Lubi on, a, u. Amet amato. Ille, a, ud, liebe der/ die/ das/ oder solt lieben.

DUALIS.

Lubiva, ve, va, mi, amemus nos duo, æ, o. Lubita, e, a, ametis, amatote vos duo, æ, o. Lubita, e, a, ona, e, a, ament, amanto vel amantote, Illi, æ, a, duo, æ, o.

PLURALIS.

Lubimo mi. Amemus nos, lieben wir/ oder wir sollen lieben. Lubite, vi. Amate, amatote vos, liebet ihr/ oder ihr solt lieben. Lubite oni, e, a. Ament, amanto, amantote. Illi, æ, a, lieben die/ oder die sollen lieben.

Optativus, presens, imperfectum, perfectum, & plusquamperfectum, Numeri Singularis.

O debi jest bil, á, u, lubil, a, u. Utinam ego amarem, amavissem, wolte Gott ich liebete/ oder hätte geliebt. O debi ti bil, a, u, lubil, a, u. Utinam tu amares, amavisses, wolte Gott du liebtest/ oder hättest geliebt. O debi On, a, u, bil, a, u, lubil, a, u. Utinam ille, a, ud, amaret, amavisset. wolte Gott der/ die/ daß liebte/ oder hätte geliebt.

DUALIS.

O debi Mi bilá, é, á, lubila, e, a. Utinam nos duo æ, ó, amaremus, amavissemus. O debi vi bilá, é, á, lubila, le, la, Utinam vos duo, æ, o, amaretis' amavissetis. O debi oná, é, á, bilá, é, á, lubila, c, a. Utinam Illi, æ, a, duo, æ, o, amarent, vel amavissent.

DUA-

P L U R A L I S.

O debi Mi bilī, é,á, lubili, e,a, Utinam nos amaremus, amaviffemus. wolte *Q* *Q*tt/ wir liebten/ oder hätten geliebt. O de vi bili, é,á, lubili, e,a Utinam vos amaretis vel amaviffetis. wolte *Q* *Q*tt/ ihr liebtet/ oder hättet geliebt. O debi oni, oné, oná, bili, é,á, lubili, e,a. Utinam illi, æ,a, amarent, amaviffent. wolte *Q* *Q*tt die liebten/ oder hätten geliebt.

Conjunctivus, præfens, numeri singularis.

Kadar jeft lubim. Cùm ego amem. weil ich liebe. Kadar ti lubifh. Cum tu ames. weil du liebeft. Kadar on, a,u lubi. Cum ille, a, ud, amet. weil der/ die/ daß liebet.

D U A L I S.

Kadar Mi lúbiva, ve va. Cum nos duo, æ,o, amemus. Kadar vi lúbita, te' ta. Cum nos duo, æ,o, ametis. Kadar ona, é,á, lúbita, te, ta. Cum illi, æ,a, duo, æ,o, ament.

P L U R A L I S.

Kadar, Mi Lúbimo. Cum nos amemus, weil wir lieben. Kadar vi lubite. Cum vos ametis. weil ihr liebet. Kadar Oni, e a, lubijo. Cum illi, æ,a, ament. weil die lieben.

Præteritum imperfectum, perfectum, & plusquamperfectum, numeri Singularis.

Kadar fim left bil, a, u, lubil, a, u. Cum ego amarem, amaverim, amaviffem. weil ich liebte/hab/ oder hätte geliebt. Kadar, fi Ti bil, a, u, Lubil, a, u. Cum. tu amares, amaveris,

amaviffes, weil du liebteft / haft oder hatteft geliebt. Kadar je on, a, u, bil, a, u, Lubil, a, u. Cum illi, a, ud, amaret, amaverit, amaviffet, weil der / die / das liebte / hat oder hatte geliebt.

DUALIS.

Kadar, fva, fve, fva, bila, e, a, lubila, e, a. Cum nos duo, æ, o, amaremus, amaverimus, amaviffemus. Kadar fta, fte, fta, bila, bile, a, lubila, e, a. Cum vos duo, æ, o, amaretis, amaveritis, amaviffetis. Kadar fta, fte, fta, bila, e, a, lubila, e, a. Cum illi, æ, a, duo, æ, o, amarent, amaverint, amaviffent.

PLURALIS.

Kadar fmo mi bili, e, a, lubili, e, a. Cum nos amaremus, amaverimus, amaviffemus, weil wir liebten / haben oder hatten geliebt. Kadar fte vi bili, e, a, lubili, e, a. Cum vos amaretis, amaveritis, amaviffetis, weil ihr liebtet / habt oder hattet geliebt. Kadar fo, oni, e, a, bili, e, a, lubili, e, a. Cum illi, æ, a, amarent, amaverint, amaviffent, weil die liebten / haben oder hatten geliebt.

FUTURUM, NUMERI SINGULARIS.

Kadar jett Bom, lubil, a, u. Cum ego amavero, weil ich werde lieben. Kadar ti bofli lubil, a, u. Cum tu amaveris, weil du werdest lieben. Kadar on, a, u. Bo lubil, a, u. Cum ille, a, ud, amaverit, weil der / die / das, werd lieben.

DUALIS.

Kadar, mi Bova, ve, va, lubíla, e, a. Cùm nos duo, æ, o, amaverimus. Kadar vi Bota, te, ta, lubila, e, a. Cum vos duo, æ, o, amaveritis. Kadar oná, é, á. Bota, e, a. Lubila, e, a. Cum illi, æ, a, duo, æ, o, amaverint.

PLURALIS.

Kadar Mi Bomo lubíli, e, a. Cum nos amaverimus, weil wir werden lieben. Kadar vi Bote, lubíli, e, a. Cum vos amaveritis, weil ihr werdet lieben. Kadar, oni, e, a, Bodo lubili, e, a. Cum illi, æ, a, amaverint, weil die werden lieben.

INFINITIVUS OMNIUM TEMPORUM.

Lubíti, amare, lieben.

Præsens participium. Lubijózhí, a, e, amans, liebend/ de/ des.

Præteritum participium lubil, a, u, qui, quæ, quod amavit, hat geliebt.

Futurum participium, bom lubil, a, u, sum amaturus, a, um, werde lieben.

In, DI, *Gerundium, per infinitivum,* lubíti, zu lieben.

In, DO, *Gerundium, per participium,* lubijózh, amando, liebender weiß.

In DUM, *Gerundium per infinitivum,* lubíti, vel sic k'lubléjnju, zu lieben.

Supinum utrunque, per infinitivi vocem reddunt, lubíti, lieben.

Verbale, lubléinje, vel lubésèn, amor, liebe.

CAPUT XII.

Verba Tertij ordinis, in, IM, incipientia a.

B.

Beshím, besháti, beshal, Fugio, fliehe.
 v'Beshím, effugio, entfliehe.
 fe Bojím, batí, bal, timeo, metuo, paveo, fürchte.

Bránim, braníti, branil, tueor, defendo, beschütze/beschirme.

D.

Dishím, disháti, dishál, Oleo, rieche.
 Duh dájem, idem.
 Dèrshim, dèrsháti, dèrshal. Teneo, halte.

Deshím, deshíti, deshil. Pluo, regne.

Dobím, dobíti, dobil, lucror, potior, nanciscor, adipiscor, consequor, gewinne/erlange.

Drástim, drástiti, drástil, laceffo, reißean.
 Dráshim, shiti, shil, idem.
 Dvézhim, dvézhiti, dvézhil, mando, feue.

G.

Gorím, goréti, gorel. Ardeo, brenne.

Gládim, gláditi, gládil. mulceo, strauchele.

Govorím, govoríti, govóril. loquor, rede.

H.

Hódim, diti, dil. incedo, gehe daher.

Hódim poshtengah, gehe die Stiegen hinauff.

K.

Korázhim, zhiti, zhil. Gradior, spaziere.

Kó-

Kóssim, siti, sil. pran-
deo, isse das Mit-
tagmahl.

Obédujem, idem.

Kúpim, kupiti, kupil,
emo, mercor, fause
fe.

L.

Lásim, lásiti, lasil,
serpo, repo, friche.

Leshím, lesháti, lés-
hal. Cubo, jaceo,
lige / schlasse.

Lipim, lipiti, lipil. Hæ-
reo, hafste / hange.

Lovim, loviti, lovil,
venor, jage.

Lúbim, lubíti, lubil,
amo, liebe.

Luzhím, luzhíti, lúz-
hil, jacio, würffe.

Luzham, in primo
ordine, frequenta-
tivum, idem.

Pèrluzhím adijcio,
würff hingu. pèr-
vérschem, idem.

M.

Ménim meniti, menil,
reor, opinor, existi-

mo, puto, achte /
meyne.

Mèrim, mériti, meril.
Metior, messe.

Mólim, liti, lil. Oro,
precor, bette.

Srèzho mólim, gra-
tutor, wüntche
Glúck.

Mouzhé stojím, statí,
stal, sisto, stehe still.

N.

Namózhim, zhiti, zhil
imbuo, tingo, tun-
cke ein.

Napólnim, niti, nil,
impleo, fülle an.

se Navádím, váditi,
vadil, consuesco,
gewonne.

O.

Oblúbim, bití, bil, pol-
liceor, promitto,
spondeo, voveo,
verheisse / gelobe.

Obésim, siti, sil, suspen-
do, hencke.

Obnórim, riti, ril, de-
cipio, betrüge.

Obrásim, siti, sil, læ-
K 5 do,

do, offendo, belei- dige / verletze.	Potérdim, diti, dil, sta- tuo, firmo, stelle / mache fest.
Ogradím, diti, dil, se- pio, umb; dune.	Poulázhim, zhiti, zhil, protero, vertrette.
Oppomením, níti, nil, moneo, warne / mahne.	Pozhútím, titi, til, sen- tio, empfinde.
P.	Preletím, letéti, letil, percello, zerschlage
Pervábim, biti, bil, al- licio, locke herzu.	Resbíjem, idem.
se Podstópim, piti, pil.	Pritím, prititi, priril, minor, dröhe.
Audeo, molior, ni- tor, unterstehe mich.	Prósim, siti, sil, peto, bitte.
Pogrosím, síti, sil, mergo, tauch ein.	Pustím, stíti, stil lin- quo, sino, mitto, lasse.
Pokadím, diti, dil, suf- fio, unterrauche.	Odpustím, ignosco vergehe.
Pokórim, riti, ril, do- mo, cicuro, game/ mache gam, Pervá- dim, idem.	Sapustím, relinquo desero, verlasse.
Poloshím, shíti, shil, pono, lege. Postá- vim, idem.	R.
Pométem, mésti, mé- dél, verro, fehre.	Resdelím, delíti, delil, divido, zertheile.
Poprávim, viti, vil, re- ficio, mach wieder.	Reshálím, shálití, shá- lil, incesso, beley- dige.
Posábim, sábiti, bil, obliviscor, vergesse	Reslózhim, zhíti, zhil, discerno, unter- scheide.

- Ribe lovím, viti, vil, piscor, fische.
- Rodím, diti, dil, pario, gigno, gebähre.
- S.
- Samudím, diti, dil, negligo, versaume.
- se Sardím, diti, dil, irascor, zürne.
- Saslúshim, shiti, shil, mereor, verdiene.
- Sastópim, plti, pil, intelligo, verstehe.
- Sedím, déti, del, sedeo, siße.
- se shálim, liti, lil, jocosor, scherze.
- Shelim, sheléti, shélil, desidero, hab verlangen.
- Shivím, shivéti, shivél. Vivo, Alo, fo-veo, lebe / nähre / erhalte.
- Shkropím, iti, il, spargo, sprengte.
- Shumím, méti, mël, strideo, rausche.
- Shkódim, diti, dil, noceo, schade.
- Sílím, líti, líl, cogo, zwingen / nöthige.
- Skasím, síti, sil, Cor-rumpo, verderbe.
- Skúsim, síti, sil, Expōrior, erfahre.
- se sméjam, smejáti, smejál, Rideo lache.
- Smèrdím, déti, dil, Sordeo, stincke.
- se slóshim, shiti, shil, Paciscor, kom übereins.
- se správim, iti, il idem
- se snilím, líti, líl, Misericor, erbarme mich.
- se smíslím, sliti, slil, Fingo, erdichte.
- Spim, spáti, spál, Dormio, schlasse.
- se spúmnmim, tnniti, mnil. Recordor, reminiscor, werde ingedenc.
- stojím, státi, stál. Sto, stehe.
- Supèr stojím, Resisto, widerstehe.

Sturím, ríti, ril. Facio thue.	Tóshim, toshiti, to- shil, quæror, flage.
Spet sturím, Reficio, mach wider.	se pèrtóshim, con- quæror, beflage mich.
Popràvim, idem.	Tlázhim, zhiti, zhil, premo, drucke.
Dóbru sturím, Bene- facio, thue guts.	v' kuptlázhim, com- primo, druck' zusa- men
Svarím, ríti ril, Ar- guo, straffe/ichilte.	zilu potlázhim, oppri- mo, unterdrucke.
Svétim, titi, til, Lu- ceo, scheine.	Trósim fiti, il, spargo, breite auß.
se svétim, Fulgeo, glánke.	V.
Svirjászhino lovím, viti, vil, venor, jage.	Vábim, biti, bil, In- vito, voco, allicio, beruffe/ lade.
Sushím, shiti, shil, Torreo, dörre.	s'vábim, convoco, beruff' zusa- men.
pézhem idem.	isvábim. Elicio, reiffe herfür/ lock' herfür.
Svólim, liti, lil, Eligo, erwöhle.	vádím, diti, dil, con- svesco, gewöhne.
T.	se vádím, idem.
Tèrplím, terpéti, ter- pèl, patior, leyde.	v' beshím, sháti, shal, Effugio, entlauff.
Tishím, tishati, ti- shal, premo, drucke.	velím, veléti, vélil, Jubeo, heisse ver- schaffe.
Toláshim, Toláshiti, toláshil, placo, compesco, versöh- ne/ stille.	

pèrvésim, siti, sil, ap-
pendo, henge an.

se veselim, líti, lil,
gaudeo, freu mich.

Vídím, diti, dil, video
fíhe.

Grém víditi, viso, eo,
ad videndum, gehe
zu besehen.

Vísím, vísiti, vísil,
pendeo, henge.

v'kúrim, riti, ril, ca-
lesfacio, heitze ein.)

v'morím ríti, ril, in-
terficio, occido,
neco, tödte.

s'vólim, líti, lil, eligo,
erwähle.

se vuzhím, zhíti, zhil,
disco, lehrne.

Z.

Zhastím, stiti, sti, co-
lo, ehre.

Zhístím, stiti, sti, ver-
ro, säubere / fehre.

CAPUT XIII.

De Verbis Passivis Tertij Ordinis.

AB activo, LUBIM, venit passivum, sem Lublen, quæ forma in secundum ordinem verborum incidit. Quare superfluum esse judico, Novo paradi-gmate chartam imple-re: Itaque, quæcunque posthac verba passi-va vel his similia erunt, instar præscriptorum paradi-gmatum primi & secundi ordinis con-jugabuntur.

*Exemplum Verbi Impersonalis
hujus tertij Ordinis.*

INDICATIVUS PRÆSENS.

Selubi, amatur, man liebet / oder es wird geliebt.

PRÆTERITUM IMPERFECTUM, PERFECTUM & PLUSQUAMPERFECTUM;

Se je lubilu, Amabatur, amatum est vel fuit, amatum erat vel fuerat, man liebte / oder es war geliebt / man hat geliebt / oder ist geliebt worden.

FUTURUM.

Se bo lubilu, amabitur, man wird lieben / oder es wird geliebt werden.

IMPERATIVUS PRÆSENS & FUTURUM.

Lubi se, amator, man liebe oder soll geliebt werden.

OPTATIVUS, PRÆSENS, IMPERFECT. PERFECTUM & PLUSQUAMPERFECTUM.

O debi se lubilu, Utinam amaretur, amatum esse vel fuisset, wolte Gott / man liebte / oder es wäre geliebt worden.

CONJUNCTIVUS, PRÆSENS & IMPERFECTUM.

Kadar se lubi, Cum ametur, amaretur, weil man liebet / oder weil es geliebt wird.

PRÆT. PERFECT. & PLUSQUAMPERF.

Kadar se je lubilu, Cum amatum sit vel fuerit, weil man geliebt hat / oder weil es ist und wäre geliebt worden.

FUTURUM.

Kadar se bo lubilu, Cùm amatum erit vel fuerit, weil man wird lieben/oder weil es wird geliebt werden.

INFINITIVUS PRÆSENS & PRÆTERITUM.

Se lubíti, amari, geliebt werden.

DE PARTICIPIJS.

PARTICIPIA ACTIVÆ VOCIS SUNT.

PRÆSENS.

Delajózhi, a, e, laborans venit autem à tertia persona plurali, indicativi modi, præsentis temporis, additis ad finem literis, zh.

PRÆTERITUM, kir je delal, a, u, qui, quæ, quod laboravit.

Item FUTURUM, kir bo delal, a, u, qui, quæ, quod laborabit vel laboraturus, a, um, est. Venit hæc vox ab Infinitivo, ut, à delati, fit: delal, a, u.

PARTICIPIA PASSIVÆ VOCIS.

PRÆTERITUM, delan, a, u, laboratús, a, um, Venit etiam ab Infinitivo, delati.

FUTURUM, bom delal, a, u. laborandus, a, um.

Declinantur in morem adjectivorum, juxta terminationem articulorum.

CAPUT XIV.

De Verbis Anomalis.

Man findet etliche Verba, welche / weisen sie von der Ordinari Conjugation ab-
weichen / müssen also conjugiret werden.

MODUS INDICAT. TEMP. PRÆSENS.

NUMERUS SINGULARIS.

Jem ich esse. Jesh du issest. Jej der isset.
Grem ich gehe. Greshdu gehest. Gre der gehet.
Pridem ich komme. Pridesh du komest. Pride
der kommet.

NUM. DUALIS.

Jevà	Grevà	Prideva.
Jestà	Grestà	Prideta.
Jestà	Grestà	Prideta.

NUM. PLURALIS.

Jemo wir essen. Gremo wir gehen. Pridemo
wir kommen.

Jeste ihr esset. Greste ihr gehet. Pridete ihr
kommet.

Jedò die essen. Gredò oder grejò die gehen.
Prideio, die kommen.

PRÆT. PERFECTUM. NUM. SING

M. F. N.

Sim, si, je. jedèl, dla, dlu, hab / hast / hat
geffen.

Sim, si, je. shàl, shla, shlu, bin / bist / ist ganz
gen.

Sim, si, je. Prishàl, shla, shlu, biñ / bist / ist
kommen.

NUM.

NUM. DUALIS.

M. F. N.

Sva, sve, sva. jedla, dle, dla, wir zwey haben gessen.

Sta, ste, sta. Shla, Shle, Shla, wir zwey seynd gangen.

Sta, ste, sta. Prishlá, shle, shlá, wir zwey seynd kómen.

NUM. PLURALIS.

M. F. N.

(Jedli, dle, dla, wir haben gessen.

Smo { Shli, shle, shlá, wir seynd gangen.

(Prishli, shle, shlá, wir seynd kómen.

FUTURUM SING. NUM.

Bom Jedèl, dla, dlu, werde essen.

Bosh Shàl, shla, shlu, werdest gehen.

Bo Prishèl, shla, shlu, wird kommen.

Unbey ist zu mercken / daß das Verbum Grem, ich gehe/ anstatt des ordinarij Futuri gar oft brauchet / das Verbum Pojdem, ich werde gehen / also Pojdem, pojdeih, pojde. DUAL. Pójdeva, pojdeteta, pojdetá. PLUR. Pójdemo, pojdete, pojdejo.

MODUS IMPERATIVUS NUM. SING.

Jei jest, ti, on, esse ich/ du/ er.

Idi ali poidi jest, ti, on, gehe ich/ du/ er.

Pridi jest, ti, on, komme ich/ du/ er.

NUM. DUALIS.

Jejva, ve, va. Pojva ve, va. Prídiva, ve, va.

Jejta, e, a. Pojta, e, a. Prídita, e, a.

Jejta, e, a. Pojta, e, a. Prídita, e, a.

Jeimo, essen wir. Pojmo, gehen wir. Pri-
demo, kommen wir.

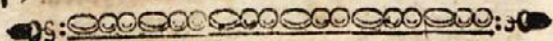
Jeite, esset ihr. Pojte, gehet ihr. Pridite,
kommet ihr.

Jeido, essen die. Gredó, gehen die. Pri-
dejo, kommen die.

INFINITIVUS MODUS.

Jesti, essen. Iri, gehen. Priti, kommen.

Modus optativus, und conjunctivus wer-
den also aufgelassen / weilten von beyden
schon vorhero genugsamb ist gemeldt worden.

LIBER V.

De Adverbijs, præpositionibus,
Conjunctionibus & Interjectionibus.

CAPUT I.

DE ADVERBIJS.

*Adverbium est pars Orationis in-
declinabilis, quæ aliquâ rei circumstantiam, aut
qualitatem una voce effert. ut: lipú pishe,
pulchre scribit, et schreibt schön.*

IN pertractandis Adverbijs eandem, cum
latinis rationem sequemur. Accidunt
Adverbio, Species, Significatio, Figura, Com-
paratio.

Speciei primitiva sunt : donès, hodie, heut.

1. *Derivativa sunt à Nomine*, k'vèzheri, zu Abend/ vesperi, à vezhèr. Modrú, weißlich / prudenter, à modèr, prudens. Huc pertinent omnia adjectiva neutri generis, substantivè posita.

2. *A Pronomine, ut* : lésim, id est, huc, hieher / letja, illuc, isthuc, dahin.

3. *A Verbo, ut* : skriusni, skriváje, Clam, heimlich / Furtim, à skrivam.

4. *A Præpositione, ut* : súpèrnu, zu wider / adversum à súpèr quod contra significat.

SIGNIFICATIONES SEU CIRCUMSTANTIÆ.

IN LOCO, Letúkaj, hic : leúndi, illic : tuístu, isthic : támkaj, vel tam, ibi : kej, ubi : bodi kèrbodi, ubicunque : Povsòd, ubique, ubivis, drúgdi, alibi : nótri, intus : svúnaj, foris : sgóraj, supra : sdólaj, infra, pèr rókah, præsto.

AD LOCUM, Lésim, huc : Letja, illuc isthuc : tjakaj, eò : kám, quò : lih, ali, raúnutjáka, eòdem : bodi kamár kuli bodi, quocunque : nóter, intrò : vúnkaj, foras.

VERSUS LOCUM, nótrekaj, introrsum nasáj, ritènski retrorsum : kvíshku, fursum : dóli, deórsum ; kam, vel kámaj, quorsum : nalévu, ali, na, lévostrán, levorsum : na désnu, vel desnóstrán, dextrorsum.

DE LOCO, od fod, hinc: od únod, il-
linc, isthinc, inde: od kod, unde: od ne-
kód, alicunde: is néba, cœlitus: is grúnta,
funditus: s'korénom rěd, radicitus: odsdó-
laj, inferné: odsgóraj, supernè.

PER LOCUM, letód, hác: leúnod, il-
lac, isthac: da nikár kod, nequa: ako kaj
kód, si qua.

TEMPORIS ADVERBIA, Præsentis, dó-
nàs, hodie: sádáj, nunc: præteriti, v'zhéraj,
heri: Futuri, jútri, cras.

NUMERI, en krat, semel: dvá krat, bis:
tri krat, ter: stitiri krat, quater: pét krat,
quinqüies: zhestú, sæpe: rědku, rarò: spet,
vel opet, vel drúguzh, rursum, iterum: tré-
tjizh, tertium: zhetértizh, quartum.

NEGANDI, nej, nikar, haud, non, nihil,
pro, non, niti, reddidivè, ut: niti jest, niti ti,
neque ego neque tu: nikákor, nequaquam:
krátko nikár, minime, neutiquam: tudi ni-
kár, nequidem.

AFFIRMANDI, ja, ita, etiam: fakáj ni-
kár, quid ni: resnizhnu, certè, profectò, ma-
ximè, ne: kakor, kakúpak, pupred, scilicet,
nempè, nimirum: zilu, planè.

DEMONSTRANDI, póle, en, ecce.

OPTANDI, ô debi, Búg hótèl, utinam, ô si.

HORTANDI, nu vshe, bolste, eja, age, agi-
te, agendum: akuzesh, sis sodes: akuzhe-
te, si vultis.

ORDINIS, potle, potler, deinde, deinceps, postea : sdájzi, protinus, continuo : pèrvo, poprèj, antea : h'púslednimu, postremò, ultimo, denique : dájle, vezh, præterea : pèrvizh, primò : drúguzh, secundò.

INTERROGANDI, Sakáj? cur, quare, quamobrem : kadáj? quando : aku, num, nunquid : nejli, nonne : kateru is mei dvéjh, utrum, quid : kaj, quid ità : pokáj, sakáj níkár? quid ni.

SIMILITUDINIS, líhkaku, flásti, quasi, ceu, sicut, sicuti, velut, veluti, tanquam, ut, uti, æquè, perinde, prout, ac si, quemadmodum, skoraj taku, propè : níkár drugázhi, non aliter, non secus : nístèr majne, non minus : koku, quomodo : takú, sic, ita : tudi takú, sic etiam.

QUALITATIS, vuzhnú, vmételnu, resmíselnu, doctè : lipu, vsnézh, pulchre : mozhnú, fortiter : móshku, viriliter : dobru, benè : hudu, malè : huc refer omnia neutra adjectiva absolutè posita, qualitatem significantia.

QUANTITATIS, veliku, plurimum, multum, nimium : malu, parum, majhenu, parumper : inozhnú, visóku, valdè, mirum in modum, maximè : dokler, quoad : dosti, satis.

INTENDENDI, zilu, prorsus, omnino, penitus, perquam adeo : slu, nimium.

REMITTENDI, pomálim, pozháfu, sensim, paulatim, pedétentim: kumaj, vix, agrè.

DIMINUENDI, majhinu, enumálu, paululum: skrivshi, clanculum, enumalu dologu, longiusculè: enu malu bujlshe, meliusculè: enu malu zheshe, sæpius: lipú, bellè.

DUBITANDI, lahkaj morebiti, forsan, forsitan, fortassis, fortasse: aku, utrum, an.

PERSONALIA, s'máno, mecum, stábo, tecum: s'hnim, secum: s'nami, nobiscum, s'vami, vobiscum.

VOCANDI, hójshe, slishish, hem, heus, cho.

RESPONDENDI, kaj je, hem.

SEPARANDI, seu distribuendi, suseb, seorsim, separatim, privatim: natihim, secreto: dvojo vérsto, bifariam: drugázhi, aliter, secus.

EXCLUDENDI, samuzh, le, solùm, tantùm, modò, saltem, duntaxat, tantummodò.

JURANDI, risnízhnu, timu je takú, pol, ædepol, eçastor, Hercle, medius fidius.

ELIGENDI, pazh, imò: velkuvezh, potius, magis.

CONGREGANDI, v'kup, simul: sréd, unà, pariter: obkratkim, v'enim sapopádki, collectim, summatim.

PROHIBENDI, nikár, ne: kratku nikár, nequaquam.

CONCEDENDI, Bodi, bodilih, esto, fac, sit sanè.

EVEN-

EVENTUS, pres nádjanja, fortè fortuna, fortè fortuito. casu.

COMPARANDI, vezh, magis: majn, minus: visòku, maximè: zilu dubru, optime: zilu hudú, pessimè: kakor, quàm, ac atque.

DECLARANDI, kakor, slatti, nimirum, scilicet, videlicet.

DE FIGURA.

SIMPLEX, dávnej, diu, modrú, prudenter.

COMPOSITA, Interdiu zhesdán podnévi.

DE COMPOSITA, nemódrú, imprudenter.

DE COMPARATIONE.

Adverbia orta à nominibus adjectivis comparabilibus comparantur, sic: Mozhnú, mozhnéshi, vel vezh mozhnu, nar mozhne-shi, vel visòku mozhnu, fortiter, fortius, fortissimè. Atque sic comparantur omnia neutra adjectiva, absolutè seu adverbialiter posita.

Comparantur etiam mera adverbia, quæ augeri minuive possunt, ut zhestu, id est sæpè zheishe, vel zhejstéshi, sapius: ziluzhestu, sapiissimè, &c.

CAPUT II.

De Præpositionibus.

PRæpositiones, latinorum ordine percurramus: Et primum de illis agemus, quæ apud Latinos, cum Accusativo casu construuntur,

AD ꝑ / ꝑuu Slavi. è redditur per præfixas literas K, vel H, & requirit Dativum casum: Hoc tamen discrimine observato. Præponi enim potest, K, omnibus dictionibus, quæ à vocali vel à consonante incipiunt: At, H, saltem illis, quæ à literis, C, G, K, Q incipiunt. Ut verò hoc rectè & cum ratione fieri possit, potest ea affixa præpositio, Apostrophi nota, ut jam in Orthographia dictum est, signari, sic: K' Ozhétu ad patrem. K' Máteri, ad matrem, H' Cerqvi, ad templum, H' Gregórju, ad Gregorium, H' Kámenu, ad lapidem, H' Qvintiliánu, ad Quintilianum.

APUD, bey / refert ipsum, PER, ubi ipsa vocalis, E obscurè efferenda, ut serè Germani in dictionibus, oder / & aber / solent. Construuntur cum Dativo, ut: pèr Ozhétu, apud patrem, bey dem Vatter / pèr máteri, apud matrem, bey der Mutter / in plurali tamen cum Genitivo ut pèr ozhétih, per máterih &c.

ANTE, vor / id est, PRED, sed hæc præpositio, peculiarem quandam & non simpliciter Dativi casus terminationem requirit. Nam in Masculinis & Neutris, mutat, Dativi singularis vocalem, in om vel jom, ut: pred Ozhétom, ante patrem: pred telésom, ante corpus: Quædam verò habent saltem O, ut pred máno, vel mèno, ante me. In Fœmininis, additur casus desinens in O, ut pred vodó, ante aquam, &c. quibusdam, jo syllaba,

ut:

ut: pred Máterjo : ante matrem, pred Bóshjo, voljo, ante voluntatem divinam. At in dualibus omnibus, ille casus definit in MA, ut: pred Ozhétma, ante utrumque patrem: (debebat esse ozhétoma fit concisio) pred máterma, ante utramque matrem: pred Ozhíma, ante utrumque oculum, in Pluralibus autem, ille casus exit, in mi, idque in omnibus generibus, ut: pred Ozhétmi, ante patres, pred mátermí, ante matres, pred ozhésmi, vel ozhími, ante oculos.

ADVERSUS vel ADVERSUM, wider / id est: SUPER, Construitur cum Dativo, sed frequentius per anastrophen, ut, ozhétu Súpèr, adversum patrem. Máteri súpèr, adversum matrem: Bogú súpèr, adversum DEUM. Potest etiam Accusativum habere post se, ut: súpèr Ozhéta, súpèr máter, adversus patrem, & adversus matrem. Similiter in plurali si præpositio: súpèr; postponitur Nomini cum, Dativo construitur: ut. ozhétom súpèr, máteram súpèr, &c. Si præponitur cum Accusativo construitur, ut: Súpèr ozhéte, super mátere, &c.

CIS & CITRA, id est, te strané, vel na leti strani, circumscriptivè, in hoc latere, Germani dicunt, disseits / oder disshalb / Construitur cum Genitivo, uti te strané, vel na leti strani, ali kraja vodé, cis vel citra fluvium.

ULTRA, jenseits/na uni strani, vel na únim kráju. Construitur etiam cum Genitivo, ut: Na uni strani vodé, Ultra fluvium.

CIRCUM, CIRCA, umb / oder herum/ id est, OKULI, sive tempus sive locum significet, construitur cum Genitivo, ut, OKULI MESTA, Circum urbem, OKULI térga, circa forum, Okúli dvájseti lejt, circa viginti annos.

CIRCITER, ungefähr / etiam pro Okúli, exponitur. Habet eandem constructionem cum præcedentibus, ut: Okúli devéte ure, circiter horam nonam, Okúli desét slátih, circiter decem aureos, & tempus, & numerum significat.

CONTRA, wider / id est, zhes. Construitur cum Accusativo, ut: zhes Buga, contra DEUM. Aliquando etiam per, Supèr, redditur: Ideóque etiam tum ejus constructionem retinet, ut: Supra.

ERGA, Pruti, construitur cum Dativo, ut: Pruti Bogú, Erga DEUM, gegen Gótt.

EXTRA, svúnaj, construitur cum Genitivo, ut: svúnaj mejsta, extra urbem, auffer der Stádt.

INTER, zwischen / Mej vel etiam v'mejss. Habet eandem constructionem, cum ANTE, ut: mej téplom tar Altarjom, inter Templum & Altare, &c.

INTRA, snótraj. Genitivum requirit, ut: snótraj ofydja, intra mœnia, innerhalb der Stadt.

INFRA, sdólaj, vel pod. Habet Accusativum, ut pod Semljó, infra terram: At, sdólaj, requirit Genitivum, ut sdólaj semljé, unter der Erden.

SUPRA, Sgóraj, significat, construitur cum Genitivo, ut: sgoraj glavè, supra caput: redditur etiam per Na & Nad, & tùm exigit accusativum, ut, naglavo, vel nad glavó, supra caput, Sæpe etiam, zhes, significat, & tunc retinet etiam ejus Syntaxim, ut, zhes glavó, supra caput, über/ oder ober dem Haupt.

JUXTA, polèk, ali póleg: Cum Genitivo, ut: polèk, morjá, juxta mare, neben dem Meer.

OB, von wegen/ significat causam, SA voljo vel SA. Construitur: cum Genitivo, ut: Sa voljo Bogovájnja, Ob augurium. Significat etiam, idem quod, PRED, Locale, id est, ANTE, ut pred ozhími, ob oculos, vor die Augen.

PER, zhès, Accusativo construitur, zhes morjè, per mare, significat etiam, skús, ut: skús svejt, per mundum, Item etiam, po, ut po svéjtù, cum Dativo, per mundum.

PROPE, Blisi, vel Blisu, Genitivo, ut: Blisi méjsta, propè urbem, nahe bey der Stadt.

PRÆTER, neben für, mimú, vel mimú;
Genitivo, ut: mimu hishe, præter domum,
neben dem Hauff für.

PROPTER, von wegen, Sa vójljo, ut: Sa
vojlo húdiga sošéda, propter vicinum malú:
est eadé constructio, quæ præpositionis, OB.

POST, nach/ Pò, Genitivo, po denárjih,
post numos.

PENES, neben/ Polèg, vel polgi, ut: po-
lèg méne, penes me, cum genitivo construi-
tur, ut juxta.

SECUNDUM, Sa, ordinem significat, ut:
sa Búgom, secundum DEUM, nach *Si Ott /*
& cadit in constructionem, præpositionis,
Ante. Significat etiam po, ut secundum tuam
conscientiam, nach deinem Gewissen. po tvoji
véjsti, & tunc regit dativum.

TRANS, úber/ zhres, vel zhes, ut: v'prejk
morjá trans mare, cum Genitivo, in plurali
jungitur Accusativo ut trans montes, úber die
Berg/ zhes hribe.

CAPUT III.

*De Præpositionibus, quæ apud
latinos, cum Ablativo casu construuntur.*

A, AB, ABS, von/ od, Ablat. ut: od Búga,
& DEO: od drugiga, ab alio, od vsakiga, abs
quovis.

ABSQUE, pres, Genitivo vel Ablativo, ut:
pres njega, absque eo, ohne seiner.

CUM,

CUM, Hæc præpositio, litera S, præfixa voci notatur, uti de ea re superius in Orthographia, dictum est. Constructio est eadem, quæ particulæ, pred, ut: s' Bugom, cum DEO, s'telésmi, cum corporibus, s'mátermi, cum matribus, &c.

CLAM, skrivshi, Est adverbium, & nullum per se casum habet, Quare si velis. clam patre, vertere, diceres, periphrastricôs: skrivshi pred ozhétom: vide, in Ante.

CORAM, vor / oder in henseyn / v'prizho, Genitivo ut: v'prizho rátha, coram senatu, dicitur etiam: pred ráthom, vide Ante.

DE, OD, ut: od vólne, de lana, Ablativo constructur.

E, Is, ut, is hishe, è domo, Ablat.

EX, auß/ is, ut: is Buga, ex DEO. Ablat.

PRO, Sa, ut: sa kula, pro vehiculo, Ablat.

PRÆ, pred, ut: pred vrátmi, præ, foribus, Dativo. vide Ante.

SINE, Pres. Rasèn, pres méne, rasèn méne, sine me, Genit.

TENUS, OKULI, Svoje mére, ut: pubetenus, okúli sráma, Genit. vide, Circa.

CAPUT IV.

De Præpositionibus, quæ apud Latinos, vel Accusativum, vel Ablat. exigunt.

IN, in/ HÆC præpositio, exprimitur litera, v' Significans motum ad locum constructur
cum

cum Accusativo, ut: grem, v'zérkou, id est, Eo in templum. At cum significat motum in loco, cum Dativo, ut: molim v' Cerkvi, oro in templo. Dativi pluralis, mutant, ultimam syllabam in, jh vel ah, ut, v' teleših, in corporibus, v'zérkvah, in templis.

SUB, Cum tempus significat exponitur per okúli, quod significat, circa. Construitur, tum, cum Genit. ut: Okuli trétje vúre, sub horam tertiam.

Cum verò ordinem notat, exponitur, per, po, id est, post. Construitur etiam Genitivo, ut: po tèh istih, post as.

Cum versari in loco significat, exprimitur, etiam per, po, id est, in, & Dativum exigit, ut: po dnevi, sub dio.

SUPER, NA, cum significat in loco, construitur cum Dativo, ut: na véjizi, super fronde. Ad locum, cum Accusativo, ut: na kate-ro, super quam.

SUPTER, significat, Pod, Accusativo, ut: pod semljó, sub terram.

PRÆPOSITIONES INSEPARABILES.

Divello, respíplem, reskúbem.

Disrumpto, resdèrem, restérgam.

Repeto, spet, ali nasáj, pegérujem.

Reddo, spet vérnem, vel povérnem.

Sejungo, relózhim.

Amputo, odsékam.

Convinco, prevísham.

De Conjunctione.

COPULATIVÆ sunt, jnu, &, und / quæ, atque, tûdi, quoque etiam, auch/h'timu, tum, item.

Atque ex his quædam etiam collationem significant, kakor, as, atque.

DISJUNCTIVÆ: Ali, ve, vel, aut, sive, seu. Utramque rem tollentes, ut ni jest, ni ti, neque ego neque tu, weder ich weder du.

DUBITATIVÆ, quæ eadem etiam interrogationi inserviunt, ut: jeli. anne, num? neli, aline, necne? zhemli govortti, ali, nikâr? loquar ne an sileâ? soll ich reden/ oder nicht?

ADVERSATIVÆ, Ali, Tamuzh, At, sed, ast, verum, vero, porrò, atqui: hic observanda est, inter. Ali, & Tamuzh differentia: si adversativam præcedit negatio, per, tamuzh erit reddenda ipsa adversativa, ut: Nikâr jest tamuzh ti. Non ego sed tu: Si verò negatio nulla præcedit, per, ali, erit interpretanda adversativa. Eadem differentia est, quæ in Germanicis adversativis. Sonder & aber/ ut: non ego, sed tu, nicht ich / sonder du. Ubi cavendum, ne tamuzh, quæ est adversativa, & Samuzh, quæ est Exclusiva particula, confundantur, Item, Akulih: Najsi, lih dobru: quanquam, quamvis, etsi, etiamsi, licet, Et Redditiva ad has particula, Tamen, tako vsaj.

CAU.

CAUSALES, Sakáj, nam, namque, enim, etenim, enim verò, quia, quoniam. Dokler, potehmal, aku, quando, quandoquidem, si quidem: aku nikàr, ni, nisi.

CONDITIONALES seu exceptivæ, taku dalezh quatenus, aku nikàr, nisi.

RATIOCINATIVÆ, Obtóraj, fatú, obtú fatíga vóljo, ergò, ideo, igitur, id cum, quapropter, proinde, quamobrem, darumb / Dessentwegen.

ORDINIS, zhesletú, insuper, pótler, deinde, deinceps, postea, postquam, k'púslednimo, denique.

APPROBATIVÆ, Gvishnu, risnizhnu, quidem, equidem, sanè.

COMPLECTIVÆ, Nú, vshe, tedajá, ergo, nam, particula, li, adjicitur Dativis in fine, sic: mihine, menili: tibi ergo: tebili, vel tedaj, quæ æquipollet enditicæ, ne.

DE INTERJECTIONIBUS.

Significant Interjectiones.

ADMIRATIONEM, zhudu, vidish, vidish, Papæ.

COMMINATIONEM, ve, væ, gorjé tebi, wehe dir.

DOLOREM, heu, ah, ah.

SILENTIUM, ff, st.

Risum, ha, ha, he.

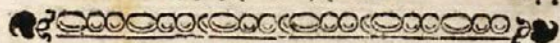
(prejou.

Ejulationem & planctum, ove, aube jou

Et ejusmodi voculæ, quæ sunt singularum

gentium propriæ.

LIBER

LIBER VI.
 DE SYNTAXI LA-
 TINO CARNIOLANA.

Syntaxis Slavica seu partium orationis Constructio multum se Latinis accomodat, plus tamen cum Germanis & Italis convenit, quare juvabit Latinum ad Germanismum revocare, & ex hoc Slavonicum efformare.

CAPUT. I.

De Syntaxi Nominis.

Constructio Adjectivi & Substantivi.

PRIMA REGULA.

Adjectivi & Substantivi constructio eadem, quæ apud Latinos. Concordantium scilicet: in genere, numero, & casu.

EXEMPLA.

De Nomine: *Amicus certus*: Stonovit pèrjátèl.

De Pronomine: *suo pede*. s'fvójo nogó. Item *Fortuna sua*. Svója frézha.

De Participio: *Ad amissas opes*. K'sgublénimu blagú. M la-

Interrogativi & Responsionis eadem quoque ratio, quæ apud Latinos. ut: *Cujus est sententia? Ciceronis.* Катэрига је манунга? Ciceróna, *Interrogatio fit per genitivum: fit itaque responsio quoque in genitivo.*

Relativorum Constructio.

SECUNDA REGULA.

1. *Litteras accepi tuas, quæ mihi magna voluptati fuerunt.* Tvoj list sèm prejél, katérim je pèrjètèn bil. *Conveniunt, list & katérim genere & numero: Est enim utrumque generis masculini & singularis numeri.*

2. *Relativum sequenti verbo respondere debet, ut: Testa servabit odorem, diu, quo est imbuta semel.* Zhrepínja ohráni duh dólgu, s'katérim je enkrat poshmáhana. *Nam, poshmáhana, requirit Dativum, s'katérim, cum antecedens (zhrepínja) sit nominativi casus.*

Variationes.

1. *Qualis homo talis sermo.* Kakóu je zhlóvik, takóva je besséda, *sequentium substantivorum, zhlóvik & besséda, sequuntur relativa accidentis, kokóu & takóu.*

2. *Ad verbum vel totam orationem precedentem, plerumque neutro genere Relativum refertur, ut: In tempore ad eam veni, quod est rerum omnium primum.* Sèm pèr zajtu k'nej prishál, katéru je nar pèrvu &c. *Hic ad totam orationem precedentem, refertur Relativum: katéru, neutro genere.*

De substantivis.

TERTIA REGULA.

Amor nummi, lubésèn denárja, *hic alterum substantivum*, lubésèn, *alteri*, denárja, *jungitur genitivo casu*. Item: *Amor patria*, lubésèn domóvine. Item *pulvinar satanae*, pólshtèr slúdijsa.

Atticismus.

Quid hominis? Kaj je zhlovéka, *utuntur etiam periphrasi Carniolani cum particula sa, quod significat pro: & dicunt, kaj je sa zhlovéka.*

I. *Adverbia Copia & Penuria imitantur eandem syntaxin, ut: parum sapientia. Málu modrústi, Item: Abunde fraudis. Obíla golufie.*

De Comparativis.

QUARTA REGULA.

Ablativum Comparativi, reddit Carniolana lingua, per, quàm, atque, id est, per kakòr, vel od, ut: *Vilius est aurum virtutibus.* Nevréjdnishi je slatú, kakòr zhédnost, vel od zhédnosti: *Ubi prapositionis constructio observatur.*

I. *Observatio.*

Comparativus effertur etiam additis adpositivum particulis buil, vezh, she. *Id quod superius in Etimologia est dictum.*

Particulæ inservientes comparativo.

Quò. *Quò ingeniosior*, kúlikur vuzhenéjshi.

Hòc. *Hòc laboriosius docet*. S'tem s'véksho mujo vuzhi.

Tantò. *Tantò aspectius est crimen*. Túliku vékshhi je grejh.

Quantò. *Quantò major est, qui peccat*, Kúliku je vékshhi ta, kir greshhi.

Multò. *Multò pauciores oratores, quam Poëtæ boni reperiuntur*. Se velíku majn dóbrih besíednikou kokèr dóbrih Poétou nájde.

Nihilò. *Nihilò melior res*. Nishtèr búlshhi rezh.

Paulò. *Haud paulò melior quam Cicero & c*. Níkar málu búlshhi, kakòr Cícero.

Multis partibus. *Sol multis partibus major quæ in terra*. Sonze je velíku krat vékshhi kokèr Sémlija.

De Superlativis.

QUINTA REGULA.

Superlativi genitivum, efferunt Carniolani, addita ad comparativi vocem particula, NAR & superaddita voce, MEI, quæ significat inter. *Item, IS, quæ significat, ex, ut: Nequissimus omnium*. NAR hudóbnishhi, mej všemi: *vel is mej všeh.*

Particulæ superlativo inservientes

Multò. *Multò Jucundissimus*. Vissòku lub.

Longè. *Longè omnium præstantissimus orator fuit.*

fuit Cicero. Cicero je bil zhes vse bešed-
nike bešednik.

Quisque. Moderatissimus quisque. Vsak nar
s'mánsišhi.

De Partitionum & Collectivo- rum Genitivis.

SEXTA REGULA.

Nemo hominum. Nihzhé od vel is zhlovékov.

Alter horum, Eden is mej letih dvéjh.

*Partitionum particula eadem, dua Superlativi
Genitivi, scilicet, de, ex, inter.*

De. Nemo de ijs. Obédèn od tehíštih.

E, Ex. Major ex duobus. Stárisišhi ali vékšišhi
mej dvéma ali is dvéjh.

Inter. Inter Concionatores. Mej Pridigarjih vel
Pridigarmi. Vulgo: mej pridigarji.

De adjectivis

Copiae.

SEPTIMA REGULA.

Genitivus Copiae redditur per particulas.

Nar vel Od, ut: Ditissimus agri, nar bogátišhi
na njivah ali, od njiv. *Item: Dives pecoris* Bó-
gat na shivíni. *Item: Inops mentis,* vbog na
pámeti ali na saštópu.

Desiderij. Cupidus lucri. Shelán dóbízhka.

Cum genitivo construitur, ut apud Latinos.

Avidus novitatis. Shelán novíne.

Notitiae. Peritus belli, vmétalèn vojskován-
ja, genit. *Memor prateriti,* spúmliv mineó-
zhiga.

Reus, dolshán, kriv, krívez, *ut Reus furti*, hriv tatvíne, *vel* kriv na tatvíni, *cum Dativo*. *Redduntur etiam genitivi hic, ut genitivi in verbis copia, & inopia. ut: Insons cadis, nedólshèn na pobóju, cum dat. Integer vitæ, póshTEN v'djánju, cum dat. Purus sceleris, zhíst od hudóbe.*

De Dativo similitudinis.

OCTAVA REGULA.

Fidus amico, svejst pèrjátelu. *Amicus Casari*, pèrjátel Zessarju. *Domino similis*, podobèn gospúdu.

Idoneus hujus rei & ad hanc rem, vmétalèn k'leti rézhi. *Aptus discendi litteras & ad discendas litteras*, vúmen ali dóber k'vuku, *ubi prapositionis constructio servatur.*

NONA REGULA.

Accusativus per synechdochen, ut. Æthiops albus dentes, Samúrz je béjl na sobéh, *redditur per genitivum, effertur cum prapositione, & vi prapositionis.*

De ablativi Constructione in Nomine.

DECIMA REGULA.

Causa Ablativus. Lassus cura, trudèn od škàrbí, *vel* pred škàrbjó, *vel* sa voljo škàrbí. *Ubi constructio prapositionis servanda. Nam, OD, & SA, cum Dativo at, préd, cum Accusativo construitur. Vide inferius in constructione prapositionum, in latina prapositione, Ante.*

Orbus parentibus, je síróta, vel absolutè per periphrasin, néjma ni ozhéta ni mátere, aliam non habet rationem loquendi.

Ager oculis, bolán na ozhéh, cum genitivo.

Item, ager pedibus, bolán na nógah.

Genere Andria, od Andriške shlahte, natione Syrus, od Syriske shlahte. *Redditur per præpositionem*, od, quæ significat, ex, & *construitur cum genitivo*. *Natione Turca*, turshkiga saróda, in genit. sine præpos.

Dignus laude, vréjden hvále, *construitur cum genitivo*.

Formulae laudandi & vituperandi.

UNDECIMA REGULA.

Duo genitivi. *Puella vultus modesti*. Dékli-za, zhédne shtálti vel zhédniga obrása, *convenit cum latino*.

Duo Ablativi. *Puella vultu modesto*. Dékli-za od leipe shtálti. *Interveniente Præpositione*, OD, *quoque cum duobus ablativis*.

Nom. & Ablat. *Puella modesta vultu*. Dékli-za, zhédna na shtálti. *Etiam cum latino convenit*, & *Ablativus additur ad nominativum cum præpositione*, Na, quæ significat, in vel super.

De voce, opus, potreba.

DUODECIMA REGULA.

Opus est arte, je potreba kúnshiti. *Genitivus Construitur*.

1. *Qua curando vulneri opus sunt, parat.*
 pèrpráva kar je k'osdrávlenu rani potreba,
Dativo construitur.

2. *Hac fieri & oportet & opus est.* Letú se
 móre, inu je potreba sturiti. *Hac formula con-*
currit cum latina.

3. *Maturatò opus est,* potreba je hiténja ali
 podvísanja. *Incidit in primam formulam. Con-*
struitur cum genitivo.

CAPUT II.

De Syntaxi Verborum.

Nominativus ante personale Verbum.

PRIMA REGULA.

Ego lego, jest bèrem. Tu legis, ti bèresh. Ille
legit, on bère. Conveniunt hic verba & nomi-
nativi numero & persona.

Observationes.

1. *Superat quoniam fortuna sequamur, dók-*
ler nesfrézha premága, satú se v'dájmo, ali
bódimo pokórni. Dissimulantur primæ perso-
næ, in verbis, bodimo, & v'dajmo se.

2. *Ego ajo, tu negas. Jest dejm da je : Ti*
pak, právish, da nej. Discretio est in pronomi-
nibus : JEST, & TI.

3. *Cæsar & Rex Gallorum conveniunt inter*
se, Cèssar tàr Franski Krajl, se sglíhajo. Duo-
bus singularibus, Cèssar & Eranski Krajl, respon-
det verbum plurale, se sglíkajo, vel se sglíhata:
dualiter.

De Vocativi constructione.

Tu regere imperio populos Romane memento,
 Ti Rimlán, g'édaj, de s'oblastjó ludstvá gover-
 násh. *Hic Vocativus, TI. Imperativo secundæ*
personæ, memento, præponitur.

Observationes.

1. *O socij, neque enim ignari sumus ante ma-*
lorum. O vi Továrishti, she popréj nam nej
 nesfrézha nesnána. *Hic Vocativus, ô vi To-*
várishti, sine verbo ponitur.

2. *Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor,*
 is'hájajèn, maszhuváviz, is náshih kosti, *pro-*
nomen: maszhuváviz, *nominativi casus pro*
vocativo additur, verbo secundæ personæ, is'hájaj.

TERTIA REGULA.

Dormit securus, spi shihèr, *convenit cum*
latina constructione. Item, *Bibo Jejunus,* pljem
 Tashzh. *Observatio.*

Ubi desunt nominativi gestus, Slavica lingua
utitur periphrasi, ut: It cubitum incenatum, Gre
 spat pres vezhérje.

QUARTA REGULA.

Manus nostræ oculata sunt, credunt quod vi-
dent. Nashe Roké so vídezhe, vjérujejo kar
 vídijo. *Nominativi sunt utrinque, Roké, &*
videzhe.

Observationes.

1. *Non est opulentia, multa possidere, sed pau-*
cis rectè uti. Nej Bogátstvu, veliku jiméti: ta-

múzh májhiniga prou vshiváti. *Infinitivum*, vshiváti, *pro Nominativo*, vshivánje, *positus est*.

2. *Hoc nominatur potius latrocinium, quam bellum*, letú se bujl (all veliku vezh) jimenúje mordrija kokèr vojskovánje. *Nunca-pandi verbum*, jimenúje, *habet utrinque nominativam, scilicet*, letú, & mordrija.

Formulæ nominandi.

3. *Est mihi nomen Pomponius*. Meni je jimé Pomponius. *Reliquæ formulæ possunt eodem modo reddi, per nominativum*.

CAP. III. De figuris.

De Syntesi.

1. Syntesis est in genere.

Eunuchus mea, moja Eunuchus, *pro comædia seu Fabula Eunuchi*.

2. Syntesis in numero.

Pars epulis onerant mensas. En dejl, jejdí se na mijso postávlajo. *Nomini colectivo singulari, dejl respondet verbum plurale, postávlajo*.

3. *Syntesis in utroque, scilicet in genere & numero, ut: Maxima pars ab equitibus in flumen acti*. Nár vekšhi dejl, so od Kójniov v'udo pójeni, *dejl & pojeni, genere conveniunt, at numero non in Slavonica lingua: Et incidit hæc forma in syntesin numeri. Nec arbitror facile inveniri formam synteseos, ubi & generis & numeri discordia sit*.

4. *Ad intellectum referenda est constructio, in his Verbis.* ajunt,

ajunt,	} scilicet homines	} právio , Dejo, ludjé Govoré.
perhibent,		
ferunt,		
inquiunt,		

Et in verbis exemptæ actionis, ut:

Pluit, dèsh gré ali dèshí. *Tonat*, garmí. *Nin-
git*, sneg gré. *Fulgurat*, se blíska. *Fulminat*,
Tréjska. *Rorat*, Rossapáda. *Grandinat*, tozha
gré. oli blje. *Advesperascit*, gre k'vèzheri. *Die-
scit*, se daní, dan góri gré. *Noctescit*, gre k'núzh-
hi. *Intell-ctus addimus nomen, videlicet cælum.*
*Sed dicimus etiam, pluit lapides, & pluit lapidi-
bus*, dèshí kámenje.

<i>Pluit</i>	{	<i>lacte.</i>	} Deshí	{	mléku.	
					<i>sanguine.</i>	kriš.
					<i>carne.</i>	messú.

Z E U G M A.

1. Zeugma in genere.

*Semper honos noménque tuum laudésque ma-
nebunt*, zhašt inu tvoje jimé, tār tvoja hvála
vsélej ostánejo, *substantivum* jimé, *ut proximo*
respondet adjectivum pronominis, tvóje, *in ge-
nere neutro*.

2. Zeugma in numero.

Hic illius arma hic currus fuit, letúkaj njegó-
vu oróshje letúkaj so njegóva kúla bilá, *Ver-
bum bilá*, *respondet numero*, *proximo substan-
tivo kula*.

3. Zeugma in persona.

Penè ille timore, ego risu corruj, le kaj an od
stá.

stráha, jest pak od sméjha doli nejsim pádél, *verbum* nejsim pádél, *respondet propiori sub-
stantivo*, jest, *in persona prima*.

SYLLEPSIS.

1. Syllepsis generum.

1. *Species syllepseos generum: Lunam & stel-
las, qua tu creasti, Luno tãr svéjsde, katére si
ti stúril. Rerum inanimatarum substantivis, lu-
no & svejsde, subjicitur Relativum, katére,
plurale.*

2. *Species syllepseos Generum. Domu, uxor,
liberi inventi invito patre. Hishá, shéna, otró-
zi so nájdeni zhes ozhino voljo, substantivis
rerum animatarum. Hishá, shéna, otrozi, sub-
jicitur verbum so nájdeni, pluralis numeri.*

2. Syllepsis Numerorum.

*Milites & imperator pugnant, sholnérji inu
Kapitán vojškújejo Substantivis: sholnérji &
Kapitán diversorum numerorum, respondet ver-
bum plurale, vojškújejo, ita, ut cum digniore in
numero scilicet, cum Sholnérji conveniat.*

3. Syllepsis personarum.

*Tu & frater bellè convenitis, Ti inu brat se li-
pú glibate. Substantivis Tí & Brat, diversarum
personarum, conjunctione conjunctis, adjicitur
verbum plurale, Glibate, ut digniori, in persona.*

4. Syllepsis Casuum.

*Remo cum fratre Quirinus jura dabant, Qui-
rínus s'rábatom Rémom, ita pravdo rekla.
Hto s'brátom Rémóm, ablativi quod cum pre-
positio-*

positione, s', affixa pro, inu, accepta, iunguntur cum nominativo Quirinus, quibus adjicitur verbum duale, stavkla: pro: Quirinus inu Remus.

D E P R O L E P S I.

Milites redeunt, hic ex hispanijs, ille ex Gallijs, Sholnèrji spet pridejo, letá s' Hispanie, leúni is Francie. Nominati, sholnèrji, subjiciuntur partes is Hispanie, & is Francie Verbo, pridejo: non repetito.

D E S Y N E C H D O C H E.

Miles, multo jam fractus membra labore, sholnèr, vshe skusi veliko mújo, na vúdih stèrgan, vel stèrganih vúdov. Hic alia non est forma in slavica lingua, quam ut cum Accusativum reddant per, Na, cum suo casu. Id quod superius in formulis laudandi & vituperandi notatum est.

A N T I P T O S I S.

1. Accusativus pro Nominativo: Urbem, quam statuo vestra est, Méstu, katèru vam postavim, je vašhe, hic non apparet Accusativus, cum Méstu, (ut neutrum) sit tam nominativi quam accusativi casus.

2. Nominativus pro Accusativo: Acceptum refero, versibus, esse nocens, péjsmam dajem dolg biti kriva. In lingua slavica est hic modus loquendi inusitatus, potest vero sic reddi: pro biti kriva, sit de sem kriva.

3. Genitivus pro Ablativo. Quae illi lata laborum. Ipsa suis manibus nevit Sidonia Dido. Ka-

tèra je njému, vsezh od della, (ali sa volo del-
la) Sama Sidóniska Dido je shivála (ali spre-
dla) *Ille genitivus (laborum) redditur per*, od,
vel, sa voljo, *cum suo casu*.

Enallage.

1. Species Enallages: *Ubi substantivum ver-
bum, numero, aut Adjectivum genere & nume-
ro convenit cum posteriore nominativo, ut:*
Amantium ira amoris reintegratio est. ljubih kre-
gi je lubésni ponovlénje. *Hic verbum substan-
tivum, je, convenit cum posteriore nominativo,*
ponovlénje.

2. *Item, Gens universa Veneti appellati, Vus*
*Folk so Benezháni jimenováni, Et hic substan-
tivo verbo, jimenováni, respondet nominativus:*
Benezháni, *numero.*

Evocatio.

Ego Virgilius lego, Iest Virgilius bérem. Hic
verbo: bérem, secunda persona nominativus,
Virgilius: qui est tertia persona, præponitur.

Observationes.

1. *Verbum concordat cum nominativo pro-
nominis, qui vel simul additur ad nominativum*
nominis, ut: Nos miseri plectimur. Mi Bosi, bo-
mo bljeni. Verbum: homo bljeni, additur ad
nominativum nominis, Bosi, cum quo concordat
nominativus pronominis, Mi. Vel subauditur,
ut: Beneficio affectus, malam refers gratiam, s'do-
brúto obdán, húdo hválo dájesh. Nominati-
vus pronominis subauditur, in verbo, hválo da-
jesh.

2. In

2. In Evocatione debet abesse conjunctio de eadem enim persona fit sermo. Aliter est si dicis. Ego & Pomponius, quam si dicis, ego Pomponius. hic enim de una persona, illic de duabus fit sermo.

3. Evocatio & synthesis conveniunt: In magnis læsi rebus uterq; sumus, v' velikih rezhéh, šva obá reshálena. Slavi cum habent dualem numerum, Itaque pro, uterque, dicunt, dualiter: obá reshálena, pro resháleni.

CAPUT. IV.

De Syntaxi verborum cum obliquis.

PRIMA REGULA.

Verbum cum Acculativo.

Laudato ingentia rura, exiguum colito. Hvali velike njive, Májhino orji. Verbum, Hvali, habet accusativum: velike njive, sic verbum, orji, accusativam: májhino.

Observationes.

1. Et cum fortuna statque caditque fides, S' rézho red obstoji tãr pade savúpajnje. Verba absoluta, obstoji & pade, absolvent sententiam sine obliquis.

2. Aro terram, orjem Sëmljo: Bibo vinum, Pljem vínu, verba neutra, orjem & pljem: adsciscant Accusativos cognata significationis. Illud quidem, sëmljo, hoc vero, Vínu.

3. Passiva verba tertia persona & participia passiva

*passiva inde derivata, admittunt etiam accusati-
vos rei cognatae, ut: Iam tertia vivitur atas,
sedaj tretji svejt se shivi, hic enim tertia per-
sona passiva, se shivi, adsciscit accusativum co-
gnatae rei, tretji svejt. Item. Quo plus sunt pota
plus sitiuntur aquae, zhe vezh se pijó vodé tem
vezh shéjajo. Participium passivum, veniens à
verbo, se pijó, requirit accusativum, vodé cog-
natae significationis.*

Secunda Regula verbi cum geni- tivo constructio.

Accusandi Exempla.

*Furti se adstringit, se tatvine dolshán (ali-
kriv) dáje, verba se dolshán daje, & kriv da-
je: genitivum habent tatvine &c. Item sceleris
condemnat generum suum, svojga séta, húdiga
djanja dolshí. Et hic verbum accusandi, dolshí,
genitivum, perinde atque apud latinos scilicet,
húdiga, requirit.*

Observationes.

1. *Verbo accuso, per hypallagen, idest, inver-
sionem, accusativus Criminis additur, ut: Iner-
tiam accusas adolescentum. Tóshish zhes ne-
márshino, mladénizhov. Slavi, verbo, accuso:
quemadmodum & Germani, accusativum cum
praepositione addunt, sic hic. Tóshish zhes ne-
márshino.*

2. *Accuso interdum Accusativum adsciscit
cum praepositione, ut: Negligentiae me accusas,
vel propter negligentiam, me dolshish v'tra-
gli-*

glivostí, ali nemárhine, cum genitivo, vel sa nemárhine vóljo, cum prepositione cum suo casu: SA, enim significat propter, vel causa, construitur cum Accusativo.

3. Accusandi verba interdum cum ablativo construuntur, etiam sine prepositione, ut: Condemnabo te eodem crimine, zhem te lih tigáštiga grejha obtoshiti. Apud Slavos hæc formula per genitivum redditur: Nam, verbum accusand., obtoshiti, construitur genitivo, tigáštiga grejha.

Memoriæ Exempla.

Cum genitivo & Accusativo.

Meminini huius rei & hanc rem. Sém na letó rezh s'míslil. Verbum memoria: Sém smíslil, construitur cum accusativo cum prepositione scilicet: na letó rezh. Dicitur etiam cum genit. sém se te rizhí domíslil.

Reminiscor.

Ea potius reminiscere, quæ digna tua personæ sunt, velíku vezh spomíslí, na rezhí, tebl dóbru stojézhe, Verbum spomíslí, construitur cum Accusativo, vel cum prepositione, vel sine prepositione. Nam utrumque dicitur: spomíslí na rezhí, vel spomíslí rezhí.

Commonefacio, cum Accusativo.

Cum ipse te veteris amicitia commonefaceres, commotus es. Satú kër te je stare prijasnosti opoménil si ti sardít póstal. Verbum, opoménil, construitur cum genitivo: stare pri-

jasnosti. Effertur etiam per accusativum & prepositionem, scilicet: Opomenil na staro prijasnost. Admoneo.

Admonitus hujus aris alieni, sa ta dolg opominjen. Opominjen, construitur cum accusativo, sa ta dolg: Diceretur etiam recte sa volo letiga dolga: per prepositionem cum casu genitivo. Nam, sa voljo significat, propter, vel ob vel causa.

Observationes.

1. Putavi ea de re te esse admonendum. Sem mejnil tebe od teiste rihhi opomeniti: convenit cum constructione latina. Opomeniti enim construitur cum ablativo, cum prepositione, ut: Sem mejnil tebe teiste rezhhi opomeniti: vel Neutraliter, tigaištiga opomeniti.

2. Item pateticum, MISEREOR, genitivo gaudet, ut: Misereor hujus mulieris, se smilim zhes leto sheno. Accusativo construitur, cum prepositione, verbum, se smilim, construitur cum Accusativo, intercedente prepositione, zhes, quod significat, super. Vulgo etiam cum genit. Sem se vsmilil tiga zhlovėka, ali te shene.

3. Misereor primae Conjugationis accusativum adsciscit, & significat, deploro, seu quarelis significo dolorem, aut misericordiam, ut: Cum familiaribus commune periculum miserebantur, se klagovali ali oplakali gmajn navarnost, Verbum, klagovali, requirit accusativum, gmajna navarnost.

4. *Verba cura & perturbationis animi, genitivos item ablativos admittunt, ut: Discretior animi & animo. Sèm v'ferzi sháloften. Verbum, Sèm sháloften, regit dativum cum praepositione affixa, v'.*

TERTIA REGULA.

Dativus cum Verbo.

Dat veniam corvis, Pregléda órlam, Construitur, aerbum: pregléda, cum dativo plurali, órlam. Item, Rem fortuna committere, Blagú frézhi savúpati. Verbum, savúpati: habet post se, dativum frézhi. Convenit omnino cum latina lingua hac formula.

Observationes.

1. *Studeo huic rej & hanc rem. Jest se tiga flissam, ali, te rezhi, se flissam. Verbum: habet post se vel genitivum absolutum vel conjunctum cum adjectivo, atque hic dissentit cum latinitate, Slavica lingua.*

2. *Verbis tribuendi adduntur gemini dativi, quorum alter personam effert alter causam, quare res tribuatur, scilicet: commodum vel in commodum, ut: hoc vertitur illi vitio. Letú se na njému ali na njim tádla. Slavi hoc efferunt per Dativum cum praepositione. Nam verbum, se tádla, habet post se, na njému, praepositionem cum Dativo casu.*

3. *Plurima item verba composita, praesertim cum his praepositionibus, ad, ante, post, inter, ob, in, sub, pra, de, re, & con, Dativis adherent, ut:*

Adsum amicis, pèrstópim pèrjatelom. Prapositiono, pèr, qua, ad, significat, construitur cum Dativo, pèrjatelom.

Virtus fortuna anteponenda. Brumnost se jimá blagú naprèj postáviti, ali vléjzhi. Verbum cum prapositione: naprèj postáviti cum Dativo, Blagú, construitur.

Post ponit famam pecuniæ, zhast denárjam sad stávi, sad stávi, habet post se dativum: denárjam. Interes consilijs, ti si pèr svetovájnu, vel v' svetu. Ti si, verbum substantivum construitur cum Dativo, mediante prapositione, per, & v'.

Aliqua tamen ex his habent Dativum persona & Accusativum rei: ut prasto tibi fidem: jest tebi vjero deršhm. aliqua tantum Accusativum ut: istam Culpam, quam vereris, ego sustinebo. toisto krivizo, katere le tibi bojšh, zhem jest terpéjti.

QUARTA REGULA.

Est pro habeo.

Est mihi domi pater, jimám ozhéta domá, Exprimunt Slavi, dativum cum verbo substantivo. Per verbum, jimám, quod habeo, significat, & accusativum casum, ozhéta.

I. Appendix.

Adduntur verbo, SVM, gemini dativi, alter personæ alter commodum aut incommodum significans, ut:

Est mihi lucro: Slavi hoc loco, Est, exprimunt per voces, gre vel pride, & addunt illos duos dativos,

tivos, ut hic: Gre, ali pride méni h'dobizhku: vel jemuj dobizhek, id est, meum lucrum, vel etiam, Conformer ad latinum: je méni h' do- bishku.

QUINTA REGULA.

De duobus Accusativis, quorum alter personam alter rem significat, ut:

Doceo te literas, Vuzhm tebe kúnshiti, Con- venit hic modus loquendi cum latino.

Observationes.

1. *Pro altero accusativo, aliquando ablativus ponitur, ut: Ea ne me celet, affveseci filium, vel de ijs. Da bi teiste rezhi pred máno neskrival, sem synti navádil. Me, hic redditum est, pred máno: Et hoc peculiare est in Slavica lingua, ut prapositiones quadam casui afflingant terminationem, o, fere in eum modum, ut personalia adverbium apud Latinos, mecum, tecum, secum &c. sic hic, pred máno, tábo. Item, s'mano, s'tabo &c. de qua re inferius in prapositione & particula, pred.*

2. *Induendi verba variè construuntur, ut: In- duo te tunicam, Græcè, Iest ti súknjo obléjz- hem, vel, te s'súknjo obléjzhem. Construuntur vel cum, vel sine prapositione.*

SEXTA REGULA.

Ablativus Instrumenti.

Obsequio retinentur amici, s'pregledájnjom, se pèrjáteli obdàrshé. Verbum compositum cum prapositione affixa, s', requirit suum casum, Da-

tivum scilicet. (Sed de hac re, vide infra in præpositionis constructione, in præpositione affixa, s'.

Ablativus causæ.

Saginatür soneno, bo pitan (debel), ali se pita skusi spánje, vel s'pánjom. Effertur ille ablativus causa, vel per præpositionem, skusi (qua significat per) & casum accusativum. Vel per præpositionem affixam, s, & dativum in eum, ut jam dictum est; modum; Vide in præpositione s',

Ablativus modi.

Bellum mira celeritate confectum est, vojshovánje (alíkreg) je s'velíko hitróstjo dopèrnessènu. Construitur cum accusativo, vi præpositionis affixæ, s'.

Observationes.

1. *Copia & inopia verba cum Ablativo, ut; Spolio te pecunia. Te pèrprávim ob denárje. Verbum, pèrprávim, adsciscit accusativum cum præpositione, ob;*

2. *Cum Genitivo: ut: Implentur veteris Bashi pinguisque ferina, se napólnijo s'tárím vínom, tár s'tólsto divnino. Hi genitivi redduntur per præpositionem cum suo casu.*

SEPTIMA REGULA.

Repellendi verba cum ablativo & præpositione, ut: ignavum fucos pegu à præsepibus arcent. Gónio od jálli zhmèrli léjno shivlno, Verbum Gónio, requirit ablativum cum præpositione, od jálli

Utor cum ablativo.

Utor vino, Vínu núzam, hic ablativus in Slavica lingua per accusativum redditur. **FRU-**

F R U O R.

Fruor meis studijs, Mójga vúka vshívam.
Cum genitivis, Mójga vúka, *construitur: verbum*, vshívam.

F U N G O R.

Fungor officio, obhájam (oli dopèrnášham) flushbó. *Verbum*, obhájam, *construitur cum Accusativo*, flushbó.

P O T I O R.

Petitur imperio, Ládajnje jimá. *Verbum jimá habet accusativum*, Ládajnje.

V E S C O R.

Vescor pane, Iem kruh, Iem; *Verbum, habet Accusativum*, kruh.

N I T O R.

Niti alterius ope, Se sanésti na drúsiga pomúzh. *Et hic verbum, sanésti, adsciscit accusativum pomúzh cum prepositione: cum.*

V I C T I T O.

Victito lacte, sem shiv mléka, *Verbum, sem shiv, construitur cum genitivo, mléka: dicitur etiam: od mléka, cum Ablativo & prepositione.*

V I V O.

Vivo pane: sem shiv krúha, *est eadem ratio, quæ verbi, victito.*

D E P A S S I V I S.

Passivorum proprius casus est Ablativus, ut: Virgilius à me legitur, Virgilius bode od méne brán. *Vel, Virgilius se od méne bére.*

Ablativus passivus in Dativum mutatur.

Visus mihi pro visus à me. méni se je vidil. pro, od méne se je vidil, servatur eadem ratio, quæ apud Latinos.

Observationes.

I. Passivis adduntur reliqui casus, quos recipiunt activa verba præter accusativum activi proprium, ut: *percutior gladio, bom s'mézhom vdárjen, hęc accusativus subiungitur verbo cum præpositione, & incidit in Ablativi Constructionem, quando instrumentum significat.*

I. Passiva retinent posteriorem accusativum, scilicet *rej, verbi transitivi: ut, doceor Grammaticam, bom vuzhén Grammatiko. incidit in eandem cum latinis rationem. Nam posteriorem accusativum videlicet *rej, habet: dicitur aliàs: se vuzhím Grammatike, per Genitivum, quasi dicas, disco Grammaticam.**

DEPONENTIA.

I. Deponentia activè significantia, activorum syntaxin imitantur, ut: *lagior tibi pecuniam, dam tebi denárje, hęc saltem reddenda phrasis latina in Slavicam, quæ incidit in activorum verborum constructionem. Nam verbum, dam, construitur cum accusativo, denárje.*

Deponentia Neutralis significationis, Neutrorum constructionem sequuntur, ut: *assentior tibi, tébi pèrvólim. Pèrvólim, requirit dativum, tebi.*

CAPUT V.

De Infinitivis

PRIMA REGULA.

Infinitivi adduntur verbis significantibus sensum aut voluntatem, ut: Cupio venire, shelim priti, convenit hæc formula cum latino sermone.

SECUNDA REGULA.

Accus. præcedens Infinitivum exponitur, pernomminat: adjecta particula quod, vel ut, ut: spero nostram amicitiam non egere testibus, vúpanje jimám, de násha priásèn nepotrebúje, prizh. Accusativus hic redditur per, de, quod significat, Quòd. Planè germanica phrasi. Nam Germani dicunt: das unsere freundschaft.

TERTIA REGULA.

Infinitivus cum nominibus Adjectivis & c. us Facilius est dicere quàm facere, Lajshéshije rézhi, kakòr sturiti. Adjectivum Lajshéshij, facultatem significans, construitur cum infinitivo, rézhi & c.

QUARTA REGULA.

Casus sequens infinitivum ESSE, & nuncupandi verba, convenit cum præcedente: ut, Cato esse, quàm videri bonus malebat. Cato, je rájshi hótel bíti brúmen, kakòr, le takú jimenován. Infinitivus, BITI, habet utrinque nominativum scilicet, ante se: Cato: post se verò, Brúmen. Item, Tu vis dici Miles, Ti hózhesht jimenován bíti vojszhák, Verbum nuncupandi, jimeno-

ván bíti: ante se habet nominativum: Ti Post se verò, vojshzhák.

Observatio.

I. Infinitivus; esse: saepe omittitur, ut: EA certissima putabo quæ ex te cognovero. Katère re rezhi bom od tebe sastópèl, teiste bom, sa cilu resnìzhne dèrshal. Slavi hac formula non utuntur, sed exprimunt infinitivum, adjectis particulis, da, vel, sa Id quod superius in secunda regula, de Infinitivis dictum est.

CAPUT VI.

De Gerundijs

IN, DI: ut Gratia discendi, sa vuká vóljo. Facultatis vox, sa vóljo: habet post se genitivum vuká.

Observatio.

I. Infinitivus pro gerundio: ut, cantare, parati, vmétalni péjti vel péjtja, hác formá etiam Slavi utuntur: sed crebrius ille infinitivus in Genitivum mutatur venientis ab eo verbo, ut hic pro, péjti, péjtja, rectius diceretur.

IN, DUM Gerundia præpositione annectuntur verbis, ut, Mitto illum ad speculandum arcem, Jest ga póshlem, h' oglédajnju grada, Gerundijs enim destituitur lingua Slavica, itaque pro gerundio accusativi casus utuntur, præpositione affixa, k' vel h' cum suo casu scilicet, Dativo. Effertur etiam per particulam, da, quæ significat ut, sic: da oglédam, vel etiam Infinitivo, ut: póshlem oglédati, id est, mitto speculari. Ob-

Observatio.

Necessitatem significans Gerundium in DUM, impersonalium modo ponitur, & vel Dativum juxta se habet, vel casum omnino nullum: ut Vigilandum est nobis. Nam je zhúti, casum quidem regit Dativum, sed pro Gerundio Infinitivus zhúti, cum verbo substantivo, je, ponitur, diceretur etiam recte impersonaliter, se jimá zhúti, pro, oportet vigilare.

IN DO Gerundia sequuntur verba vel cum vel sine prepositione, & aliás activè, aliás passivè significant.

Exemplum activæ significationis, ut homines nihil agendo male agere discunt, id est, dum nihil agunt, Ludje s'nishtèr délajnjom, se vuzhé hudú délati, Gerundium hic redditur, per nomen: s'délajnjom, negationi præfixa prepositione s'. Potest etiam periphrasticós efferi: kadar se nedéla, vel, kadar nishtèr nedélajo,

Exemplum passivæ significationis, ut, Memoria excolendo, sicut omnia alia augetur, id est, dum excolitur, Resmishlovájnje se gméra s'núzajnjom, kakòr sicér vse rizhí, vel kadar se nuza, Nomen, s'núzajnjom, pro gerundio ponitur.

N O T A.

Non sum solvendo, nepremórem plázhati, gerundium vel potius, Dativus solvendo per infinitivum plázhati effertur.

Generalis Regula de Constructiõe gerundiorũ Adsciscunt gerundia casus verborum suorum

analogicòs, ut: Gratia salutandi amicos domum redij, debi prijátelom srézho vószhil, sem spec damú prishál. Gerundium salutandi: effertur per, debi vószhil, circumlocutione quadã, Quia vero verbum, srézho vószhim, requirit dativum, pèrjátelom, Igitur & gerundium ab eo descendens, quod hoc loco per verbum effertur.

CAPUT VII.

De Supinis.

PRIMA REGULA.

De Supino priore: ut, Coctum ego, non vapulatum dudum conductus sum, h'kúhajnju níkár h' tepéjnju sem jest sdáunaj najét, supinum, prius per præfixam præpositionem & Dativum casum effertur vel etiam per Infinitivum sic: kúhati sem jest najét, níkár tepsti.

SECUNDA REGULA.

De Supino posteriore: ut, Facilis visu, id est, videri, se labkú vídi, effertur impersonaliter videlicet, si, verbo tertia personæ singulari præponitur particula, se, sic: difficile creditur, se teslkú vjéruje, &c.

Mercandi verba.

PRIMA REGULA.

Precium rei in verbis mercandi & similibus Ablativo casu effertur sine præpositione, ut, Vendidit hic auro patriam, Letá, je svójo domovino predal sa denárje, precium rei ponitur hic in accusativo cum præpositione.

SECUNDA REGULA.

Hæc vocès tanti, quanti, pluris, minoris cum compositis, ut sunt: quantilibei, quanticunque, quantivis, tantidem, sine substantivis adjiciuntur verbis mercandi: ut, Non vendo pluris quam alij, fortasse etiam minoris, Nepredám dráshishí, kakór drúgi, lahkáj túdi búlshí kup, convenis cum latina lingua.

Observatio.

Quando accedunt substantiva, tunc hæ quoque vocula migrant in Ablativos, ut: Quaxo precio emisti? Alia forma non efferunt Slavi, quam precedenti, scilicet, kakú dragú? omisso nimirum substantivo: diceretur etiam, sa kúliku, eum præpositione, & cum suo casu, videlicet accusativo.

TERTIA REGULA.

Hi genitivi magni, sa velikú. Parvi, sa málu. Eloci, sa nizh. Nihili, sa nishítèr. Pili, sa en las. Item cum verbis, aestimo, duco, facio, pendo, dèrshim ali shtimám, sházam. Junguntur, ut: Magnifacio, Magni aestimo, Magni pendo, vissóku dèrshim, sházam, shtimám. Parvi facio, parvi aestimo, parvi pendo, flocci pendo, parvi duco, sa malu dèrshim. Item aquibonique facio, consulo, sa dóbru jimám.

Item, hujus non faciam, letúlikájñ nemáram, hæc formula per præpositionem, SA, cum suo casu scilicet effertur, adverbialiter.

QUARTA REGULA.

Hi Ablativi, magno, nimio, plurimo, sa velikú,

liku, parvo, ninimo, sa málu, Vili : sa poréd-
nu, dimidio, sa pul : duplo, sa dvójiko, & id
generis verbis mercandi & similibus sine substan-
tivo jungi possunt, ut gloriosa sapientia non mag-
ni aestimanda est. Samohválna modrúst, se néj-
ma sa veliku shtimáti : Incidit in præcedentis
Regula formulam. Nam verbum mercandi shti-
máti, construitur cum particula, SA, & suo ca-
su Accusativo, veliku.

VALEO.

Valeo, cum Accusativo, sed frequentius cum Ab-
lativo jungitur, ut : mina valet decem coronis
Gallicis. Mina veljá deffét Fránskih kron. Ge-
nitivo casu exponitur tam Accusativus quam Ab-
lativus.

CAPUT VIII.

De Nominibus Temporis.

PRIMA REGULA.

Ablativo nomina temporis effertur, cum
non significamus durationem seu continuum tem-
pus, ut : superioribus diebus veni in Cumánum,
Vne dni sém v'Kumanum prishál, effertur per
Accusativum in Slavica lingua : dicitur etiam
V'unih dnejh, per Ablativum cum affixa præpo-
sitione, atque eatenus convenit cum latina lingua.

SECUNDA REGULA.

Accusativus est frequentior, cum durationem
significamus seu continuum tempus : ut : Una
cum gente tot annos bella gero, s'enim sámim
fól-

fólkom, túliku lejt se vojskújem. *Verbum*, se vojskújem, *adsciscit genitivum cum Adverbio per atticisimum*, túliku lejt.

Observatio.

Annus hic est tertius, letú je trétje léjtu. *Anze & post se requirit nominativum.*

Dicitur etiam: id aetatis, pro ea aetate, & ejus aetatis, letè stárosti, *per duos Genitivos, in modum formularum laudandi.*

TERTIA REGULA.

Et praepositiones accedunt tam Accusativis quam Ablativis, ut: In paucis diebus, & paucis diebus, v'krátkih dnéjh, per duos Ablativos cum praepositione praefixa v', quod hic IN, significat: secus, sine praepositione non effertur.

Mensurae & spacia, Regula.

Mensurarum casus Accusativus est, ut: Muri ducentos pedes alti, sydi so, dvéjstu stopíjn vísfóki, per Atticisimum effertur hac locutio, dvejstu stopíjn, pro dvejstu stopynje.

Observatio.

1. *Nonnunquam comparativi constructio observatur, ut: Tota cohors pede non est altior uno, cellú kardélu nej víshíhi kokèr ena stopínja. Comparativus, víshe, adsciscit non Ablativum, quemadmodum apud Latinos, sed redditur ille Ablativus periphrasticos per, kokèr, quod significat quam.*

2. *Et per genitivum efferruntur, quae mensurae significant, ut: statura quinque pedum & dodran-*

tis fuit, je bil pet stopljin iuu trijh firtelzov postavave, ali velikósti, per genitivum quoque effertur hac locutio.

S P A C I A.

Est & spatiorum casus Accusativus, ut: Cum abessem ab Amano, iter unius diei, kadár sim bil od Amana, en dan hodá, vel sa en dan, cum Accusativo construitur, cum prapositione vel sine prapositione.

Observatio.

1. *Adiecit verbo, abesse, Virgilius Ablativum, ut: Nec longis inter se passibus absunt. Nejsó velíku korázheju nárasèn. Nejsó nárasèn, significat non absunt, habet post se Accusativum Neutrius generis, quod hoc loco pro adverbio ponitur, & adsciscit genitivum per atticisimum: Redditur enim: velíku korázheju, pro multum passuum.*

2. *Distat, cum Accusativo construitur, ut: Milia, qui novies distat ab urbe decem, katéri od mésta devétdeffet myl leshí, verbum leshí: adsciscit Genitivum per atticisimum, devétdeffet myl, pro, 90. Milliarium.*

L O C A.

Nominibus regionum, ut appellativis, adduntur casus cum prapositionibus: ut, Fronspérgius ducit exercitum in Italiam, Frónspérgar je vojskó pelljal v'lasthko de shélo Verbum, pelljal, habet post se accusativum cum prapositione, v', Sic dicimus.

1. *Venio in Urbem*, pridem v' mestu, *cum Accusativo.*

2. *Proficiscor ex Urbe*, v' l'ejzhem is mesta, *cum Ablativo.*

2. *Habitat in foro*, Na plázu prebiva, *cum Dativo.*

Observatio.

1. In nominibus Regionum interdum præpositio per Ellipsin omittitur, ut: *At nos hinc alij stientes ibimus afros.* Mi pak en dejl, pújdemo, k'shejnim afrom. Adsciscit Dativum cum præpositione affixa, nec patitur ellipsin in lingua Slavica.

2. Rectè tamen dicimus: *Arceo hostem Italia*, sicut *arceo urbe hostem*, so vráshnika is Itálie shénem, *cum præpositione & Ablativo*, *cum & sine præpositione.* Nam etsi sit verbum compositum: tamen nihilominus additur præpositio sic: *is'shénem is Itálie*, & *shénem is Itálie.*

C A P U T IX.

De Nominibus Proprijs Urbium.

PRIMA REGULA.

In loco.

Urbium nomina primæ vel secundæ declinationis singularia in genitivo posita, significant in loco: ut sum Roma, & sum in urbe Roma, sèm v'Rimu, Dativo construitur cum præpositione. Nam citra præpositionem non efferunt Slavi hos casus: sic etiam, sèm v' Mestu Rimu, quadam mutant ultimam Dativi vocalem, u in i, & di-

cunt v'mesti Rimi, sed id fit magis consuetudine quam ratione.

SECUNDA REGULA.

In Declinatione tertia Ablativo utimur, quibusdam etiam Dativus placet: ut, sum Carthagine, vel Carthagini, sèm v' Chartàgini, per Dativum redditur cum præpositione.

TERTIA REGULA.

Plurali Numero Ablativo utimur: ut delphīs Apollo oracula reddebat, v' delphu ali v' délphi je Apóllo Bogovál, cum dativo construitur & præpositione.

QUARTA REGULA.

Ad locum.

Accusativo utimur significantes motum ad locum: ut, proficiscor Romam, v' lejzhem v' Rim, Accusativum habet.

QUINTA REGULA.

De loco.

Ablativo utimur significantes motum, de loco vel per locum: ut, Redijt Carthagine Regulus, je spet is Chartàgine prishèl Krajlízh. Con-
struitur cum Ablativo & præpositione.

Per locum.

Hac iter facio, letód skus vléjzhem ali pó-
tujem, adverbium loci, letód, cum præpositione,
skus, construitur quod tamen habet vim Accusa-
tivi. Item: quâ ibis, kod skus, ali, v' prek
pujdesh? Adverbium, kod, cum præpositione,
skus, & Accusativo, vel v' prek, genitivo.

Ob-

Observatio.

1. Semel atque iterum nominibus civitatum invenies additas prapositiones : ut venit ad Messaniam. Je prishèl k' Messàni ali ali v' Messàno, per Dativum & Accusativum efforuntur hæc.

2. Imitantur constructionem urbium & hæc appellativa, DOMUS : ut, sum domi, sèm domà. Adverbialiter ad locum. Eo domum, grem domù. Adverbialiter, ad locum, vel na dom cum Accusativo.

Venio domo, pridem is vel od domà, de loco cum Ablativo. RUS : sum ruri, sèm na puli ali na Nijvi, cum Dativo, in loco. Eo RUS, grem na pule, cum Accusativo. Redeo RURE, pridem spet is pùla, cum Ablativo. De loco Humus, serpit humi per locum, lasi po tleh, cum genitive plurali & prapositione, vel Dativo singulari : ut, lasi po semlji, cum Dativo singulari & prapositione, que significat, super.

JACET HUMI, leshi na semlji, cum Dativo & prapositione, Na, significante, super vel in.

TOLLITUR HUMO, se od semlje vsdigùje, construitur cum Ablativo & prapositione, od semlje.

BELLUM & MILITIA. In loco saltem. Unà semper militia & domi fuimus, sva v' selej v' sholdi tar domà vkup bilá, v' sholdi ali, v' vojski, Dativus cum prapositione, domà adverbialiter ponitur.

CAPUT X.

De Numeris Syntaxis.

1. *Distributivis solis utimur : ut, deni aurej dati sunt militibus, vſelej enimu sholnér ju ſuffeb ſo dani deſét ſlati. Slavi distributivos numeros exprimunt dictionibus, vſakimu ſuffeb, vel vſelej enimu, germani dicunt : jedem inſonderheit vel je einem. Numeralia Distributiva ſunt.*

Singuli	a, d.	vſelei	eden, a, u.	
bini	a, a.	vſelej	dva, dvej, dvuja.	
terni	a, a.	vſelej	tri.	
quaterni	a, a.	vſelej	ſhtiri.	
Deni	a, a.	vſelej	deſſét.	
Centeni	a, a.	vſelej	ſtu.	<i>indeclinabilia</i>
Milleni	a, a.	vſelej	tavshent.	<i>ſunt.</i>

2. *Utimur cardinalibus, adjecta voce ſinguli aut unusquisque : ut, dedit ſingulis militibus, aut unicuique militum, decem aureos. je vſelej enimu sholnérju, ali vſakimu poſſébe sholnérju, dal, deſſét ſlatih.*

Ordinis Numerorum, uſus.

Ordinis nominibus, perinde : ut, ceteris adjectivis utimur : addita tamen ferè particula, quisque ut : tertio quoque die venire ſolet, vſelej, na tretji dan, vel na vſaki tretji dan rad pride, per particulam quisque per vſelej na, vel na vſaki efferuntur.

C A P U T XI.

De Impersonalibus Passivis.

Impersonalia passiva vocis ante se casum non habent, post se autem plerumque eos, quos, verbum passivum scilicet personale recipit, ut: Factum est à vobis turpiter, Od vas se je gèrdú sturílu. Convenit hæc locutio cum latina. Nam verbum impersonale passivum, se je sturílu, habet post se ablativum cum præpositione scilicet, od vas.

Observatio.

Passiva Accusativam, proprium activis, non recipiunt apud Latinos: ut, non solet dici latinè, legitur Virgilium, se bère Virgilium, sed mutandus est accusativus in Nominativum, atque dicendum, se bère Virgilius quemadmodum & apud Latinos.

De Impersonalibus Activis.

Prima Regula de ijs, quæ personam genitivo designant:

Est, je, ali slíshi.

Interest, velíku leshí.

Refert, nuza, ali je pridnu, ut:

Boni pastoris est tondere pecus non deglubere; Enimu dóbrímu pastírju slíshi, shivíno, brítí, níkar odréjti, hic, slíshi pro: est: acceptum, construitur cum dativo: pastírju: diceretur etiam Eniga pastírja je, cum genitivo, sed illud est frequentius.

INTEREST, velíku leshí, ut principis in-

terest, *authoritatem Publicarum legum salvam & incolumem conservare*, Enimu Firštu veliku leshí na tejm, de gmajn praude pèr vrednústi tàr cilé ohráni, *Verbum*, leshí, *quod hoc loco interest: significat, cum dativo, ènimu Firštu construitur*. Refert. Nuza, *vel pridnu je, ut: Reipublica refert, conservare literas, & ut conserventur litera*, Gmajn mestu nuza, de se dobre kunshti ohránjo. *Verbum nuza: significans, refert, requirit Dativum, Gmajn méstu.*

Observatio.

1. *Inter possessivis pronominiibus à regula discedimus. Nam mea, tua, sua, nostra, vestra, cui ablativi, adijciuntur his duobus verbis: refert & interest: ut, Tua refert adesse, tibi nuza, je prid, da si v'prizho, Verbum nuza: adsciscit dativum. Tebi, & non ablativum, in lingua Slavica. Interest mea, meneantízhè, verbum, tízhè, habet his accusativum, ménc.*

2. *Adduntur & aliquando, magni, velíku, permagni, prevelíku parvi, malu, quanti, kúliku: ut, permagni nostra interest, te esse Roma. Nam velíku na tim, leshí da si ti v'Rimu, velíku leshí, quod, nostra interest, significat, construitur cum dativo, Nam &c.*

3. *Aliquando adduntur obliqui cum prepositionibus: ut magni interest ad decus & ad laudem hujus civitatis ita fieri, velíku nadleshí, h'zhásti tàr k'hvali letiga mesta, da se letakú sturí,*

sturi, *convenit omnino hic modus loquendi cum latino. Nam verbo, nadleshi, adduntur prepositiones, h'zhasti & k'hvalli, hinc sequuntur Genitivi: letiga mesta.*

4. *Quandoque sine casu ponitur, ut: Refert, me mihi atque vobis. Nadleshi, da se jest, sebi tãr vam bojím. Nadleshi, sine casu ponitur, hinc sequitur Accusativus ante Infinitivum, qui mutatur in Nominativum, Slavorum in morem. Nam Slavi: ut, jam superius dictum est, Accusativum ante Infinitivum non habent.*

5. *Nonnunquam precedit nominativus: ut, Illud mea magni interest, te ut videam, Na letím meni vellku leshi, da te vidim. Nominativus, hic mutatur in Dativum, ut prepositionis: Na.*

6. *VERBO, Est, adjicimus, meum, tuum, nostrum, vestrum, ut: meum est injuriam non adferre, Meni slishi, ali se spodóbi, nikar krivízo sturíti, s'slishi, se spodóbi, quibus vocibus, hac significatione redditur verbum, EST, adsciscit Dativum, meni.*

SECUNDA REGULA.

De verbis impersonalibus, quæ cum Dativo construuntur.

Dativi personam his verbis addunt, sequuntur ferè infinitivi, ut:

Libet, se mi hozhe, ali lusha. Licet, se more, ali perpušti. Patet, je odpertu, ali je ozhítu. Liquet, se vej. Constat, se vej, stojí, je kúplenu. Contingit, se pergodí. Placet, dopáde. Ex-

pedis, prodest, je prid ali nůza. Obest, Nocet, shkodi. Sufficit, je dosti. Vacat, je prásnu, je zhafs, je leshėzhe. Accidit, se pergodi. Convenit, se spodóbi. Restat, je zhes. je vezh, je prebilu. Praestat, je bulshi, nůznishi, pridnishi, & similia quadam, ut, Tolle moras, semper nocuit differre paratis, dej prozh odláshajnje. Všelej je shkódilu odláshati, pěrprávlėnim, Verbo, je shkódilu, addit dativus, pěrprávlėnim, personam, ut apud Latinos, sequitur etiam infinitivus, odláshati.

Observatio.

1. *Nonnunquam praecedit nominativus: ut, si poterit Nevius id, quod libet, & ei libebit, quod non licet, Aku Nevius bo mógel, tu, kar se mu hózhe, takú se mu tudi bo hotėlu, tu kar se mu nespodóbi. Nominativus, tu, praecedit verbum impersonale cum Dativo casu, se mu hózhe, &c.*

2. *Quadam alios casus admittunt, ut: Inter omnes constat antiquos, pěr vseh starih, se tu risnızhnu vej. Verbum, se risnızhnu vej, habet post se genitivum cum praepositione, pěr vseh starih*

TERTIA REGULA.

Accusativi adduntur, His verbis.

*Juvat, pomága,
Decet, se spodóbi,
Delectat, se lúshata,*

*Oportet, se móra, sequuntur Infinitivi: ut,
OPORTET Principem pati legem, quam condidit:*

Eni-

Enimu Firštu je tèrpèti postávo , katéro je on narédil, ali postávil. Oportet, hic per JE, red-
ditum est, hinc sequitur Infinitivus, tèrpèti : Re-
quirit verò Impersonale , Accusativum , po-
stávo.

Hic modus loquendi effertur quoque sic : En
Füršht more tèrpèti postávo &c. ut videlicet
accusativus mutetur in Nominativum.

Observatio.

1. Decet. aliquando cum dativo, Græca con-
suetudine, jungitur. ut, Ita vobis decet, letakú se
vam spodóbi, hanc formam hoc loco, Slavi etiam
imitantur. Nam verbum, se spodóbi, habet Da-
tivum, vam.

QUARTA REGULA.

IN Quarto ordine impersonalium pathetica
sunt, quæ præcedunt Accusativi, sequuntur Ge-
nitivi, ut, pœnitet, greva, piget, se vtrága, pu-
det, je fram. Tædet, se vtraga, miseret & mise-
rescit, se smili, ut, pœnitet eum senectutis suæ, ga
svoje starosti greva, Verbum, greva adsciscit
accusativum. Ga, hinc sequitur Genitivus, svojs
starosti.

Observatio.

Nonnunquam præcedit nominativus: ut, sapi-
entis est proprium, nihil quod pœnitere possit fa-
cere, Eniga módriga lastna shara je, nišhtèr,
kar ga more grévati, sturiti.

QUINTA REGULA.

Hac & similia sæpe absolute ponuntur sequen-

te in finitivo: ut, debet, se mora, cœpit, ses azhne, solet, je naváda, potest, se more. je mogózhe, apparet, se vidi, Certum est, jegvishnu, stat, onu stojl. Est, pro licet, se more, ut, debet adolescentiam delictorum pudere, Mladih ludij imá Grejhov fram biti. Verbum jimá, Absolutè ponitur, hoc sequitur Infinitivus, biti.

CAPUT. XII.

De Participijs.

PRIMA REGULA.

Participia imitantur verborum suorum constructionem, ut: *legens Vergilium*, Berejózh *vel* Berózh *Vergilia. Nam Verbum, Bérem, quoque Accusativum adsciscit, sic: bérem Virgilia, id est, lego Vergilium. Item diligendus omnibus, jimá ali bo od vseh lúblen. Nam verbum passivum, eodem modo ablativum cum prepositione habet. Itaque dicitur etiam, bom lúblen od vseh.*

SECUNDA REGULA.

Degenerant in nomina, cum verborum casus amittunt, ut: *Fugitans litium*, Bejshejózh *krégajnja, vel od krégajnja. Incidit in generalem & præcedentem regulam. Nam verbum, Bejshím, eodem modo construitur & dicitur: Bejshím krégajnje, vel od krégajnja.*

TERTIA REGULA.

Duo Ablativi conjunguntur designantes
con-

consequentiam, alter participij, alter nominis, ut: *Imperantè Maximiliano, Veneti graviter afflicti sunt*, sa Cessarja Maximiliána: so Benzháni velíku tèrpéli. *In hac formula dissimulatur participium: bodeózhi id est, existente, aliás non est satis usitata locutio per ablativum expressum, participij partis.*

Observationes.

Exponuntur illæ formula per particulas, cum, kadar, dum, dókler, postquam, potehmál. Et si, najsi, & similes, ut: Imperante Maximiliano. Id est, cum imperaret Maximilianus, Kadar je Maximilián oblastoval ali Cæsar bil.

QUARTA REGULA.

Usurpantur participia pro Infinitivis, ut: opus est maturato, potreba je hitéjti, Slavi dicunt per Infinitivum.

C A P U T. XIII.

De Adverbijis.

PRIMA REGULA.

Adverbia subjiciuntur verbis, ut: maturè adfis, Bodi pèr Zajti túkaj, Adverbium, pèr zajti subjicitur verbo, bodi.

Observationes.

Nomina degenerant in Adverbia, singulari numero, ut: Horrendum clamat pro horrendè, grosovitu upije. est autem usitatum apud Slavos adjectiva neutro genere: pro adverbijis usurpare.

Aliquando tamen non ad verba sed ad alia orationis partes Adverbia referuntur, ut: *homo egregiè impudens*, En cilu nešramen zhlóvik.

TERTIA REGULA.

Adverbijs pridie, ta dan poprěj, & *postridiè*, ta drugi dan potle, *subijciuntur casus: vel genitivus*, ut: *pridie ejus diei*, ta dan popeij, *Slavi per Accusativum efferunt: vel Ablativus*, ut *postridie Idus*, ta dan po Idus, *Ablativo jungitur*.

QUARTA REGULA.

Nonnunquam Adverbio derivativo, primitivi casus additur, ut: *obviam illi processimus*, mi smo napruti njemu šhli: *vel*, mi smo mu napruti šhli. *Adverbium*, pruti, *habet Dativum njemu vel mu per apheresin*, quod frequentissimum est apud Slavos.

CAPUT. XIV.

I. De Conjunctione.

PRIMA REGULA.

Conjunctio aut similes casus conjungit, aut novam orationem superiori attexit.

Exemplum similium casuum.

Augustus & Trajanus fuerunt boni & Sapientes Principes, Augústus inu Trajánus, šta bilá dóbrotár modra vívuda. *Conjunctio*, Inu, *conjungit similes casus*, *Augustus & Trajanus*.

Ex-

Exemplum de posteriori, ubi nova oratio
superiori attextitur, ut.

*Rari quippe boni. vix sunt numero totidem,
quot Thebarum Porta, vel divitis hostia Nili, Red-
ki so dobri, kumaj jih je v'stivili tulikájn, kuliku
je vrát, v'mesti Thébe, ali kuliku je strug bogá-
tiga Níla. Novæ orationes attextuntur per particu-
las: vix, kúmaj & pér, ali, quod significat, vel.*

SECUNDA REGULA.

Ut conjunctio causalis, & quæ similem vim
habent, adsciscit Conjunctivum: Si præsens
verbum præcedit, præsens conjunctivum erit,
ut: *jubeo ut facias, velim da sturish. Verbũ enim
præsens, velim, adsciscit præsens verbum conjun-
ctivum cum particula, da: quod significat, ut.*

*Si præteritum verbum præcesserit, erit con-
junctivum præteriti imperfecti temporis, propter
particlam, da, sequitur, videlicet, bi sturil.*

II. De Præpositionibus.

1. *Verba aliquando cum Accusativo vel cum
Ablativo Construuntur, vi præpositionis, cum qua
componuntur: ut, Adeo patrem, Grem k'Ozhé-
tu. Verbo, Grem, additur Dativus, ozhétu, vi
præfixa præpositionis, k', quæ, ad, significat. Nam
aliás non dicitur: Grem Ozhétu.*

2. *Sapè & latini præpositionem repetunt, ut:
accedo ad pedissequas, Grem k'mójskhram. Sla-
vi contenti sunt una præpositione sine adposita sive
composita ea sit. Sed de constructione præpositionis
copiosius supra, in Etymologia.*

III. De Interjectionibus.

1. Hej & va, *Dativum adsciscit*: ut, Hej mihi, qualis erat, Ai, meni kakóu je bil? Ai, *construitur cum Dativo*, meni, Va capiti tuo, ve tvoji glávi, *cum Dativo*.

2. Heu & proh, *Accusativum adsciscunt, aut Nominativum*: ut, Heu stirpem invísam, oh te sovráshne shlahte, *Slavis genitivo construitur*, oh.

3. ó, *Exclamandi particula, modo nominativum, modo vocativum, modo Accusativum adsciscit*, ut: ó fortunati, ó vi frézhni, *vel nominativi vel vocativi pluralis, casus*.

ó fortunatos agricolas, ó frézhnih kmétizhou, *genitivum habet, in Slavica lingua*.

4. *Exclamations, Indignationes, querela per Infinitivum & Accusativum absolute efferuntur, quas orationes Pueri, in interpretando resolvere debent in Indicativas orationes, ut: sic omnia factis in pejus ruere & retro sublapsa referri: Id sic interpretandum est.*

Sic omnia ruunt factis in pejus, & retrò sublapsa referuntur. Slavice sic redditur, Takú vse rezhí skusi vsháfajnje, le v'hujshi, nasáj padejózh (ali se svernejózh) &c. priti. Et tamen addit Infinitivus affectum quendam, quasi dicas, miserabile est, sic omnia ruere in pejus, Mila rezh je, da takú vse rezhí, le v'húifhi se resiplejo. Item, Ab tantam ne rem, tam negligenter agere? Aj da se ena taka velíka rezh takú nemárnu dela.

In hijs & similibus formulis sub intelligitur: decuit aut oportuit.

IV. De Metaplasmi Quibusdam

Speciebus in Carniolana Lingua usitatis.

Aphæresis, ut: mu pro njemu, illi, ga pro njega, eum, illum, jo pro njo, illam, nu pro inu &c.

Syncope, ut, Bom, bosn, pro Bodem, bodesh, ero, eris. Ozha, pro Ozhéta, patrem.

Paragoge, ut: dokler, pro dokle, quandoquidem. Item, kakòr pro kako, quemadmodum, sizer, pro size, alias.

Apokope, ut: lubit, pro lubíti, amare, pisat, pro pisáti, scribere, me, pro méne, Me. Item, te, pro, tebe, Te. Se, pro sebe, Se. Bo, pro bode, erit.

Antistichon, ut: kakòr pro kakur, o, litera pro u. Quemadmodum, Bug, u, litera, pro o. Moj, pro muj: Tvoj pro tvuj. Quæ omnia & similia multa, studiosis & excultoribus linguæ Slavonica, observanda committo hæc pauca, monendi causa annotare volui.

V. De Profodia Seu Accentu.

Plena ratio Elevandi deprimendique syllabas, tradi hic non potest: tamen interim hæc observentur.

1. Monosyllaba dictio, nullo signata tono, acutum habere intelligitur, ut, jest, ego. Vejm, sejo.

Gdu

Gdu quis. Si vero in ea syllaba vocalis rapidius pronuncianda erit, gravis accentus nota signabitur, sic: pèr, ad vel apud, kàr, quid, tār, & quoque.

2. Dissyllaba dictio, in prima intelligitur habere acutum, ut: delam, laboro, pishem, scribo. Secus, erit ultima eo signanda accentu, ut, velám, valeo. Predám, vendo.

3. Polissyllaba dictio intelligitur habere accentum in antepenultima, ut, delamo, laboramus, delate, laboratis, delajo, laborant. Si vero secus ceciderit, suo loco erit notandus acutus tonus, ut: velimo, jubemus, velíte, jubetis.

4. Perpetuum hoc erit, ut ubicunque raptim vocalis efferenda, ut id gravi notetur accentu, ut: pèrprávim, praparo, rèsvészem, solvo.

5. Accentus haud facîle à themate suo variat seu discedit, nisi id casuum & personarum differentia exigat, ut: vajlam, ash, a, volvo, volvis, vit, in prima intelligitur habere accentum. At, vajlám, ásh, á, id est, valeo, es, et, vel in precio sum, habet & servat etiam accentum in ultima, idque discriminis gratia. Hæc pauca monui saltem, si quibus melior ratio magis probatur, per me licet. Saltem hoc volo, ne temerè quid & sine ratione fiat.

FINIS.

